BRABANT STRIP magazine 104

Verschijnt 10 maal per jaar, niet in juli en augustus - 1/2002 - Afgiftekantoor Vilvoorde 1

AFSCHEID VAN EEN STRIPMONUMENT

Vaarwel 'aha' Nero

ANTWERPEN
Van onze medewerker
Geert De Weyer

WALTER VAN DEN BROECK, auteur en stripfanaat

"Als je alle de 217 albums na elkaar leest, heb je een goed beeld van hoe de Belg in de straat reageerde op de actualiteit van die tijd", meent schrijver Walter van den Broeck, sinds jaar en dag jurylid van de Stripgidsprijs en stripfanaat. "Kijk, Sleen moest snel werken. Erg snel. Veel tijd om na te denken was er niet, dus kun je zijn door strippersonages weergegeven meningen en opinies veeleer reflexen noemen. Die geven dan weer op sublieme wijze de kortetermijnvisie weer van de manier waarop de man in de straat tegenover de

Wat Vandersteen deed voor *De Standaard*, zou Sleen doen voor *De Nieuwe Gids* (en vervolgens ook voor het zusterblad *Het Volk*): een dagstrip tekenen. Pedagogen keken toen nog erg argwanend aan tegen stripverhalen — ze zouden de jeugd van het 'echte' lezen afhouden maar die hadden groot suc bliek. Strips zorgden voo ding. Al hadden de meest van het moment nauwelijk teit met dat 'plebejische' kranten functioneerden in een kweekbed voor nieuw

Het was al aan zijn ui (kaal, buikje) dat 'detectie geen al te serieuze *privat* De meeste Vlaamse strips lige *boom*, *Nero* inbegrepe het humoristische genre, die zich afspelen in een he of meer realistische conte door hun volkse accent. Vandersteen *Suske en Wiske* w diende te maken toen hij de s voor het burgerlijke weekblad ging tekenen. En zo werd het Sleen een album of twee ook duidelijk dat ro, een vrij onbestemd volksmens zo aanwijsbaar beroep, een gesc hoofdpersonage was dan Van Sindsdien heet de serie 'de avo van Nero en Co.'

Als Nero iets is, dan is hij een s losoof, bestendig op zoek naar en vrede, weze het dan op de v centimeter. Grootse idealen of v gedachten zijn er niet bij, alles lig kerd in de huiskamer waar alles en ook weer afloopt, het liefst in de Veel verhalen eindigen dan ook in eind-goed-al-goed-sfeer met zo'n oc Vlaams tafereel als de wafelen ero is een antiheld, geen briljante g luut niet geëmancipeerd, al zonder werklustig en hij ont in het begin van zijn carrière, n lei kleinmenselijke trekjes e eens wat te veel drinken bijvo delheid of verlangen naar een kast met zeven torentjes. Het maakte hem o te sympathieker en herkenbaarder.

In Nero schuilt een zeer Vlaamse *esprit*, waaraan Sleen vaak een absurde di-

een van Van den Broecks lievelingsalbums, uit Sleens pen zullen vloeien, vindt hij jammer maar begrijpelijk. "De man is bijna 80, heeft zijn hele leven hard gewerkt en heeft wat mij betreft het volste recht over zijn eigen creatie te beslissen. Of het sympathiek is tegenover het publiek, weet ik niet, maar dat mag het probleem van de auteur niet zijn. Ach, en je weet maar nooit: Conan Doyle heeft zijn Sherlock Holmes ook ooit doen verongelukken. Even maar, want hij werd meteen teruggefloten door zijn fans en liet Holmes plots uit de doden opstaan. Zo zie je maar..."

PATRICK VAN GOMPEL, organisator Stripgidsdagen

Voor VTM-(strip)journalist en voorzitter van de Bronzen Adhemar Stichting Patrick Van Gompel gaat zijn 'Nero'-erlebnis terug tot zijn scholierentijd. "Vooral de albumuitgaven van *Ons Volk* herinner ik mij als de dag van gisteren. Schitterende albums, geweldige verhalen! Ik herinner mij dat ik ooit in *De ijzeren kolonel* voor het eerst over het ijzeren gordijn hoorde spreken. Sleen had er niet beter op gevonden dan een gordijn in ijzer te tekenen. Schit-te-rend, vond ik dat. Dat ene plaatje ... vergeten. Zelfs als ik in Berlijn ... voor de geest."

... die tijd Sleens grote ...

mouw schudden. Daar moet je toch een beetje gek voor zijn, niet?"

MANU RUYS, ex-hoofdredacteur van 'De Standaard'

Ex-hoofdredacteur van *De Standaard* Manu Ruys is niet bepaald een fan van stripverhalen, haalt hij meteen aan. Ook met het in zijn krant voor ceerde dagbladverschijnsel Nero heeft zondere band. Maar Sleen geniet thie, zegt hij. Maar dan om ie "Net als bij ben ik een grote ka is ook mijn Afrika Voor de rest kun je o vriendschappelij toonist en ee

TWEE-EENHEID

„In de beginjaren was Nero veel met gel zaken bezig. Dat is natuurlijk autobiog fisch: een jonge, beginnende tekenaar p beert zijn brood te verdienen, met wat d ook. Nero wilde altijd in kasteeltjes wonen, met veel torentjes en een balkon om de

aan. Want in alle Vlaamse peilingen

Nero stapt uit de krant

Op 1 januari van volgend jaar is het 'dagbladverschijnsel' Nero niet meer. Geestelijke vader Marc Sleen legt momenteel de hand aan het laatste 'Nero'-verhaal, terwijl zijn eerder als opvolger aangestelde assistent Dirk Stallaert zich klaarmaakt voor de oversteek naar Studio Vandersteen om zich – zo wordt aangenomen – over 'Suske en Wiske' te buigen. Aardverschuivingen in de stal van Standaard Uitgeverij, dus. Daar ontkent men dat er plannen waren om de reeks stop te zetten. Sleen neemt alvast het zekere voor het onzekere en houdt de eer aan zichzelf.

Met de tachtigste verjaardag van geestelijke vader Marc Sleen verdwijnt het oudste dagbladverschijnsel uit de krant. De tekenaar stopt ermee, de avonturen van Nero zijn ten einde. 55 jaar is Nero daarmee geworden, zijn wel en wee is verspreid over 217 albums. Voor velen was Nero elke dag het eerste nieuws in de krant. Wat maakte Nero zo bijzonder? **Pieter Lesaffer**

Marc Sleen, tekenaar van Nero: „Nero is mijn leven, of toch een groot deel ervan. Hij werd geboren in 1947 en sindsdien ben ik er nacht mee bezig. Er zijn twee dingen betekenis voor mij: de fauna en flo- ka en het dagbladverschijnsel Nero. ro. Er zitten ook heel wat auto- menten in. Maar ik wil niet Nero bén. Hij is een gewo- een, met gebreken zo- ot kind, dat voort- erechtkomt. En e sterveling helemaal

Lode Bostoen, oud-hoofdredacteur De Standaard: „Ik heb Nero altijd graag gelezen, liever dan *Suske en Wiske*. Vooral de herkenbaarheid van de figuren maakt het zeer aangenaam om te lezen. De politieagent of mijnheer Pheip, dat zijn zeer typische personages. Nero zelf is sterk geëvolueerd. In het begin was hij nogal karakterloos, maar met de komst n zijn zoon kreeg hij een meer uitgesproken el. Hij is het grootsprakerige type geworit deinst voor niets terug, maar als hij n de problemen zit, moeten anderen komen helpen."

r Seele, striptekenaar en schilder: „In erste strips die Kamagurka en ikzelf maakn, is de invloed van Marc Sleen duidelijk te nerken. Vooral de simpele moppen in de Nero-strips werkten inspirerend. Maar ik betwijfel of Nero de tand des tijds zal doorstaan. Beginnende tekenaars laten zich niet meer inspi- Nero. Ik vind de oude verhalen van best. Daar zit echt een ziel in. De en daarom charmant. Dat komt omtegen een dagelijkse deadline werkse stijl maakte er een gezellige strip laarin de grote antiheld Nero."

Pien, ex-weerman: „Ik ben helestriplezer, maar toch heb ik enigsparte band met Nero. Zijn geestelijheeft me namelijk geholpen om een e beslissing te nemen. Door Marc k verhuisd van de stad naar het lanlaart. Hij had me een tip gegeven uis dat in zijn buurt vrijkwam. Ik is gekocht, zonder medeweten van We wonen nog altijd in Hoeilaart, derd meter van Marc Sleen. Heel nt hij heeft een verwarmd zwem- Seiet."

ecraeye, voorzitter Nationale Vern Frituurhouders: „ Frituren zoals Spier in de Nero-strip zijn er spijniet meer. Eenvoudige losstaande den vervangen door frietpaleizen. af aan de zijde van Nero goed gede frituurhouder. Ook in het buidat goede publiciteit voor België."

Marc Sleen (1985) spreekt de te- gebeurtenissen. En is hij zelfs zijn vader en de relatie tussen noteren: „Mijn pa was bij mijn ugweg. Hij was niet langer dichtwacht, niet langer makelaar van een grote verzekeringsmaatschappij, hij was niet langer technisch directeur van een ijsfabriek. Toch ben ik in luxe geboren. We woonden in een luxueuze villa en in de garage stond een Minerva."

Maar de weelde smolt weg. De familie Neels (Sleen is een omkering daarvan) moest verhuizen naar een – weliswaar groot – café met feest- en biljartzalen in Sint-Niklaas.

Over de relatie tussen zijn ouders laat Marc Sleen zijn autobiograaf Fernand

ze scherp: Nero's neus is te dik. Mijn vrouw was de

opklaarde toen ik hem keer in het Swahili t... Sindsdien krijg ik mijn een half uur vroeger.

Terug naar Sleenovia

Het leven gaat door

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Jozef Peeters, Stefaan Lezy, Martin Floré, Joop Schreurs, Philippe Mouvet, Felix De Keye, Kurt Govaerts, Pierre Borms.

Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken, Rik Callaerts

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen, Jan van Riel

INHOUD

Cover : © Marc Sleen
Agenda 3
Marc Sleen 4
Rosse John 14
Koffie klets 22
Nieuwe strips 29
Reclamestrips 33
Uitgelezen 36

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2003 B/NL :20 euro
(B):**001-2980926-95**
(NI) : Giro **7616528**
(Buitenland : 25 euro)

Redactieadres:
Brabant Strip vzw
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel :(0032)(0) 52 / 31.23.46
E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
nr.1 van 31/1/2001
1.200 exemplaren

Vandaag is het al enkele weken geleden dat Marc Sleen afscheid nam van de krant en de lege plek op de strippagina van De Standaard voelt nog altijd vreemd aan. Het is geen lege plek natuurlijk, Dilbert staat er nu in en Peanuts, ook niet van de minste, maar het is niet hetzelfde. Dat zal het ook nooit meer zijn. Het is vreemd dat je een vertrouwde strip als Nero pas gaat missen nu hij eenmaal vedwenen is. Wij missen hem elke dag als we de krant openslaan. Dat is geen kwestie van flauw sentimenteel doen, nee : het gevoel van *"hier klopt iets niet, er ontbreekt wat"*, is echt. Des te meer omdat Nero, en we willen hier niemand voor het hoofd stoten, nog de enige strip was in deze krant die het lezen waard was. Een ontwenningskuur zal wellicht noodzakelijk zijn : in het begin twee Nero-albums per week lezen, en stilaan afbouwen. Afkicken. Maar vergeten, daar denken we niet aan.
Maar goed, niets is voor eeuwig en tempus fugit en zo van die dingen. Ook dit magazine gaat niet eeuwig mee, dat is een vaststaand feit. Maar een nieuwe jaargang is alvast met dit magazine ingezet. Direct in het eerste nummer kunnen we op de hulp van enkele nieuwe medewerkers rekenen. In de coulissen warmen diverse nieuwe reporters zich op. Verschillende tekenaars werden ondertussen al aan de tand gevoeld.
Dat betekent niet dat we nu "ha!" roepen. Dit is nog maar nummer één natuurlijk. Maar de start van enkele pittige nieuwe rubrieken geeft ons toch het vertrouwen dat we dit jaar weer mooie dingen gaan maken.
Zo heben we eindelijk weer een (hopelijk) regelmatig verschijnende Suske en Wiske-rubriek. Wat we met wat medewerking en bijeenzoeken van krantenknipsels en naslagwerken al niet kunnen realiseren! Al bij al ziet het er naar ut dat dit veruit het mooiste januarinummer is van de afgelopen jaren. Als deze trend zich doorzet, wie weet wat er nog kan gebeuren de volgende maanden... Toch altijd weer spannend, zo'n nieuw jaar.
De redactie.

De folder waarop de cover van dit nummer gebaseerd is. Op de cover een collage van verschillende teksten uit o.a. Knack (Marc Reynebeau), de Morgen (Geert De Weyer), De Standaard Magazine (Michel Kempeneers) , Het Nieuwsblad (Pieter Lesaffer).

Wensen voor 2003

Hou de postman aan het werk!

Nu er steeds meer wenskaartjes verzonden worden via e-mail, met alle gevolgen van dien, doet het ons extra veel genoegen dat er toch weer meer kaartjes aangekomen zijn dan vorig jaar. Voorlopig gaat de pennenfabriek nog niet dicht. En echte kaartjes bevatten tenminste geen vervelend virus... voor zover we weten toch niet. O tempora, o mores! Heel wat leden deelden met ons hun blijdschap over het voortbestaan van het ouderwetse papieren kanaal dat dit magazine toch is. Dat deden ze op allerhande zelf geïllustreerde of aangeschafte kaartjes. Voorbeelden van goede huisvlijt waren de inzendingen van Joppe (Snoek met kerstboom), Jan van Riel (Kuifje bij het graf van Hergé, wat somber) en JP Glineur (kinderen glijden van heuveltje, naar Rik, prachtig!). Dan zijn er ook de verzamelaars die beroep doen op professionelen om hun wensen kracht bij te zetten.

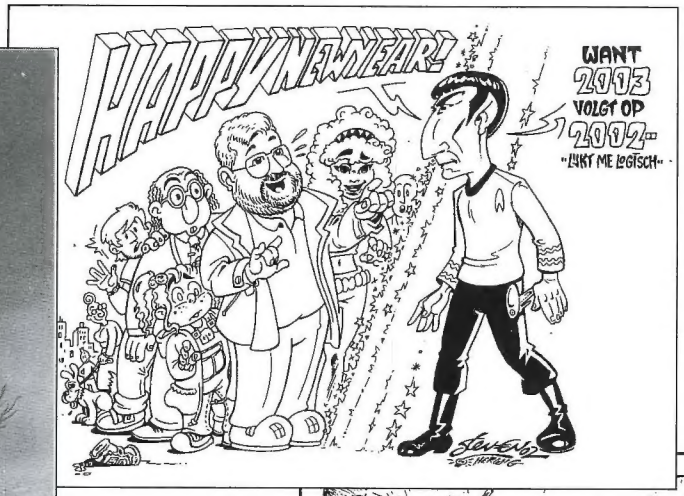

De kaart van Thierry was natuurlijk getekend door Jan Bosschaert ; Herwig had werk van Steven de Rie, met een stevige Mr. Spock ; Filip liet zich tekenen door Geo en Cees hield het dit jaar vredevol met een mooie kaart van Jeff Broeckx. Er waren er meer en neem van ons aan dat ze hier allemaal aan de muur

hangen. De sympathiekste tekenaars bedenken ons elk jaar spontaan met een mooie kaart, en dat zijn dit jaar : Merho (altijd de origineelste), Jeff Broeckx, Dirk Stallaert, Hec Leemans en Bob Mau. We nemen aan dat de anderen voor ons gebeden hebben. We waren tenslotte blij verrast met de mooie kaart van Dany voor het B.C.B. Tot in 2004!

Januari. Stapels full-color vakantiebrochures liggen weer in de rekken te wachten op de reislustigen onder ons. Een aanrader : Sleenovia... land van zoete herinneringen, jeugdsentiment en luie woensdagnamiddagen. Duizenden mensen zijn er geweest en iedereen herinnert zich die reis anders.

- Patrick Vranken -

Ook Marc Sleens geheugen laat hem wel eens in de steek, als het op personages of verhaallijnen uit zijn eigen oeuvre aankomt. Zo vreemd is dat niet, voor iemand die in een tijdspanne van 55 jaar 217 Neroverhalen geschreven heeft. Niemand heeft hem dat ooit voorgedaan en niemand zal het hem nadoen. Overigens zijn de Nerostrips helemaal geen exacte wetenschap, ze zijn inderdaad "wetenschappelijk niet verantwoord", "totally unlogical". Vulcans zouden er niets aan vinden, je moet liefst uit onze gewesten afkomstig zijn om hierin klaar te zien. Hoe kan de buitenlandse lezer de aparte logica achter de reeks het best doorgronden? Heel eenvoudig: er zijn eigenlijk geen regels. Sleen zelf bepaalt welke stukken op het bord komen en in welke richting er gespeeld wordt. Het maken van de strip moet ook voor Sleen zelf boeiend blijven. Zo is ieder verhaal weer een boeiende schaakpartij, die onverwachte wendingen kan nemen. Als we één kenmerk van de Nerostrip moeten onthouden, dan is het wel : "constante verandering", de lezers op het verkeerde been zetten. Aanvaardt deze premisse! Plezier is gegarandeerd in het rijk van de man die koningen leerde lezen.

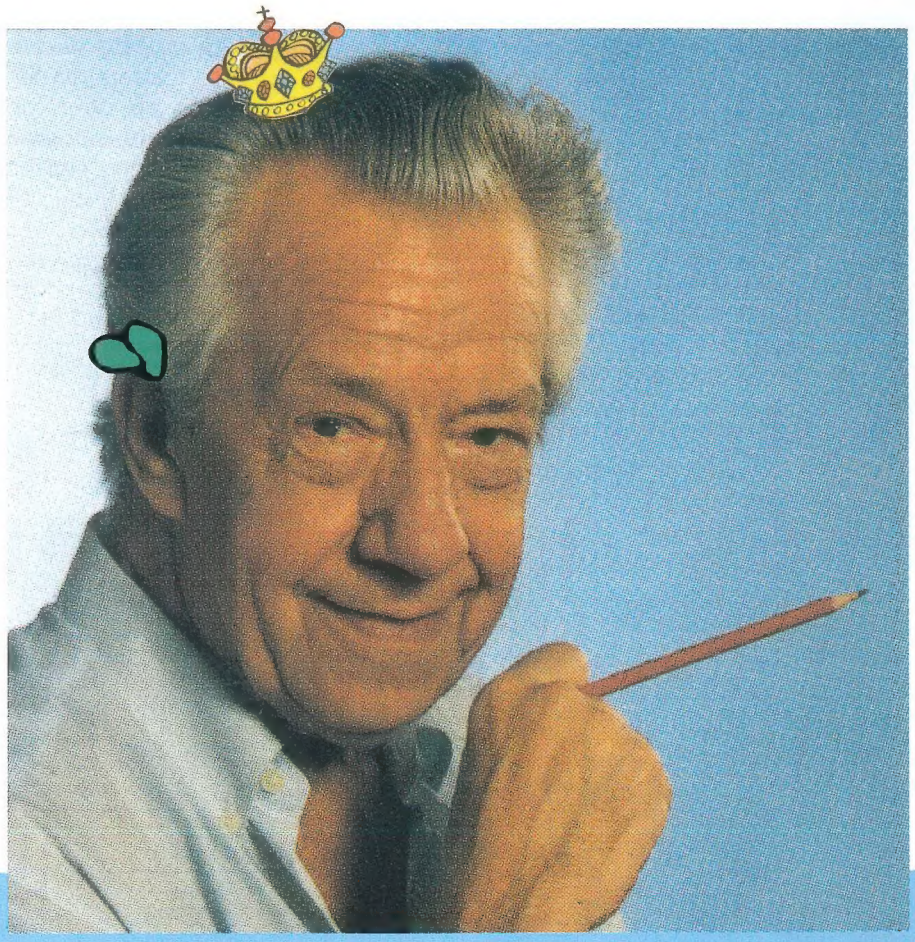

Terug naar Sleenovia

Sleen doet zijn goesting

Niet dat Nero daardoor een *makkelijke* strip is. Over personages die een verkeerde naam krijgen of met de verkeerde vrouw getrouwd blijken te zijn, grafische fouten zoals een gebroken been dat miraculeus geneest of van plaats verwisselt, kunnen analytische fans zich danig het hoofd breken. Daar wordt wel eens weewarig over gedaan: *"Sleen weet het zelf niet zo goed meer"*. Nochtans is die vergetelheid - of is het nonchalance - inherent aan de Nerostrip. Sleen wil gewoon zijn goesting doen in zijn universum. Hij is daarin altijd wat de karikaturist gebleven; hij zoekt geen technische perfectie, wel een vertekening van de werkelijkheid. Nero is geen klinisch getekende strip, wel een auteursstrip waarin de menselijke soort onder de loep genomen wordt. Uit bepaalde hoek kreeg Nero in de loop der jaren wel eens kritiek. Voor aanhangers van de (Franstalige) Belgische school bijvoorbeeld was Sleens non-conformisme en diens vrije tekenstijl niet altijd acceptabel. Naar verluidt noemde Greg Nero ooit "vulgair".

Er is inderdaad geen vergelijking mogelijk met de Klare Lijn of zelfs niet met de open, meer warrige stijl van Franquin, die beiden lange tijd in het Belgische striptekenen de richting bepaald hebben. Maar achteraf blijkt dat Marc Sleen zijn tijd een heel stuk vooruit was. Vanaf de jaren zeventig hebben andere tekenaars bevestigd dat het tekenen van een strip niet noodzakelijk volgens bepaalde conventies en modelsheets moet verlopen. Niet toevallig verwijzen Urbanus, Kamagurka en Herr Seele naar Nero als hun inspiratiebron.

Van Zwam, de onkreukbare

Onvermijdelijk misschien, maar de ongebonden stijl van Sleen heeft in de loop der jaren voor wat verwarring gezorgd. Een aantal misverstanden zijn een eigen leven gaan leiden en werden geciteerd in krantenartikels of zelfs opgenomen in dikke boeken over Nero en Marc Sleen. Zo wordt wel eens beweerd dat Van Zwam alleen in de eerste twee verhalen de titelrol speelde, waarna Nero hem naar de achtergrond verdrong. Dat klopt niet helemaal. Eigenlijk was het een geleidelijk proces, dat over enkele jaren liep.

De reeks ging wel degelijk van start op 2 oktober 1947 in dagblad *De nieuwe Gids* als *De avonturen van Van Zwam*. De inspiratie voor die figuur, of althans toch voor de naam, kwam van Gaston Durnez, toenmalig collega van Marc Sleen bij de krant, die het zich aldus herinnert: *"Toen Marc me op een bepaald ogenblik vroeg eens een verhaal te schrijven waar hij al tekenend wat van kon*

maken, heb ik onmiddellijk iets bedacht met als belangrijkste personage een zekere Van Zwam. Marc was enthousiast, begon onmiddellijk te tekenen en kwam met iets geheel anders dan wat ik had bedoeld voor de dag. Zo begon het". Marc Sleen werkt het basisidee uit met zijn typische aanpak. Het wordt een strijd tussen Goed en Kwaad, detective Van Zwam bindt de strijd aan met het Gele Gevaar, verpersoonlijkt door Matsuoka. Onschuldige burgers krijgen het Matsuokabier te drinken, waarna ze zich vereenzelvigen met een historische figuur. Ze zijn dus rijp voor het zothuis. Eén van de slachtoffers van Matsuoka is een zekere Schoonbaard, die zich keizer Nero waant.

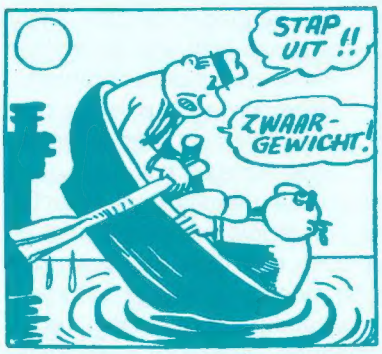

In het begin loopt Nero vooral in de weg, terwijl Van Zwam denkt

Nero is een domme vent

Toegegeven, het is een provocerende tussentitel om de aandacht van de lezer te trekken, maar het is wel degelijk de waarheid. Nero start zijn loopbaan als een vrij domme corpulente figuur, net goed genoeg om als *aangever* te fungeren in de verhalen van detectief Van Zwam. Negen verhalen lang beleeft Van Zwam geïnspireerde avonturen, bijgestaan door zijn medewerkers Nero en Jef Pedal. Nero is aanvankelijk zeker niet de slimste, hij speelt de rol van dommekracht. Van Zwam is de held, een onkreukbare, pientere detective. Hij is de denker en lost uiteindelijk alle raadsels op in *Het geheim van Matsuoka, Het B-Gevaar* en *Het Zeespook.* Wat we later de Matsuoka-trilogie zijn gaan noemen, zijn drie verhalen met Van Zwam als centrale figuur, van het eerste tot het laatste plaatje. Hierna volgen 3 verhalen die draaien rond het trio Van Zwam, Nero en Jef Pedal. In verhaal vier, *Het rattenkasteel*, dat van start gaat als "De nieuwe avonturen van detectief Van Zwam", krijgt Nero al een wat grotere rol, maar karakterieel is hij nog steeds dezelfde.

VOORUIT, DOE DIE NEPBAARD UIT ONNOZELAAR EN VERTEL ONS LIEVER ALLES WAT GE WEET OVER ISABELLE EN VAN ZWAM. EN GE KUNT UW 30 MILLIOEN NOG TERUG KRIJGEN, ALS WE PIEKHASSO WEER VINDEN!

In het volgende verhaal, *De erfenis van Nero,* ("van morgen af, het vijfde avontuur van Van Zwam"), duikt Nero plots op in de titel. Van Zwam krijgt voor het eerst een minder prominente rol; hij wordt secretaris en manager van Nero. In *De blauwe toekan* tenslotte speelt Nero voor het laatst een echt onnozele hansworst. Hij laat zich hypnotiseren en manipuleren, keert zich tegen zijn vrienden en begaat de ene dwaasheid na de andere. Van Zwam redt in dit verhaal nog "de meubelen" maar het valt op dat Nero steeds meer aandacht naar zich toetrekt. Dat is niet te wijten aan zijn klassieke trekken, zijn atletische gestalte, of aan zijn intelligentie, wel aan zijn talent om in de meest onmogelijke situaties te verzeilen. Nero is een gewone man. Marc Sleen zag in dat een anti-held een dankbaarder onderwerp is dan een onkreukbare detective : *"Onmiddelijk nadat ik Nero getekend had, een inval, voelde ik dat het een figuur was die me volkomen lag. Hij kwam als heel sympathiek op me over, hij was een man die gewoon wou handelen maar toch altijd alles verkeerd deed, een jan-met-de-pet die clown werd. Kortom, ik begreep dat hij grote mogelijkheden meebracht voor het creëren van grapjes en koldereske toestanden".* Nero gaat zich goed voelen in de rol van held en begint stilaan te evolueren.

De kleren maken de man

In verhaal 7, *De juwelen van Gaga-Pan* is het zover : de machtswissel speelt zich af voór de ogen van de lezer. In de aankondiging van het verhaal staat Van Zwam weliswaar nog op de eerste plaats, maar zijn rol zal bescheiden zijn. De "begenadigd detectief" verdwijnt in strook 18, na een auto-ongeval, om pas weer op te duiken in strook 129. Ondertussen heeft Nero de strip overgenomen. Nero vecht met schurken, ontsnapt uit de gevangenis, maakt de ene koprol na de andere en slaat van zich af. Het burgermannetje wordt een actieheld. Een ware metamorfose! Nero verandert nu ook visueel : hij wordt aanzienlijk slanker. In *De man met het gouden hoofd*, een overgangsverhaal, wordt die evolutie nog doorgezet. Met de 10 miljoen die Nero kreeg van Gaga-Pan, kan hij zich ook wat beter gaan kleden. Het sjofele kostuum verdwijnt en voortaan zien we Nero stijlvol gekleed in rok, mét hoge hoed, of "chapeau buus". Die eerste hoge hoed verliest hij prompt in een luguber kasteel. Gelukkig, want daardoor komt hij in de verleiding om - in verhaal 9 - *De hoed van Geeraard de duivel* in te pikken. Dit avontuur met de hoed, dat tot de verbeelding van de lezers spreekt, vormt in feite de start van een successtory.

KOM, LAAT ONS IN DE AUTOSKOOTER GAAN ZITTEN!
KOMTZIEN.
KOMTZIEN! EEN OLIFANT DIE AAN EEN ROTS BOVEN EEN AFGROND HANGT, ZICH VASTHOUWEND AAN EEN MADELIEFJE !! KOM BINNEN, KOM BINNEN, HET SPEKTAKEL GAAT BEGINNEN!

Vergelijk zelf : Nero in verhaal 6, De blauwe toekan, en in verhaal 7, De juwelen van Gaga-Pan. De onnozele dikkerd ontpopt zich plots tot een patser en heeft een drastische vermageringskuur ondergaan.

Nero in de jaren vijftig

De jaren veertig zijn voorbij, de Nero van de jaren vijftig is een totaal andere Nero. De nieuwe Gids wordt overgenomen door Het Volk, een belangrijk moment in de geschiedenis van Nero. Vanaf 3 april 1950 verschijnt verhaal 9, *De hoed van Geeraard de duivel,* in de grote Gentse krant. Dat gaat gepaard met heel wat publiciteit, zelfs met een folder in kleur! Het is nu ook officieel : voortaan spreken we van *"de nieuwe avonturen van Nero en zijn hoed"*. Voor het eerst wordt gewedijverd tussen twee kranten (*Het Volk* en *Het nieuws van de dag*) om de gunst van de tekenaar. Zoveel aandacht, dat streelt Marc Sleen natuurlijk en meer heeft hij niet nodig om een eerste keer te pieken.

Een decennium lang scheert Nero hoge toppen.

HOOR ZE MAAR KANKEREN ! MAAR VOOR HET NATUURSCHOON HEBBEN DE MENSEN GEEN OOG MEER! BEZIE DIE ZONSONDERGANG. SMARAGDROOD. GROEN EN PURPER!
JA, GROEN EN PURPER ZIE IK OOK..
VAN DE KOU !!
34

Onze held ondergaat een verjongingskuur in de jaren vijftig : sportief, poëtisch, geïnteresseerd in de natuur en de wereldvrede... Gaat Nero steeds meer op Marc Sleen lijken? ▸

Het ene schitterende verhaal na het andere vloeit nu nonstop uit Sleens pen : *De zwarte voeten, De bronnen van Sing Song Li, Het vredesoffensief van Nero, Beo de verschrikkelijke, De bende van de zwarte kous, De ark van Nero, De ring van Petatje, De rode keizer, De hoorn des overvloeds, De gouden vrouw...* eigenlijk veel te veel om op te noemen. Hebt *U* deze verhalen al gelezen?

De eerste jaren zag de toekomst van Nero bij Het Volk er veelbelovend uit. Het Volk startte een echte albumproductie: goedkope Nero-albums verschenen in een stevig tempo. De eerste drukken waren snel uitgeput en er werd aan de lopende band herdrukt. Weldra had ieder Vlaams huisgezin wel een Nero in huis. Ondertussen verschenen in *'t Kapoentje* oudere verhalen van Nero in vier kleuren, soms met een prachtige cover in kleur.

Tijd voor het genie

Dat gaat zo door tot in september 1959. Dan gebeurt iets merkwaardigs. Na elkaar zijn nu 27 verhalen verschenen in een vergelijkbare formule : Nero is de spilfiguur geworden.

Nero is geen genie, houdt van rust, maar kan wel zijn man staan. De keuze voor een antiheld blijkt definitief. Nero is zeker niet meer zo dom als vroeger maar behoudt veel van zijn eigenwijsheid en verzeilt daardoor nog steeds in onmogelijke situaties.

Maar Sleen mist iets : er zit fantasie, slapstick en avontuur genoeg in de strip, maar er is niet echt een uitlaapklep meer voor spitsvondigheid, wetenschap, inventiviteit, ratio. Allemaal elementen die Sleen graag wil uiten. Het rationele aspect werd aanvankelijk vertolkt door detectief van Zwam. Dat leverde wel een mooie combinatie met de emotionele Nero, maar werd na een tijdje eentonig. Van Zwam mag in de jaren vijftig slechts af en toe optreden. Toch wordt gezocht naar verstandige personages. In de loop der jaren zijn verschillende (gekke of misdadige) geleerden de revue gepasseerd, om het wetenschappelijk element aan bod te laten komen.

In 1959 is de rol van Petoetje als geleerde uitgespeeld : Adhemar neemt het over. ▸

Nero zelf heeft ook al een uitvinding op zijn geweten en Petoetje heeft na een overdosis witloof een geniale periode gekend. Maar deze figuren vallen eigenlijk uit hun rol als ze plots geleerd gaan doen. Geen probleem, op zo'n moment creëert Marc Sleen gewoon een nieuwe personage: Nero wordt vader van een geniale zoon, Adhemar. *De zoon van Nero* zal de reeks een beslissende wending geven en dat is net op tijd, want de jaren zestig staan voor de deur.

Pas op 4 september 1950 is het officieel : voortaan spreken we van De avonturen van Nero ▾

DE NIEUWE AVONTUREN VAN NERO EN ZIJN HOED
MOEA-PAPOEA
EEN DRAMATISCH SPIONNAGEVERHAAL DAT ZICH AFSPEELT OP EEN ONBEKEND EILAND IN DE STILLE ZUIDZEE

De woelige jaren zestig

Na de geboorte van Adhemar op 14 september 1959, een nieuw hoogtepunt in de reeks, wordt stilaan duidelijk dat Marc Sleen aan rust of aan herbronning toe is. De volgende verhalen zijn nog wel plezant, maar halen niet meer het topniveau van de jaren vijftig. De *schwung* is er uit maar er volgen nog wat uitschieters zoals *De Nerovingers*, *De witte parel, Het zevende spuitje* of *De krabbekokers* (album 50). Ondanks een rustpauze van enkele maanden (tussen 1/8/1961 en 30/11/1961 loopt het door Hurey hertekende *B-gevaar* in de krant) zakt de spiritualiteit van de verhalen langzaamaan naar beneden. De toon wordt ook ernstiger, wat vooral opvalt in *De pijpeplakkers*, een eerste verhaal met een politiek statement, zoals er later nog andere zouden volgen. Enkele redenen kunnen aangehaald worden om dit dipje te verklaren. Sleen heeft persoonlijke moeilijkheden en is overwerkt . Van zijn 9 reeksen uit 1952 tekent hij er begin jaren zestig nog steeds 6 tegelijk! Hij is ook uitgekeken op Het Volk, zijn werkgever. 't Kapoentje is zijn vroegere glorie en zijn kleur verloren en de Nero-albums blijven ondanks het succes nog steeds gedrukt in eentonig bruin op krantenpapier. Sleen vindt dat zijn verhalen een meer verzorgde albumuitgave verdienen en merkt op dat andere uitgeverijen daar meer werk van maken.

IN DIE PERIODE INSPIREERDE IK HEM TOT HET TEKENEN VAN 79 ALBUMS. ZIJN VERHALEN VERSCHENEN IN 17 DAGBLADEN - VIER WEEKBLADEN EN IN ZES VERSCHILLENDE LANDEN.
TOEN ZIJN VIJFTIGSTE NERO-ALBUM OP DE MARKT KWAM, WAREN ZIJN BAZEN ZO TEVREDEN, DAT ZE HEM DECOREERDEN, OP DE HANDEN DROEGEN EN OVERGOTEN MET CHAMPAGNE ...

▲ *Eén beeld zegt inderdaad meer dan 1.000 woorden. In "De avonturen van Marc Sleen door Nero" schetst Sleen de sfeer bij Het Volk...*

Het komt tot een breuk en op 31/3/1965 verschijnt de laatste Nerostrook in Het Volk : Sleen gaat voor concurrent De Standaard werken. Hij wordt evenveel betaald als bij Het Volk, maar moet nog slechts één reeks tekenen : Nero. Daar komt heisa van, zelfs een krantenoorlog, want Het Volk ziet zijn succesact met lede ogen vertrekken. Het verhaal van die overstap gaan we hier niet opnieuw uit de doeken doen, Gaston Durnez heeft dat al eerder boeiend beschreven. Vanwege het proces publiceert De Standaard een tussenverhaal van Durnez&Studio Vandersteen, *De geschiedenis van Sleenovia.* Hierna gaat Sleen aan de slag voor De Standaard... en hoe! Marc Sleen en Nero zijn nationaal nieuws en staan enkele maanden in het middelpunt van de belangstelling. De aandacht stimuleert Sleen en brengt opnieuw het beste naar boven.

MAAR POTVERKOFFIE WAAROM MAG IK HIER NIET KOMEN?! ZEG HET DAN! MAAR EEN MENS NIET ZO „KURIEUS„!
OMDAT GAGA-PAN HIER EEN VOETBAD KOMT NEMEN OF HOORT GE NIE GOED!

Op 1 juni 1965 verschijnt *Het Bobobeeldje* in De Standaard/Het Nieuwsblad. Het is een verrukkelijk verhaal - over de strijd tussen Goed en Kwaad - van een heel ander niveau dan de pakweg 15 voorgaande : fijn getekend, grappig en met meer diepgang en menselijkheid dan we gewend zijn. Hierna volgen *Het groene vuur, De linkadoors(!), Aboe-Markoeb, De paarse futen(!), De lolifanten, De matras van Madras, Kouwe kwibus(!), De gouden kabouter...* allemaal Neroklassiekers.

De Standaard lost ook zijn belofte in : vanaf album 10, *Arthur de vetvogel*, verschijnt Nero in kleur! Ik herinner me dat ik het als zevenjarige lezer een prachtig album vond, in 1968. Mij stoorde zelfs de omschakeling niet naar het Algemeen Beschaafd Nederlands...

Het Vlaams dat niet bestaat

Ja, het "Vlaams", die onbestaande taal die de Vlamingen zo graag spreken, lezen en schrijven! Vanaf 1965 mag Marc Sleen niet langer "typisch Vlaamse" uitdrukkingen gebruiken, wat in die jaren ook wel met het eufemisme "Zuidnederlands" bestempeld wordt. Het probleem met dat zogenaamde "Vlaams" is natuurlijk dat er geen regels voor zijn en dat er verschillen opduiken op het moment dat je 10 kilometer reist. Gevolg : iedereen spreekt en schrijft zoals hij gebekt is. Gelukkig werd in de jaren vijftig ingezien dat we een standaardtaal nodig hadden, het Nederlands. Zoniet, beste landgenoten, waren we onherroepelijk verfranst. En dat zou zonde geweest zijn, want wie had dan nog die oude Nero's kunnen lezen? Dit tussen haakjes.

Bovendien lonkte de verkoop in Nederland en daar hadden ze het niet op dat dieventaaltje begrepen. Dat goldt overigens voor alle Standaardstrips, zodat we plotseling van "Sidonia" en "Schabolleke" hoorden te spreken. Gelukkig bleef Nero gewoon Nero, maar de taal van Sleen werd gecorrigeerd op De Standaard. Met rampzalige gevolgen in het begin. In de taalijver van de jaren zestig (*Hier spreekt men Nederlands!*) moest het gebruik van de typisch Vlaamse "gij" bijvoorbeeld vermeden worden en vervangen door "je" of "jij". In Vlaanderen werd die omschakeling als tegennatuurlijk aangevoeld. Het nieuwe taaltje stelde veel oude fans teleur. Nero was niet "volks" meer, was de veel gehoorde klacht. In feite hebben alle echte Vlaamse kranten-strips daaronder geleden, zowel Nero als Suske en Wiske als Nonkel Zigomar, om maar de Grote Drie te noemen. De resultaten ergerden vele lezers in de jaren zestig, maar in tegenstelling tot de andere reeksen, die nooit meer het vroegere elan teruggevonden hebben, kwam Nero deze episode wel te boven. Dat is te danken aan de spirit van Marc Sleen, die bewezen heeft dat het Vlaamse karakter zich ook in een aanvaardbaar Nederlands kan uiten. Maar dit is ondertussen geschiedenis.

◀ *Nero in 1952 (links) en in 1965. Links zegt de agent : "Omdat Gaga-Pan komt pootjebaden. Ben jij doof misschien?". Rechts hoort te staan : "Hebt gij die halve gare opdracht gegeven op mij te schieten?". Het zijn maar details, maar het taalgevoel zat plots niet goed meer.*

Het Bobo beeldje

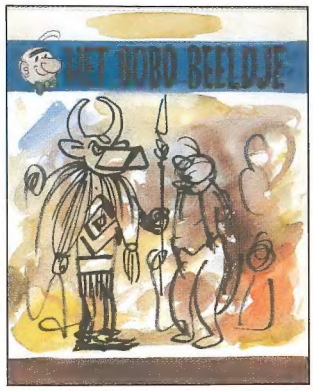

Als Marc Sleen op 1 april 1965 overstapt van Het Volk naar de krantengroep van De Standaard, volgt een bitsig proces. Contractueel is het Sleen enkele maanden lang verboden om Nero te tekenen voor zijn nieuwe werkgever. Zodra het geschil in der minne geregeld is, start Het Bobo beeldje op 1 juni 1965 in de kranten De Standaard, Het Nieuwsblad en De Landwacht. Na 156 stroken loopt de voorpublicatie op 30 september ten einde. Nu moet nog een nieuw albumconcept gecreëerd worden.

- Yves Kerremans -

Standaard Boekhandel (de voorloper van Standaard Uitgeverij) vraagt Sleen om een cover voor de nieuwe albumreeks te ontwerpen. De nieuwe albums worden kleiner en de uitgever wil een vaste lay-out voor de cover, in tegenstelling tot de albums die tot 1965 bij Het Volk verschenen. Sleen schildert twee coverontwerpen, waarbij hij weliswaar enkele vaste elementen definieert, maar hij wil niet zo ver gaan als de andere reeksen van Standaard Boekhandel. De rode albums van Suske en Wiske, de blauwe albums van De rode ridder en Bessy en de groene albums van Jerom en Karl May springen in de winkel meteen in het oog maar laten de tekenaars minder vrijheid bij het ontwerpen van een covertekening. De uitgeverij kopieert tenslotte de lay-out van de Kari Lente-albums. Onlangs dook ook een inkleuring op voor de cover van *Het Bobo beeldje*. Sleen schilderde die waarschijnlijk om als hulp te dienen bij de inkleuring op de uitgeverij. In december 1965 verschijnt het eerste nieuwe album. Voor 15 fr krijgen de kopers een kleiner album (het Standaardformaat) met stevige kartonnen kaft en een afwisseling van rood/bruine en blauwe druk. Dat moet de lezer de indruk geven dat ze een kleuralbum gekocht hebben. Al snel blijkt dat de eerste druk van het album een schoonheidsfoutje vertoont: in de titelbalk is het woordje 'C°' weggevallen. Dat is te verklaren doordat de verhoudingen van de originele covertekening en de gedrukte versie aanzienlijk verschillen. Waarschijnlijk heeft men niet lang gewacht om een tweede versie op de markt te brengen, waarbij een opvallende zwarte 'C°' onder 'DE AVONTUREN VAN NERO en' is geplaatst.

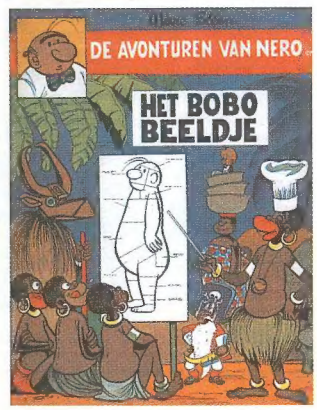

Als Standaard Boekhandel vanaf het tiende album (Arthur de vetvogel) in 1971 overschakelt op kleuralbums met een coated (geplastifieerde) slappe kaft, worden ook de eerste negen albums in een nieuw kleedje gestoken. Sleen tekent dan een nieuwe cover voor Het Bobo beeldje. De verschillen met de eerste versie zijn zo miniem (vooral zichtbaar in lijndikte) dat de tweede versie bijna zeker gewoon een overgetrokken en dan ingeschilderde versie is van de eerste. Als midden 1985 de volledige voorraad Nero-albums door een brand in vlammen opgaat, begint de uitgeverij een herdruk-programma. De albums worden daarbij voorzien van een rode omlijsting op de cover. De nieuwe versie van Het Bobo beeldje verschijnt in september 1986.

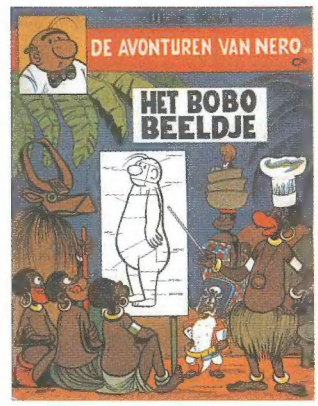

Tenslotte vermelden we nog twee vertalingen van het album: een franstalige (Les deux fétiches – 1967) en een duitstalige (Das Bobo-bildchen – 1973). De franstalige versie krijgt de eerste covertekening, terwijl voor de duitstalige de tweede gebruikt wordt.

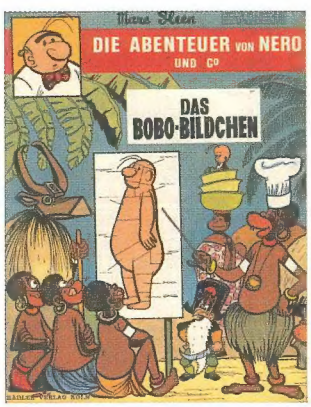

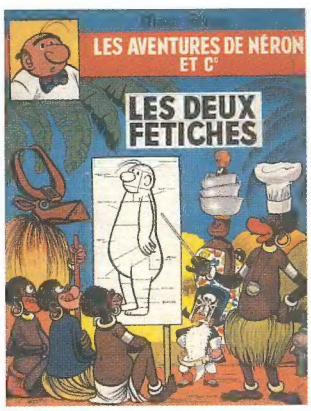

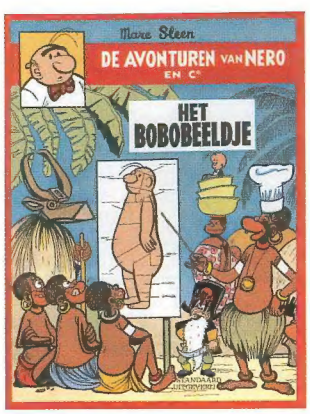

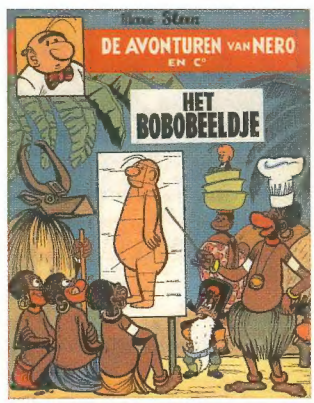

De crisis van de jaren zeventig

In tegenstelling tot Het Volk, ging de nieuwe uitgever van de albums, Standaard Boekhandel (later Standaard uitgeverij), zich ook met inhoudelijke aspecten bemoeien. De taal bleek slechts een eerste aanpassing.
Madam Pheip, een geëmancipeerde pijprokende vrouw, dat kon eigenlijk niet, die moest er uit. Gelukkig heeft Marc Sleen zich daaraan nooit gestoord. Wel heeft hij op een belangrijk punt moeten inbinden : De lengte van de verhalen werd drastisch beperkt. Sleen zegt daarover het volgende : *"Veel speelruimte heeft een tekenaar inderdaad niet. Vroeger bestond een verhaal uit 220 banden. Dat werd teruggebracht tot 190 en zelfs tot 120. De redenen zijn van economische aard, men wil kleinere albums. In elk geval verplicht dat tot veel compacter werken, je hebt veel minder ruimte om na een zijsprong weer op je poten terecht te komen, je moet al eens meer op echte koldertrucs een beroep doen om je uit een put te helpen".*

Nog een fragment uit "De avonturen van Marc Sleen door Nero ".
Marc Sleen bij zijn nieuwe uitgever.
Let op de kleine lettertjes...

Terwijl vroegere verhalen inderdaad 220 of zelfs 250 stroken telden, werd er vanaf album 22, *Hoed je voor Kastar*, de schaar ingezet. Op Nero moest blijkbaar flink bezuinigd worden (let wel, dit was in 1971, dus vóór de oliecrisis...). In de praktijk betekende dit eigenlijk een domper op veel van de typische eigenzinnige creativiteit die Sleen zo kenmerkt. Een euvel waaraan veel Neroverhalen in de krant gingen lijden, was dat de onvoorspelbaarheid verloren ging. Op een gegeven moment, pakweg bij strook 100, kon je als lezer al aanvoelen welke richting de tekenaar zou moeten inslaan om er tijdig een einde aan te breien.

Een verschil van 100 stroken per verhaal, dat zijn tenslotte 25 pagina's! Mede daardoor kreeg de lezer de indruk dat de vroegere verhalen "beter" waren : in de jaren vijftig was er meer ruimte voor subplots; een solo-optreden van een nevenpersonage dat niet essentieel was voor het echte verhaal, het kon allemaal. In feite bleven de perso-nages, de fantasie en de humor vanaf 1971 gewoon dezelfde, maar we kregen als lezer minder waar voor ons geld. Voordien lazen we anderhalf verhaal voor de prijs van één. Over prijs gesproken : in 1966 kostte een album 20fr, in 1968 35fr en vanaf 1974 al 45fr. Dat was *driemaal* duurder dan een album van Het Volk. Bovendien ging in 1974 het formaat van alle Standaard-albums nog meer krimpen. Vanaf album 39, *De groene slapjanus* er ging nog eens 1 cm af, zowel in de hoogte als in de breedte. Tenslotte werd ook de cover niet meer coated (geplastificeerd) gedrukt vanaf album 41.
Wat er bleef er daarna nog over van de "nieuwe" Nero? Niet veel meer. De albums van de jaren zeventig hadden lang niet meer de uitstraling van de "oude" albums en worden meestal over het hoofd gezien wanneer lyrisch gedaan wordt over Nero. Niet helemaal terecht, want de inhoud verdiende vaak beter. De "standarisering" van de Nerostrip was natuurlijk niet de schuld van Marc Sleen, die nog heel wat prima verhalen afleverde, zij het anders van toon. Voortaan draaide het hoofdzakelijk nog rond één thema. Regelmatig kwam er een vervolgverhaal aan te pas, het beste bewijs dat 120 stroken te kort was (*De paprikanen &Magellaan II, Prinses lovely&De mosterd van Abraham, Het kasteel der zuchten&Het spook van Zoetedaal,...*). De verhalen in deze periode worden verrassend filosofisch van toon *(De Nerobloemen, De verdwenen Nero, Het gouden hart,...)*. Nog prominenter dan voorheen worden de binnenlandse actualiteit (*Nero tegen de F.F.F., De planeet Egmont, De zwarte toren, De gouden patatten,...*) en internationale ontwikkelingen (*Iwan de verschrikkelijke, Zwarte November, Daris doet het...)* Kortom, het wordt nu duidelijk dat Nero eigenlijk geen kinderstrip is. Enige volwassen voorkennis is in vele gevallen wenselijk. Precies over dat aspect is de uitgever niet tevreden, aldus Marc Sleen : *"Het mag gezegd worden dat mijn grote baas, de heer Sap, mij verwijten maakt dat ik een diepere inhoud aan mijn verhalen geef omdat, zo beweert hij, de kinderen het niet begrijpen en daardoor mijn boeken niet lezen".* Sleen weigert pertinent dergelijke commerciële toegevingen te doen : *"Ik geef niet toe aan de eisen van een uitgever, die beweert dat de oplage van de albums tot 150.000ex. zou kunnen opgevoerd worden als ik maar een beetje eenvoudiger zou zijn en alleen maar dingen zou schrijven die de kindertjes kunnen snappen. Dan zeg ik : ik heb liever 60.000 dan 150.000ex".*

INDIEN WIJ, DE HEERSERS OVER DEZE WERELD, HIER SAMEN ZIJN, DAN IS HET OM EEN EINDE TE MAKEN AAN EEN ONDULDBAAR FEIT.
ZE GAAN DE DOLLAR TOCH WEER NIET DEVALUEREN ZEKER....
ERGENS IN EEN ONNOZEL KLEIN LANDJE LEEFT EEN ONNOZEL KLEIN PROFESSORTJE, LUISTEREND NAAR DE NAAM ADHEMAR, DIE ALLES WAT WIJ OOK UITHALEN..., TE WETEN KOMT...!
ONZE GEHEIME ATOOMPROEFNEMINGEN, ONZE POLITIEKE INTRIGES, WAT ER OP ONZE SUPERGEHEIME BLAUWDRUKKEN STAAT, ALLES KOMT HIJ AAN DE WEET.
VERY SIMPLE, WE KOPEN HEM.
JA, WE HEBBEN HET GEZIEN MET VON BRAUN. MAAR LATEN WE NIET OPNIEUW BEGINNEN. JULLIE KUNNEN HEM KOPEN, WIJ KUNNEN HEM SCHAKEN, ONZE GELE KAMERADEN KUNNEN HEM EEN HERSENSPOELING GEVEN.....
...MAAR DE ONDERVINDING HEEFT GELEERD DAT HIJ ZIJN LANDJE NIET WIL VERRADEN EN VOOR GEEN VAN ONS, ZELFS ONDER DWANG, WIL WERKEN.
DE FRANSEN WETEN ER OVER MEE TE SPREKEN.
DAN ZIT ER MAAR EEN DING OP! HEM DEFINITIEF UITSCHAKELEN!
AKKOORD
★ ZIE : NERO TEGEN DE F.F.F

Typerend fragment uit Iwan de verschrikkelijke (1972). Net als in de "goede oude tijd" treden de groten der aarde op (zie Het vredesoffensief, De Pax apostel,...). Sinds de jaren veertig en vijftig is de wereld niet grimmiger geworden, maar wij weten via de media meer over de intriges achter de schermen. Dat laat niet veel ruimte voor illusies over Goed en Kwaad. Marc Sleen gaat dan ook met zijn tijd mee : Nero klopt Stalin en Truman niet langer kameraadschappelijk op de schouder. Nixon, Mao, Hiro Hito en de opperste Sovjet spannen samen om Adhemar uit te schakelen. Devaluatie, hersenspoelingen, geheime atoomproeven, tegenstanders uitschakelen, het hoort er bij. Niet voor kinderen.

Het krantenverschijnsel leeft

Terwijl de albumreeks stilaan verkwijnt op het einde van de jaren zeventig, is Nero als krantenverschijnsel springlevend. Een deus-ex-machina, het failliet van krantengroep De Standaard, zorgt er voor dat Marc Sleen van af eind 1976 minder moeilijkheden ondervindt met de inhoud van zijn strips : hij krijgt een nieuwe directie. Alles wat zolang niet mocht, mag weer. Sleen is ondertussen de Nestor van de Bekende Vlamingen geworden. Iedereen kent hem, hij wordt gevierd, wordt links en rechts ereburger, krijgt prijzen en geniet regelmatig aandacht in de media. Meer heeft Sleen niet nodig om opnieuw op te leven ; er volgt een hele reeks goeie verhalen waarin de belangrijkste Vlaamse streektalen, waaronder het Brussels, het Antwerps en het Gents, de revue passeren. Krantenlezers smullen begin jaren tachtig van *De zwarte toren, De ring van Balderic, De bom van Boema,De terugkeer van Geeraard de duivel, De gouden patatten, De orde van de wellustige wezel, De teen van Salomon,...* Ook Tuizentfloot, jarenlang persona non grata bij de directie, mag weer meedoen.

De reeks krijgt weer wat elan en ook de uitgeverij wil opnieuw investeren : de albums worden vanaf nr. 95, *Het beest zonder naam*, weer wat groter. Ook de verhalen mogen weer wat langer en tellen nu 144 stroken. Maar kan deze late herwaar-dering het koopgedrag van de stripliefhebbers nog opkrikken, na de jarenlange minimalisering van de albums? Kleur blijkt voor de lezers niet het belangrijkste te zijn, een strip moet met respect uitgegeven worden. Ondertussen is ook een grote groep Neroliefhebbers gegroeid, de Sleenfans, en het begrip "bilbiofiele uitgave" heeft zijn intrede gedaan. Verzamelaars gaan albums bewaren, hetzij omdat ze er oud en charmant uitzien, hetzij omdat ze luxueus en duur uitgegeven zijn. De "kleine" Nero-albums zijn geen van beide, ze zien er uit als een product van de consumptiemaatschappij en hebben ook vandaag nog geen enkele verzamelwaarde. Hoewel het effect vaak onderschat wordt, heeft de verzamelwaarde van een strip een weerslag op de tweedehandsmarkt. Schaarste op de tweedehandsmarkt heeft op zijn beurt een effect op de verkoop van nieuwe albums.

In de jaren zeventig ging uitgeverij Het Volk de oude Nero-albums herdrukken, op het oude formaat, ongekleurd en met hertekende cover. Met succes...

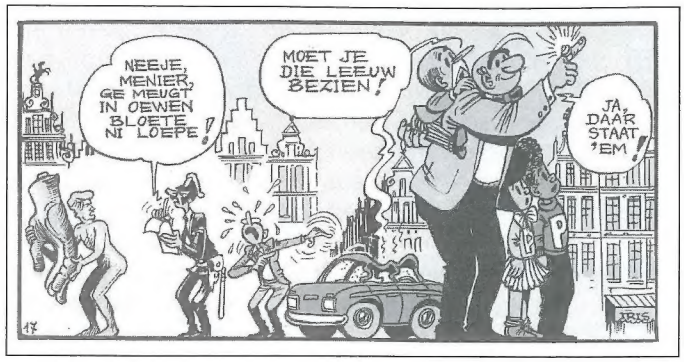

▲ *De banvloek op Vlaamse streektaaltjes is opgeheven en Sleen leeft zich uit. De verhalen worden gebundeld in een "Stedenomnibus".*

Sleen is aan rust toe

De nieuwe vormgeving van de albums stimuleert Sleen tot het maken van nog meer uitstekende verhalen, zoals *Hela de heks, Joske de wreker, Baraka, De dood van Pietje* en vooral *De bende van Lamu* : erg goed getekend, sfeervol verhaal. Marc Sleen is nochtans aan rust toe : in 1992 wordt hij zo maar eventjes 70 jaar en hij zit nog steeds in het zadel! Lees : hij bedenkt en tekent nog altijd zijn dagelijkse stroken. Maar in de periode 1987-1992 wordt duidelijk dat er fysieke grenzen zijn aan alles, ook aan het tekenen van Nero. Tussen 2 verhalen in de krant valt voortaan een welverdiende rustperiode van 2 à 4 weken. Er verschijnen nog prima verhalen als *De Indiaanse neusfluit, De verloren zee* en *Beo is back*, maar naarmate de 70ste verjaardag nadert, wordt duidelijk dat het niet meer zo wil vlotten met de pen en met de inspiratie. De werkdruk wordt te groot. De verhalen worden vrij routineus en *De man van Europa* en *De grote geheimzinnigaard* zijn zeker niet de beste Nero's, laten we het zo zeggen. Het zou zonde zijn Nero op een dieptepunt te laten eindigen, maar Sleen wil van geen opgeven weten. Liever dan de handdoek in de ring te werpen, gaat hij op zoek naar een medewerker.

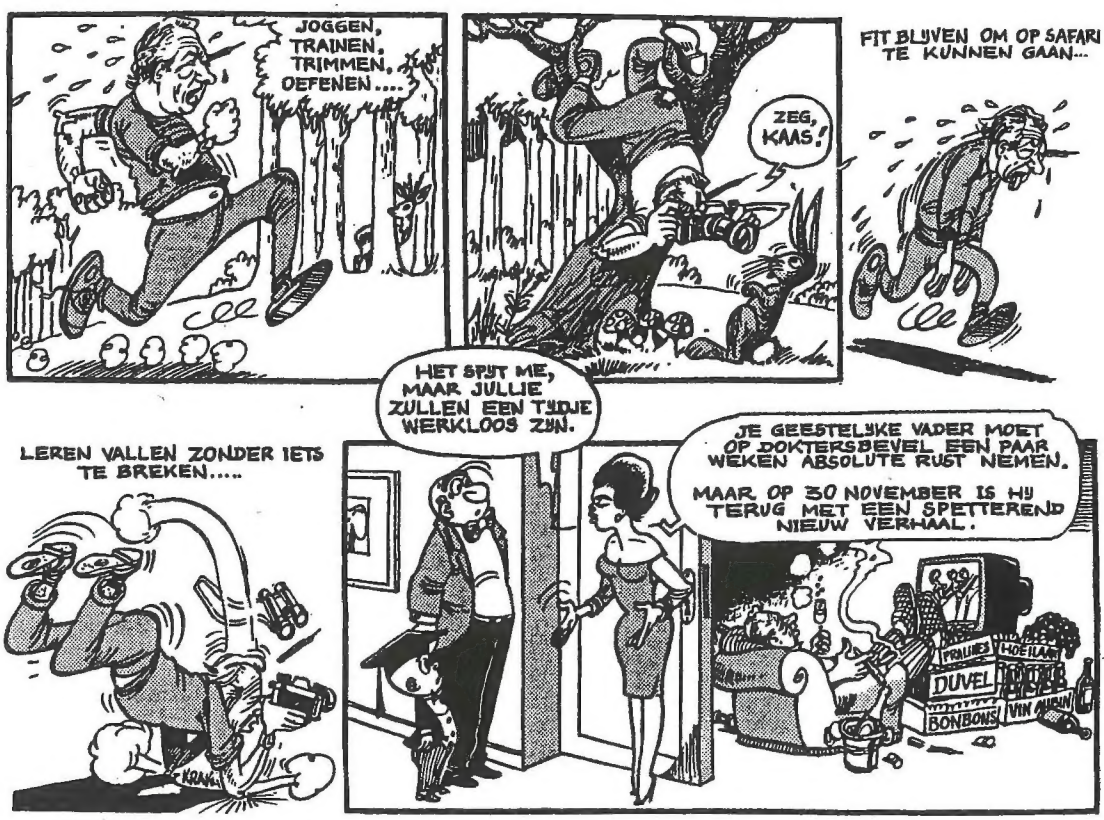
JOGGEN, TRAINEN, TRIMMEN, OEFENEN....
ZEG, KAAS!
FIT BLIJVEN OM OP SAFARI TE KUNNEN GAAN...
HET SPIJT ME, MAAR JULLIE ZULLEN EEN TIJDJE WERKLOOS ZIJN.
LEREN VALLEN ZONDER IETS TE BREKEN.....
KRAK
JE GEESTELIJKE VADER MOET OP DOKTERSBEVEL EEN PAAR WEKEN ABSOLUTE RUST NEMEN.
MAAR OP 30 NOVEMBER IS HIJ TERUG MET EEN SPETTEREND NIEUW VERHAAL.
PRALINES
HOEDJE VAN
DUVEL
BONBONS
VIN

◀ *Tussen 1987 en 1992 verschenen verschillende tekeningen en tekstjes tussen twee verhalen in, om aan te kondigen dat Marc Sleen enkele weken rust neemt. Ze werden niet opgenomen in de albums.*

De laatste rechte lijn

In 1988 deed Marc Sleen al kort een beroep op Francis Bertrand, de tekenaar van Bram Jager, voor het tekenen van decors en figuranten. Op een helpende hand van Jean-Pol na, was dat een grote uitzondering : Marc Sleen maakte zijn verhalen helemaal alleen. Ter gelegenheid van zijn 70ste verjaardag lanceert hij het idee om een medewerker aan te trekken. Tijdens de driedaagse Marc Sleenhappening in Oostrozebeke wordt een wedstrijd georganiseerd om een opvolger te zoeken. Er komt geen winnaar uit de bus. Een zekere Dirk Stallaert, de bescheidenheid zelve, had wel een tekening gemaakt, maar ze niet ingezonden. Wanneer Sleen ze wat later te zien krijgt, beseft hij dat hij de gedroomde medewerker gevonden heeft. Vanaf album 122, *Barbarijse vijgen*, bedenkt en schetst Sleen de verhalen, Dirk Stallaert werkt ze uit. De samenwerking stimuleert Sleen, die zich nu kan toeleggen op het schrijven. De druk blijft, maar er kan weer meer tijd besteed worden aan het verhaal. Vanaf *De held der helden* (nr.138) worden de albums weer iets groter, ze zien er schitterend uit nu; en Sleen is nog lang niet uitverteld! Er volgen heel wat hoogtepunten in de geschiedenis van Nero&co : kolonel How komt terug in drie schitterende verhalen, er is *Wonderboy, De hond van Pavlov, De roos van Sakhti, Bompanero,...* De tandem Sleen/Stallaert levert uitstekend werk, hoewel er weer kritiek komt. Dat het allemaal wat te fijn getekend is! Natuurlijk is de typische karikaturale Sleenstijl niet te evenaren, maar toch wordt Nero nog steeds gemaakt als vroeger.

Hoe wordt Nero gemaakt?

Marc Sleen bedenkt een synopsis, hij gaat uit van een idee dat hij wil realiseren. Daar zit een gedeelte amusement in, wat suspens en ook een dosis maatschappijkritiek, door een humoristische bril. Bij de uitwerking van de plot wordt dan het arsenaal van personages aangesproken of er wordt gewoon een nieuw personage gecreëerd. Marc Sleen getuigt : *"Ik bereid thans een verhaal beter voor dan vroeger. Toen had ik geen tijd om een script goed uit te werken.Ik werkte haast van dag tot dag en de gags paste ik aan de actualiteit aan. Ik heb wel eens een aankondiging gemaakt waarop figuren voorkwamen die niet in het verhaal verschenen. De uitwerking van het verhaal verliep soms helemaal anders dan ik me in eerste instantie had voorgesteld".* Van eentonigheid of van het stereotiep uitmelken van een formule kan Marc Sleen onmogelijk beschuldigd worden. Vaak gaat een interessant personage of attribuut slecht één of een paar albums mee. Het meest treffende voorbeeld is wellicht de Hoed. In *De hoed van Geraard de Duivel* komt Nero in het bezit van een wonderlijke hoge hoed. De hoed zal Nero bijstaan en uit meer dan één penibele situatie redden. De nieuwe wending slaat aan bij het publiek. Het wordt zo'n groot succes, dat het volgende verhaal, *Moea Papoea*, zelfs aangekondigd wordt als "De nieuwe avonturen van Nero en zijn hoed". Het is de definitieve start van Nero als stripfiguur. Je zou verwachten dat dan een hele reeks verhalen zou volgen, waarin Nero wonderbare avonturen beleeft met die hoed. Niets is minder waar: in *De zwarte voeten* speelt de hoed nog mee, maar in het daaropvolgende verhaal, *De bronnen van Sing Song Li,* verdrinkt de hoed jammerlijk in de oceaan.
Dit fenomeen - wat men ook wel "kill your darlings" noemt - typeert Sleen. Hij houdt niet zo van het deus-ex-machina, hoewel hij er wel eens gebruik van maakt, neem nu bijvoorbeeld Jan Spier of kapiten Oliepul. Dergelijke inhoudelijke eigenschappen zijn helemaal niet veranderd en hebben steeds de ziel van de strip bepaald. Het is de bezieling van Sleen die Nero maakt tot wat hij is.

Is Nero het alter ego van Marc Sleen?

Dat wordt wel eens geciteerd als één van de redenen waarom Nero niet verder gaat. Laten we die stelling maar eens ontkrachten. Het zit complexer in elkaar. In de loop der jaren is deze hypothese wel vaker geopperd, vooral naarmate de bekendheid van Marc Sleen toenam en men kon vaststellen dat auteur en personage steeds meer op elkaar gingen lijken. We kunnen niet ontkennen dat Nero geëvolueerd is en mettertijd meer op Marc Sleen ging lijken. Zeggen dat er bepaalde raakpunten en zelfs gelijkenissen zijn tussen beiden, is echter niet voldoende om te beweren dat Marc Sleen Nero *is*. In Stripgids 19 gaat Marc Sleen zelf op deze vraag in : *"Nero zoekt, omdat ik zelf zoek en omdat ik ergens Nero ben. Maak me echter geen verwijt en zeg niet dat ik Nero ben, want ik zou het u erg kwalijk nemen. Maar iedere auteur die een figuur schept is er de dader en de vader van en wat die figuur zegt komt inderdaad uit die auteur. Dus zit die auteur daar ook een beetje in".* In de praktijk regisseert Marc Sleen een hele cast persoonlijkheden en de dialogen komen uiteraard allemaal uit zijn koker. Hij vult het bedachte verhaal of het thema in met de beschikbare personages. Enkele personages spreken voor Marc Sleen zelf, Nero zelf en Adhemar, anderen spelen voor "het publiek" of "de mensen" en geven de mening van de straat. Het blijft altijd een stuk, geschreven door en voor Marc Sleen en zijn figuren.

WIE HEEFT NU LUST OM GEDICHTEN TE MAKEN IN ZULKE DROEVE TIJDEN? DE PRESTATIEDWANG VAN DE KUNSTENAAR WORDT BEKNOT. ZIJN INITIATIEF IN DE KIEM GESMOORD. ZIJN WERK WORDT BELAST EN BEBOET. ZIJN TALENT VERMINKT. 'T IS GEEN LEVEN MEER !

Wat is het verbanfd tussen Sleen en zijn personages? Zo werkt het : Piet Peerdezaag is Marc Sleen niet, maar Sleen spreekt op dit plaatje even via zijn creatie. ▸

Terug naar Sleenovia

Er zijn wel wat redenen te bedenken waarom Nero met pensioen gaat. Natuurlijk, Marc Sleen is niet echt piep meer, maar nog kras. Wellicht willen we allemaal een contract met Geeraard tekenen om het ook zo lang uit te zingen. Vijfenvijftig jaar strips maken zonder veel inhoudelijke consessies, het is vrij eigenzinnig maar ook bewonderenswaardig. Nero is te nemen of te laten. Telkens hij de strip verder liet evolueren, vond Marc Sleen dat de lezer maar moest volgen. Uitgevers hebben het Sleen in de loop der jaren met geheven vinger ingepeperd : zoveel inspanning wordt tegenwoordig niet meer verwacht van een stripdoelgroep. Het motto is vandaag : *"slaat het aan, herhaal het dan tot in den treure!",* jammer genoeg. Gelukkig was een groot publiek wel te vinden voor Sleens humor en zijn grafische stijl. We zijn er zeker van dat Nero na 55 jaar nog steeds graag gelezen werd in de krant. Alleen is er wel één en ander veranderd in het koopgedrag van het albumkopende publiek. Betutteling en wisselende uitgavenpolitiek hebben, zoals gezegd, voor Nero niet altijd positief gespeeld.
Bewust is dit stuk zoveel mogelijk in de tegenwoordige tijd geschreven : Marc Sleen *bedenkt* en *maakt* Nero. Dat doet hij nu nog, ook al laat de afwezigheid van Nero een vreemde leegte na in de krant. Vandaag heeft Marc Sleen zich met zijn personages teruggetrokken in Sleenovia. Gelukkig zijn we ondertussen met het land vertrouwd en weet de trouwe lezer wel hoe hij of zij er steeds opnieuw kan belanden.

Bronnen : Marc Sleen, Jan Smet en Fernand Auwera (19); Stripgids 19, Jan Smet (19) ; Marc Sleen Gids deel 2 , Yves Kerremans, Marc De Lint, Ivan Thoma (1995) ; 50 jaar Nero, Y.Kerremans, P. Lefèvre (1997).

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

nieuwe uitgaven 2003

MAART • **DE ILIAS** van René Follet & Jacques Stoquart
nieuw album in de Millennium 2000 Collectie

JUNI • **MICK MAC ADAM**
2. De tiran van Midnight Cross

AUGUSTUS • **ARKEL**
4. Estel

MET GRATIS MINI-ALBUM VOOR SNELLE BESLISSERS*

* VRAAG ONS INFOKRANTJE EN TEKEN NU REEDS IN

ARCADIA VZW
LIJSTERSTRAAT 11
2580 PUTTE-BEERZEL (BELGIË)
INFO • TEL|FAX 015 55 14 88

WWW.ARCADIASTRIPS.BE

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000
Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

STRIPWINKEL

BEO

HOPLAND 15 2000 ANTWERPEN
TEL: 03/233.25.36 FAX: 03/231.29.78
OPEN DI-ZA 10-18.30 U. ZO 10-14 U.
e-mail : stripwinkel.beo@belgacom.net

HOPLAND - STRIPLAND

ALTIJD
SOLDEN BIJ
BEO!

Zoekertjespagina

GEZOCHT:

* **Brabant Strip magazine** losse nrs. 8,24,30 ; Losse nummers van (Kleine) Zondagsvriend en Wereldkroniek. Jan Dijksma (0031) (0) 486-422521 (103)

* **Kiekeboe :** volledige kranteverhalen van Kiekeboe ; eerste druk van kiekeboe nr 3 en 4 met op de achterkant van de omslag een zwarte bal. marc.baldewijns@pandora.be tel/fax 014-812759 (102)

* **Kuifje : 2 Esso-decors** uit de jaren '70, figuurtjes zijn ook welkom. Kevin Baree Kevinbaree210@hotmail.com 0486077067 (102)

* **Plakplaatjes Asterix** uit "Asterix verovert Rome" van uitg. Rossel uit 1976. Heb ruilprentjes. (Dit zijn de prentjes met zowel nummers als letters) Jos Greven, tel. 089/50 31 16, jos.greven@pandora.be (102)

* **De Rode Wreker** uit 1992, verschenen in Revue Nr 3 (tijdschrift van Artis -Historia) en alles over Dirk Stallaert. Daniel Mostrey tel. 02 / 378 12 67, mostreyd@pandora.be (102)

* **Geboortekaartjes** die getekend zijn door MERHO Herwig Vandeweyer 0495/ 23 19 38, herwigvandeweyer@pandora.be (102)

* **Kahrels stripblad** (koffie en thee,ca.1948) nummer 3,ping (rabobank) 2e jaargang 3 en 4,16e jaargang:10 en 17e jaargang:1,3,10 almede de verzamelmappen voor ping(ping extra en van landen en volken) Klaas de krijger , KDeKrijger@cs.com of (0031) (0)229-201927 (102)

* **BrabantStripMagazine**'s nummers 8, 34 (Cosey!) en 45. Rik Lok, Tel.: 00.31.(0)6.28341849, Mail: rik.lok@exel.com (102)

* **Catalogi** (folders) van de stripuitgeverijen: dupuis , lombard en casterman uit de jaren 40 , 50 en 60. Vaak zijn deze voorzien van kleuren afbeeldingen van de aangeboden strips en een prijsopgave in belgische franken. (soms ook in nederlandse guldens). Dennis Lambrechts +31-(0)33-4758461 of +31-(0)6-12999360 (100)

* **Beeldjes :** Alle beeldjes van Kuifje gemaakt door Leblon, Pixi, Aroutcheff,... 053/80 28 98 , freddy.de.gendt@pandora.be (100)

* **Suske en Wiske-weekblad.** Jaargang 1997: 23-24-31. Jaargang 1998: 1-38-47. Jaargang 1999: 43. Jaargang 2001: 5-9-12-29-32. Stripboek: We gaan naar zee! Reeks 'Barelli' van Bob de Moor. 056/53.25.31 jl.bostyn@pandora.be (100)

* **Titanic-bundeling** van tekenaar Diversen en een reeks van: wordt vervolgd - Novellen, een titanic-strip. met andere woorden alles dat met Titanic te maken heeft.. glenn_casteleyn@hotmail.com 051/22.86.93. (100)

* **Nero :** De How trilogie, enkel in perfecte staat. pauwels.r@skynet.be, telefoon 03/7777375 (100)

* **Brabant Strip Magazine :** Losse nummers vanaf nr. 1 t.e.m. nr. 90. +31 11 43 11 929 Fax +31 11 43 19 780, vanderwalle_els@msn.com (100)

* **Clubspeldje** en de clubkaart van de kapoentjesclub. Joeri.Delamane@rug.ac.be (100)

* **Douwe Dabbert** hardcover in 1ste druk, nummers 1-2-3-5-6-10-15-16-17-19-22-23. Alleen zeer goede staat. Ruilen is eveneens mogelijk. Michel SELS; tel: 015/62.33.89; e-mail: michel.sels@pandora.be (100)

* **Alles** wat te maken heeft met Erwin Sels (Ersel). De Wree Stefan 0496 98 94 65 stefan.dewree@skynet.be(100)

* **Kuifje** losse nummers : 4de jaargang (1949) nrs. 11,12,14,15,16 ; OHEE 15,20,92,184; Suske&Wiske tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeerovers, De snorrende snor;* Huize Snoek (3de reeks); Tintins (Kuifjesverhalen in het Frans dus), in kleur of zwart-wit tot 1946 : nieuwstaat geen vereiste, goede prijs; 't Kapoentje 1948 : 23,25,26,27,28 29,30,31,32,33,34,35,36,37,39,40,41,43,44,45,51,52 ; 1949 : 1-21, 38,39,41,42,44,45,46,47,48,49,50. Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

AANGEBODEN :

* **Ladenkast groot formaat** uitstekend geschikt om originelen op te bergen Wim Huygens 052/35.18.22 (103)

* **Sleen en Stallaert :** veel materiaal, wegens gedeeltelijke stopzetting verzameling. O.a. strips,originelen, luxes,prularia, artikels enz... Wilfried Geerts 059/27 98 47 w.geerts@skynet.be of zie de site www.bonte.be stripforum (102)

* **Maantank** (blauw) van Kuifje "Mannen op de maan" . Gemaakt door Aroutcheff . Zeer zeldzaam en gesigneerd door Aroutcheff .Is gemaakt van hout en is in perfecte staat met originele doos ; Beeldje van Kuifje scepter van ottokar 15cm hoog + bobbie van Leblon-Delienne met certificaat en originele doos In perfecte staat ; Grijs Kuifje in congo met geweer van Patrick Regout ,zeer zeldzaam en in perfecte staat +originele doos .Er zijn maar 10 exemplaren van gemaakt. Smet Filip , zonnebloem.@belgacom.net (102)

* **Ons Volkske en 't Kapoentje** : losse nummers uit 1946-1947-1948, te ruilen : zie boven. Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

Zoekertjes schriftelijk meedelen (brief of e-mail). Telkens naam en telefoonnr. vermelden a.u.b.

Uit de bibliotheek van

HIJ ROSSE JOHN

...en zijn halve trouwboek

De oude Suske en Wiske-albums
Deel I

Intussen is het al meer dan 30 jaar geleden dat de eerste stripverzamelaars schoorvoetend hun zoektochten begonnen naar oude, uitverkochte edities. In het begin van de jaren zeventig was het nog echt pionierswerk. Er waren nog geen catalogi en stripwinkels en -beurzen waren nog niet zo prominent aanwezig als nu. Het was toen dat de eerste advertenties verschenen in kranten: wij zoeken oude uitgaven van Kuifje, Suske en Wiske,... Opvallend hierbij is dat steevast de oude albums van Suske en Wiske vernoemd werden. Vele oude albums waren toen al 10 à 15 jaar uitverkocht en er ontstond een zekere vorm van nostalgie naar die ongekleurde edities.

- Pierre Borms en Patrick Vranken -

Hoewel alle oude verhalen intussen ontelbare keren heruitgegeven zijn, blijft de belangstelling naar de oorspronkelijke edities stevig bestaan. De verzamelwoede heeft zich in de loop van de jaren uitgebreid naar andere gebieden: poppetjes, vloeipapiertjes, foldertjes, tekeningen, affiches, enz. Je kunt het niet gek genoeg bedenken of iemand heeft er belangstelling voor. Deze *related items* zijn erg in trek bij alle segmenten van de verzamelaars. Zij zijn dan ook verkrijgbaar in alle prijscategorieën: van de goedkoopste stickers tot de duurste originele tekeningen.

Deze Suske en Wiske-mania heeft na de legendarische Suske en Wiske-veiling van december 1995 een hoge vlucht genomen. De *hype* is wat verdwenen, maar de belangstelling voor de zeldzame oude items is gebleven : deze *vintage* objecten zijn lang niet door iedereen gekend. In deze rubriek willen wij de oude Suske en Wiske-albums één voor één in de schijnwerper plaatsen, en er zoveel mogelijk relevante randinformatie over geven. Komen systematisch aan bod :

- hoe een eerste druk herkennen
- hoe een tweede en derde druk herkennen
- interessante herdrukken
- oplagecijfers, indien bekend
- publiciteitsmateriaal dat voor dit album werd gemaakt
- informatie over de voorpublicatie

Ook zullen wij ongeveer even chronologisch een voorstelling doen van de belangrijkste afgeleide producten die rond Suske en Wiske zijn gemaakt, zonder dat ze op een specifiek album betrekking hebben.

Een aantal onderwerpen die in deze reeks behandeld worden, werden mogelijk al (gedeeltelijk) behandeld in andere publicaties, zij het niet altijd even gedetailleerd. Voor de volledigheid willen we toch de chronologie respecteren en beginnen bij het begin. Wij willen immers zoveel mogelijk detailinformatie geven, die de verzamelaar en liefhebber kan helpen een onderscheid te maken tussen echte en niet echte elementen.
Het is de bedoeling van deze rubriek een dialoog op gang te brengen met onze lezers. Voor het samenstellen van deze artikels hebben we informatie geput uit diverse verzamelingen van medewerkers en bestaande bronnen, maar het is onmogelijk alles te weten. Met zijn allen kunnen we dit soort van informatie mettertijd vervolledigen, en –wie weet- ooit eens bundelen. Reacties, aanvullingen, rechtzettingen : slechts één adres : het redactieadres !

Ze hebben oud en jong veroverd
de spannende verhalen van den populairen Vlaamschen teekenaar
W. VANDERSTEEN
Het enthousiasme waarmee zij in Vlaanderen en Nederland werden onthaald, bewijst overvloedig dat zij de plezantste en de mooiste teekenverhalen zijn die er bestaan. Tienduizenden jongens en meisjes en.. hun ouders, zullen thans met vreugde vernemen dat die verhalen met hun geliefde helden in albumvorm verschijnen. De eerste is er al !
De Avonturen van Rikki en Wiske
met hun tocht door Chokowakije en op zoek naar den gestolen rakettank. — 650 teekeningen in kleuren. — Slechts : 36 frank.
En de andere albums volgen weldra !
En dan....
De Familie Snoek
Wie zou nu de eerste reeks van die daverend-komische en emotievolle avonturen van den pechvogel Leonard en zijn huisgenooten niet willen bezitten om eens kostelijke en uitbundige pret te beleven !
Onder gekleurden omslag
32 groote platen.
25 FR.
N. V. Standaard-Boekhandel

▲ *Advertentie uit De Nieuwe Standaard, 28/11/1946*

In een eerste reeks artikelen beogen we een overzicht te geven van de Suske en Wiske-albums die tussen 1946 en 1959 verschenen zijn, inclusief de Blauwe Reeks-albums. Dit is één van de meest verzamelde stripseries in Vlaanderen en Nederland. Niet alleen de eerste drukken worden gezocht, maar ook de herdrukken uit de jaren vijftig. Vele liefhebbers blijven deze uitgaven verkiezen boven eender welke heruitgave van latere datum. De charme van het oude, geurende papier en de nog-niet-geëvenaarde kwaliteit van de diepdruk, blijven de verzamelaar aanspreken. De prachtige kleuren van de covertekeningen blijven generatie na generatie begeesteren.

▲ *Elke verzamelaar raakt al snel verslaafd aan het witte lijntje...*

De reeks begint met *Rikki en Wiske* en eindigt met *De Zwarte Zwaan*. Deze 43 albums (36 rode covers en 7 blauwe) zijn in zekere zin gelijkvormig. Op *Het Spaanse Spook* na, hebben zij hetzelfde formaat en dezelfde lay-out. Een covertekening in vierkleurendruk die mooi binnen een vierkant blijft, trekt onmiddellijk de aandacht. De titelletters van de eerste drukken zijn wit, met uitzondering van *Het Spaanse Spook, De Duistere Diamant* en *De Zwarte Zwaan*. Onderaan de cover wordt op de eerste drukken vermeld in drie regels :

door
WILLY VANDERSTEEN
UITGEVERSMIJ N.V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Uitzonderingen hierop zijn : *Het Spaanse Spook, De Duistere Diamant, De Zwarte Zwaan.*
De inhoud van de rode-reeks-albums is zonder kleuren gedrukt, alternerend in bruine en blauwe druk. Uitzonderingen hierop zijn *Rikki en Wiske* en *Op het Eiland Amoras*.
De inhoud van de blauwe-reeks-albums is in kleur gedrukt, met uitzondering van *Het Spaanse Spook*, dat in alle opzichten een buitenbeentje is.
De rode-reeks-boeken zijn allen geniet. De twee nietjes zijn geslagen op een wit lijntje dat de voorkant afscheidt van de achterkant. Om dit lijntje is al heel wat de te doen geweest. Aangezien dit lijntje op de vouwlijn van de cover loopt, is het vaak beschadigd. Het is de verzamelaarsdroom een exemplaar te vinden met een maagdelijk wit lijntje. Wat de functie van dit lijntje geweest is, is niet duidelijk. Sommigen beweren dat het een richtstreep is om te vouwen en om de nietjes in te slaan. Anderen denken dat men in die tijd om druktechnische redenen de rode voor- en achterplat niet perfect kon doen aansluiten. De blauwe-reeks-boeken zijn gedrukt in katernen die gelijmd zijn in een gehoekte rug.

1. De Avonturen van Rikki en Wiske

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>

- exacte releasedatum : 1946
- prijs : 36 BEF
- uitgeverij : NV Standaard-Boekhandel
- Herkenning eerste druk : er is maar één druk. De achterkant van de cover vermeldt de albums uit de reeks *Zoo ik ...was*, *Op het Eiland Amoras*, *De Familie Snoek* en *Het Roode Masker* (nooit verschenen)
- oplagecijfer : volgens diverse artikels en een interview met Willy Vandersteen : 5 à 7000. Dit album was zeker nog verkrijgbaar in november 1947, waar het nog druk werd aanbevolen in advertenties in de krant, dit in tegenstelling tot de eerste druk van *De Familie Snoek* die reeds uitverkocht was in de loop van die maand november 1947. Ook toen de eerste drukken verschenen van *De Sprietatoom* en *De Vliegende Aap* (juni 1948), waren er nog enkele exemplaren te verkrijgen.
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes). Pagina's twee per twee alternerend in blauw en in blauw met rood. Geen imprint drukkerij.
- binnenwerk : papier : minder houthoudend dan het klassieke Suske en Wiske-papier
- omslag : in middelhard karton. Deze cartonnage bleek niet zo'n handige keuze. Ze was te dun om het boek echt te beschermen zoals een Kuifje-album uit die periode. Anderzijds was het omslag niet soepel genoeg zodat je het album vaak aantreft met breuklijnen of ten minste kreuklijnen in het omslag. Een kreukvrij exemplaar wordt haast nooit aangetroffen. Op het omslag worden regelmatig zeer kleine putjes waargenomen in de zone bovenaan de voorplaat : deze werden waarschijnlijk veroorzaakt door kleine oneffenheden op de *cliché* (metalen drukplaat).
- Nietjes : hoekig (niet rond)
- Speciale opmerkingen : de omslag heeft binnenin een rillijn zodat het album kon geopend worden zonder de kartonnage te fel te beschadigen.

EERSTE druk ▶

(vervolg Rikki en Wiske)

b) <u>voorpublicatie</u> :
- in het dagblad *De Nieuwe Standaard* verschenen tussen 30 maart 1945 en 15 december 1945, 240 strookjes. Hiervan werden 20 strookjes weggelaten voor de albumversie, en ook nog eens 12 strookjes hertekend.
- Er verschenen geen aankondigingsstroken : in *De Nieuwe Standaard* van 29 maart 1945 verscheen een tekstje waarin het verhaal werd aangekondigd. Hierbij werd verkeerdelijk de naam **Dikki** gebruikt.

c) <u>Belangrijkste heruitgaven</u>
- als bijlage bij *Stripschrift 13* (1)
- in het *Jubileumboek 25 jaar Suske en Wiske* (2)
- de volledige editie van 240 stroken werd voor het eerst in 1989 gepubliceerd (3)
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek (4)

d) <u>publicitair materiaal</u>
- vloeipapier dat in 1946 in een speciale enveloppe aan de boekenwinkels werd verstuurd (afgebeeld in kleur in *De Tuftuf-Club 1)* (5)
- advertentie in *Het Boek in Vlaanderen* 1946 (met vermelding verschillende figuren uit de Suske en Wiske-serie, maar geen Rikki !)
- folder van de Standaard-Boekhandel geïllustreerd door Willy Vandersteen in 1946, waarin Rikki afgebeeld wordt (afgebeeld in kleur in *De Tuftuf-Club* 1) (5)
- De vroegst teruggevonden advertentie in *De Nieuwe Standaard* en *Het Nieuwsblad*, dateert van 28 november 1946 (zie pag. 14).

2. De Avonturen van Suske en Wiske
op het Eiland Amoras

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>
- exacte releasedatum : januari 1947
- prijs : 36 BEF
- Herkenning eerste druk : De achterkant van de cover vermeldt de albums uit de reeks *Zoo ik ...was*, *Rikki en Wiske*, *De Familie Snoek* en *De Sprietatoom* in voorbereiding
- oplagecijfer : vermoedelijk 11000 exemplaren. Dit album was nog verkrijgbaar tijdens de Sinterklaasperiode van 1947.
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) gedrukt in blauw en rood. Het papier is meer houthoudend dan bij *Rikki en Wiske*, maar het heeft een groffere structuur dan bij de latere Suske en Wiskes. De tekst is opgemaakt in oude spelling. Geen imprint drukkerij.
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton) , maar niet echt gekartonneerd
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen : de omslag heeft binnenin een bruine kleur (de kleur van het gebruikte kartonpapier)

b) <u>voorpublicatie</u> :
- in het dagblad *De Nieuwe Standaard* verschenen tussen 20 december 1945 en 13 mei 1946, 220 strookjes. Hiervan werden 5 strookjes hertekend voor de albumversie.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Nieuwe Standaard* van 19 december 1945

EERSTE druk ▼

TWEEDE druk ▼

WILLY
VANDERSTEEN
DE AVONTUREN VAN RIKKI EN WISKE met :
DE AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE : DE VLIEGENDE AAP
DE AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE - DE SPRIETATOOM

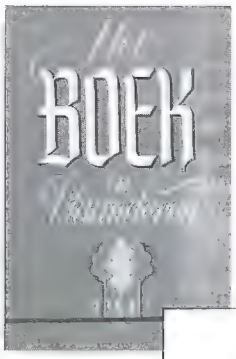

Het boek in Vlaanderen is een bron van mooi geïllustreerde advertenties en bepaalde delen zijn het verzamelen waard.

Drukkerij N. V. PERIODICA
Em. Jacqmainlaan, 127, BRUSSEL
Verantwoordelijke Uitgever :
V. z. w. o. DE SCHAKEL
Beheerder : J. VAN DE PERRE
Bergenhof, ZANDHOVEN.

Die
Brave Sint
heeft voor Uw Kind
ook een
Schalulleke

ontworpen door W. V. d. Steen
en uitgevoerd door de firma
MOREMA
Antwerpen
Schalulleke bestaat in 3 grootten
Fr. 45 — 50 en 55
Stort vandaag nog het bedrag voor uw Schalulleke op de Postrekening 126.73 van de N. V. ALINCO, Leysstraat, 19, Antwerpen.
OF BESTEL
het nog vandaag en vul deze bon in

BON
MOREMA
Dambruggestr., 121, Antwerpen
Wil U me dadelijk zenden tegen terugbetaling, ons Schalulleke van ..... fr.
NAAM : .....
STRAAT : .....
PLAATS : .....

UW SCHALULLEKE WORDT U DADELIJK TOEGEZONDEN.
3460

het tweede SUSKE en WISKE
album

DE AVONTUREN
VAN SUSKE EN WISKE
OP HET EILAND AMORAS
door W. VANDERSTEEN

Het spannende en opwindende verhaal van den avontuurlijken tocht van Suske en Wiske met tante Sidonie en prof. Barrabas naar het eiland Amoras waar ze gewikkeld worden in den oorlog tussen de Vetten en de Mageren, waarbij het plezante spook en de tyran Jef Blaaskop voor heel wat herrie zorgen.
56 bladz. twee-kleurtekeningen. Ing. 36,— fr.

Soms blijft het bij een publicitaire boodschap met enkel tekst, zoals in 1947. Met een "fout" dan nog, want eigenlijk is Op het eiland Amoras toch het eerste album van Suske en Wiske?

Tijdens de Sinterklaasperiode van 1947 werd een Schallulleke-popje aangeboden bij de bestelling van een Suske en Wiske-album. Deze actie was misleidend omdat deze popjes niet gratis waren!
Ze waren te verkrijgen in drie formaten aan een prijs van respectievelijk 45, 50 of 55 BEF.
De firma die deze popje aanmaakte was de firma MOREMA, gevestigd op het adres van Pats Poppenspel.
Het waren bijgevolg Karel Weyler en zijn echtgenote die deze popjes verspreidden. Tijdens deze actie werden in totaal 4500 albums verkocht (*Rikki en Wiske, Op het Eiland Amoras* en *De Familie Snoek* samen).

DE FAMILIE SNOEK
is uitverkocht
(De bestellingen gedaan tot en met 27 November worden nog uitgevoerd)
HAAST U
voor **Suske en Wiske**
en voor **Rikkie en Wiske**
opdat Uw kinderen ze zouden hebben tegen
SINT-NIKLAAS
Vul vandaag nog uw bon in
opdat uw meisjes en jongens gelukkig zouden zijn met
HET FIJNSTE
Sint Niklaasgeschenk

BON
(slechts geldig tot 1 December en zolang de voorraad strekt.)
Heren van DE STANDAARD
U gelieve me te zenden tegen terugbetaling plus de portonkosten, het boek of de boeken:
1° « Suske en Wiske » ..... fr. 36.
op het Eiland Amoras
2° « Rikki en Wiske » ..... fr. 36.
(Doorhalen wat U niet wenst.)
NAAM .....
Straat .....
Plaats .....

We verwachten dat de Familie Snoek-uitgave weer gauw ter perse gaat). Onze lezers worden tijdig ingelicht.

Advertentie uit De Nieuwe Standaard, 29/11/1947 Rikki en Wiske en de eerste druk van Amoras waren toen nog te koop.

(vervolg Op het eiland Amoras)

c) <u>Belangrijkste heruitgaven</u>

- <u>Uitgave De Stem</u> : verscheen in oktober 1947 voor de abonnées van de Nederlandse krant *De Stem*. Kon enkel via de krant besteld worden. Er bestaan exemplaren in oude en vernieuwde spelling. De achterkant van de omslag is die van de eerste druk. Op de voorkant van het omslag wordt *Uitgave De Stem* vermeld.
- <u>Tweede druk</u> verscheen in juni 1948 : de achterkant van het omslag vermeldt de titels : *De Familie Snoek*, *De Familie Snoek groeit aan*, *Rikki en Wiske*, *De Vliegende Aap* en *De Sprietatoom*. Oude spelling. Deze druk was al uitverkocht in november 1948.
- <u>Derde druk</u> verscheen in 1949 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *Prinses Zagemeel*, *De Mottenvanger* in voorbereiding. Vernieuwde spelling.
- <u>Vierde druk</u> verscheen in 1949 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Zwarte Madam*, *De Witte Uil* ter perse en *Lambiorix* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek [6]

d) <u>publicitair materiaal</u>

- advertentie in *Het Boek in Vlaanderen* 1947
- publiciteitsfolder met een inlassing van de Standaard-Boekhandel, geïllustreerd door Willy Vandersteen in 1947, waar de hoofdfiguren van de tot dan toe verschenen verhalen afgebeeld worden rond een foto van de tekenaar (afgebeeld in *De Tuftuf-Club 2)* [7]
- verschillende publicitaire inlassingen
- advertenties in *De Nieuwe Standaard* en *Het Nieuwsblad*, waaruit blijkt dat de eerste druk van het album nog te koop was tot eind 1947.

14

14

Zijn alle pagina's van het album origineel? Vergelijk de cijfers:
boven = EERSTE druk
onder = TWEEDE druk

3. De Avonturen van Suske en Wiske : De Sprietatoom

Hoewel *De Sprietatoom* het tweede Suske en Wiske-avontuur is, kreeg het toch spoedig het albumnummer 3 toegekend. Dit had te maken met het feit dat de eerste drukken van de albums *De Sprietatoom* en *De Vliegende Aap* nagenoeg tegelijkertijd op de markt werden gebracht, en dat men nadien waarschijnlijk willekeurig de nummers is gaan toekennen.

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>

- exacte releasedatum : 24 juni 1948
- prijs : 36 BEF
- Herkenning eerste druk : De achterkant van de cover vermeldt de albums uit de reeks *De Familie Snoek* (albums 1 en 2), *Rikki en Wiske*, *Op het Eiland Amoras* en *De Vliegende Aap*.
- oplagecijfer : vermoedelijk 10 tot 15000 exemplaren
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) alternerend gedrukt in blauw en bruin. Het papier is zeer dun zodat de druk van de achterliggende pagina erdoor komt. Geen imprint drukkerij. Er zijn echter varianten die wel de imprint van drukkerij Erasmus in Ledeberg hebben. Sommige verzamelaars redeneren dat de eerste druk GEEN drukkerij-imprint mag hebben, omdat de oudere albums dat ook niet hebben en omdat latere albums die wel hebben. Het cijfertype van de paginanummering is duidelijk anders dan bij de herdrukken (voor vergelijking: zie *Kartoen 14*) [8]
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is wit. Er bestaan varianten waar deze binnenkant bruin is.
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen: geen

b) <u>voorpublicatie</u> :

- in het dagblad *De Nieuwe Standaard* verschenen tussen 16 mei en 27 september 1946 226 strookjes. Hiervan werden 6 strookjes weggelaten voor de albumversie. Deze strookjes werden afgebeeld in de *Vandersteen Collectie 9* [9]. Bovendien werden enkele strookjes hertekend.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Nieuwe Standaard* van 15 mei 1946.

DE AVONTUREN VAN RIKKI EN WISKE, met :
De Avonturen van Suske en Wiske : OP HET EILAND AMORAS, met :
De Avonturen van Suske en Wiske : DE VLIEGENDE AAP, met :

◀ *EERSTE druk*

c) Belangrijkste heruitgaven

- Tweede druk verscheen in 1949 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Zwarte Madam*, tevens *De Witte Uil* en *Bibbergoud* in voorbereiding
- Derde druk verscheen in 1950 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *Bibbergoud*, *Lambiorix* in voorbereiding.
- Vierde druk verscheen in 1951 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *Het Zingende Nijlpaard*, *De Ringelingschat* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek. (10)

d) publicitair materiaal

- advertentie in *Het Boek in Vlaanderen* 1948
- publiciteitsfolder bij het verschijnen van de eerste druk (juni 1948) waar ook de herdruk van *Op het Eiland Amoras* wordt aangekondigd, en waarin de laatste exemplaren van *Rikki en Wiske* werden aangeboden.
- publiciteitsfolder geïllustreerd met Sinterklaas, Leonard Snoek, Lambik, Suske en Wiske. De drie eerste Suske en Wiske-albums worden voorgesteld (afgebeeld in *De Tuftuf-club 3* (11).
- Deze folder werd naar de boekhandels gestuurd in een met dezelfde tekening geïllustreerde omslag
- Vloeipapier dat in september 1948 werd verdeeld (afgebeeld in *De Tuftuf-club 3*)
- advertenties in *De Nieuwe Standaard* en *Het Nieuwsblad*, waaruit blijkt dat de eerste druk van het album nog te koop was eind 1948, tijdens de Eindejaarsakties. Als we de advertenties mogen geloven, waren er toen nog 1963 albums in voorraad.

W. Vandersteen
DE AVONTUREN VAN
SUSKE EN WISKE
1 OP HET EILAND AMORAS
2 DE VLIEGENDE AAP
3 DE SPRIETATOOM
4 DE KONING DRINKT
5 PRINSES ZAGEMEEL
6 DE ZWARTE MADAM
7 De WITTE UIL (in voorbereiding)
8 BIBBERGOUD (in voorbereiding)
DE FAMILIE SNOEK
1 DE FAMILIE SNOEK
2 DE FAMILIE SNOEK GROEIT AAN
3 SNOEK en zijn KLEINKINDEREN
4 LAAT SNOEK MAAR LOS
5 SNOEK IN DE BOTER

Bij de tweede druk van zowel De Sprietatoom als De vliegende aap krijgen de albums deze achterkant

4. De Avonturen van Suske en Wiske : De Vliegende Aap

a) eerste druk albumuitgave

- exacte releasedatum : 17 juni 1948
- prijs : 36 BEF
- Herkenning eerste druk : De achterkant van de cover vermeldt de albums uit de reeks *De Familie Snoek* (albums 1 en 2), *Rikki en Wiske*, *Op het Eiland Amoras* en *De Sprietatoom*.
- oplagecijfer : vermoedelijk 10 tot 15000 exemplaren
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) alternerend gedrukt in blauw en bruin. Het papier is zeer dun zodat de druk van de achterliggende pagina erdoor komt. Geen imprint drukkerij. Er zijn echter varianten die wel de imprint van drukkerij Erasmus in Ledeberg hebben. Sommige verzamelaars redeneren dat de eerste druk GEEN drukkerij-imprint mag hebben, omdat de oudere albums dat ook niet hebben en omdat alle volgende albums die wel hebben. Het cijfertype van de paginanummering is duidelijk anders dan bij de herdrukken (voor vergelijking : zie *Kartoen 14* (8)
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton) , maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is wit. Er bestaan varianten waar deze binnenkant bruin is.
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen : geen

b) voorpublicatie :

- in het dagblad *De Nieuwe Standaard* verschenen tussen 30 september 1946 en 12 februari 1947, 220 strookjes. Hiervan werden enkele strookjes hertekend voor de albumversie.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Nieuwe Standaard* van 28 september 1946

DE AVONTUREN VAN RIKKI EN WISKI, met :
De Avonturen van Suske en Wiske : OP HET EILAND AMORAS, met :
PROFESSOR BARABAS
WISKE
JEF BLAMAJOB
SUS ANTIGUUN
De Avonturen van Suske en Wiske : DE SPRIETATOOM, met :

EERSTE druk

c) Belangrijkste heruitgaven

- Tweede druk verscheen in 1949 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Zwarte Madam*, tevens *De Witte Uil* en *Bibbergoud* in voorbereiding
- Derde druk verscheen in 1950 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Stierentemmer*, *De Stalen Bloempot* in voorbereiding.
- Vierde druk verscheen in 1951 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *Het Zingende Nijlpaard*, *De Ringelingschat* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek [12]

d) publicitair materiaal

- advertentie in *Het Boek in Vlaanderen* 1948
- publiciteitsfolder bij het verschijnen van de eerste druk (juni 1948) waar ook de herdruk van *Op het Eiland Amoras* wordt aangekondigd, en waarin de laatste exemplaren van *Rikki en Wiske* werden aangeboden.
- publiciteitsfolder geïllustreerd met Sinterklaas, Leonard Snoek, Lambik, Suske en Wiske. De drie eerste Suske en Wiske-albums worden voorgesteld (afgebeeld in *De Tuftuf-club 3* [11].
- Deze folder werd naar de boekhandels gestuurd in een met dezelfde tekening geïllustreerde omslag
- Vloeipapier dat in september 1948 werd verdeeld (afgebeeld in De Tuftuf-club 3)
- advertenties in *De Nieuwe Standaard* en *Het Nieuwsblad*, waaruit blijkt dat de eerste druk van het album nog te koop was eind 1948, tijdens de Eindejaarsakties. Als we de advertenties mogen geloven, waren er toen nog 1963 albums in voorraad.

▼ *Publiciteitsfolder 1948 met herdruk Amoras en... nog steeds Rikki en Wiske!*

NOG
1963
SUSKES EN WISKES
hebben wij in voorraad.
Dan is het weer uit.
« Op het eiland Amoras » is uitverkocht.
Wees er nu direkt bij, anders komt U te laat.
Dit is nog de kans
VOOR UW KINDEREN
De grote feesten zijn daar : SINT NIKLAAS, KERSTMIS en NIEUWJAAR.
In onze boekenafdeling zijn alle handen hard bezig om de vele Suskes- en Wiskesboeken te verzenden.
WIL U
tijdig gediend zijn, bestel dan direkt, zonder uitstel. Verleden jaar stonden we voor een berg van 4.500 Suskes- en Wiskesboeken, welke in korte tijd moesten verzonden worden.
HELP ONS EVEN
Bestel direkt en U wordt naar behoren gediend.
Hier is Uw Bon
Heren, van HET NIEUWSBLAD
Em. Jacqmainlaan, 127,
BRUSSEL
(Afdeling boeken)
Stuurt U ons dadelijk :
• SUSKE EN WISKE De Vliegende Aap 36 fr.
• SUSKE EN WISKE De Sprietatoom 38 fr.
• DE FAMILIE SNOEK 25 fr.
• FAMILIE SNOEK GROEIT AAN 25 fr.
(Haal door wat U niet wenst.)
Ik betaal dadelijk aan postbode bij de aflevering.
NAAM : .....
ADRES : .....
PLAATS : .....
DATUM : .....
Handtekening :

▲ *Advertenties uit De Nieuwe Standaard, resp. 27/10/1948 en 29/11/1948*

Zij begeesteren de kinderen...maar ook hun ouders!
Twee nieuwe albums, gloednieuw van de pers!
Allebei met de grappige figuur Lambik, de kostelijkste creatie van Willy Vandersteen!
DE AVONTUREN VAN
SUSKE EN WISKE
DE SPRIETATOOM
DE AVONTUREN VAN
SUSKE EN WISKE
DE VLIEGENDE AAP
Reeds 11.000 ex. verkocht!
Zojuist weer een nieuwe druk verschenen!
Laatste exemplaren! Wordt niet meer herdrukt!
DE AVONTUREN VAN
RIKKI EN
WISKE
Elk album bevat, onder een mooi 4-kleurenomslag, een vrolijk en spannend verhaal, volledig in 220 bandjes van elk 3 à 4 tekeningen.
DE SPRIETATOOM
De uitvinding om mensen en voorwerpen te verkleinen, met het stopstraalkanon, de wonderauto Vitamitje, de gevaarlijke Savantas en de loodgieter-detective Lambik.
OP HET EILAND AMORAS
De strijd tussen de Vetten en de Mageren, met het plezante spook Sus Antigoon, tante Sidonie, de ongeluksvogel prof. Barabbus, het luchtschip Gironef, enz.
DE VLIEGENDE AAP
Met Lambik, zijn vliegende broeder Arthur, het leuke negerinnetje Banana, de muzikale ezel Putifar, de per radio gecommandeerde slang, enz.
RIKKI EN WISKE
De jacht om de gestolen rakettank, met de sportieve tante Sidonie, de verstrooide professor Wargaren, de grappige Chokowakijers, de bokser Bukovin, enz.
PRIJS PER ALBUM: 36 FRANK

Kinderen die gaarne lachen, lezen de
"Avonturen van Suske en Wiske"
OP HET EILAND AMORAS
DE VLIEGENDE AAP
DE SPRIETATOOM
Verkrijgbaar bij Standaard-Boekhandel
LANGE KRUISSTRAAT 2, (ST. BAAFSPLEIN), GENT

▲ *Vloeipapier uit september 1948*

Bibliografische gegevens

- *Kartoen 11*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1980 : De enige, echte Rikki-story
- *Vandersteen-collectie 7 : N.V. Standaard-Boekhandel*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1988 : Rikki en Wiske
- *De Tuftuf-club 1 :* uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1996 : Rikki speurder
- *Willy Vandersteen, de Brueghel van het Beeldverhaal*, uitgave Standaard Uitgeverij, 1994, pagina's 47 en 75
- *Willy Vandersteen, van Kitty Inno tot De Geuzen*, uitgave Standaard Uitgeverij, 1994, pagina's 65 en 66

- *Vandersteen-collectie 9 : Suske en Wiske*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1990 : Suske en Wiske
- *De Tuftuf-club 2 :* uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1997 : Het keerpunt Amoras
- *Willy Vandersteen, de Brueghel van het Beeldverhaal*, uitgave Standaard Uitgeverij, 1994, pagina's 60 en 61

- *Vandersteen-collectie 9 : Suske en Wiske*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1990 : Suske en Wiske
- *De Tuftuf-club 3 :* uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1997 : Aap en Atoom
- *Willy Vandersteen, de Brueghel van het Beeldverhaal*, uitgave Standaard Uitgeverij, 1994, pagina's 62 en 63

- *Vandersteen-collectie 9 : Suske en Wiske*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1990 : Suske en Wiske
- *De Tuftuf-club 3 :* uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1997 : Aap en Atoom
- *Willy Vandersteen, de Brueghel van het Beeldverhaal*, uitgave Standaard Uitgeverij, 1994, pagina 63

Hoofding Sinterklaasfolder 1948 ▶

Noten

1) *Rikki en Wiske in Chocowakije*, ongekleurde bijlage bij het stripinformatieblad *Stripschrift* 13, 1970
2) *De Avonturen van Rikki en Wiske*, in twee kleuren in de Jubileumuitgave *25 jaar Suske en Wiske*, Standaard Uitgeverij, 1973
3) *De Avonturen van Rikki en Wiske*, twee kleuren in de liefhebbersuitgave van Mike Vanderveer en Dirk Vermeirre, vergezeld van een mapje met de ontbrekende stroken,1989
   - 500 genummerde exemplaren met rode omslag
   - enkele tientallen medewerkersexemplaren met groen omslag
   - 11 romeins genummerde exemplaren, gekartonneerd in rood linnen
   - enkele in blauw linnen gekartonneerde ex. voor de medewerkers van het project
4) *De avonturen van Rikki en Wiske*, gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1993
5) *De Tuftuf-club 1 :* uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1996 : Rikki speurder

6) *Suske en Wiske op het Eiland Amoras* : gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1993
7) *De Tuftuf-club 2 :* uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1997

8) *Kartoen 14*, stripfanzine, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1988
9) *Vandersteen-collectie 9 : Suske en Wiske* : uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1990
10) *Suske en Wiske : De Sprietatoom* : gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1993
11) *De Tuftuf-club 3*, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1997

12) *Suske en Wiske : De Vliegende Aap* : gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1993

Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Op 9 december stond **Marc Sleen** erbij, keek ernaar, en keurde tot slot de drukproef van de postzegels goed waarmee De Post hulde brengt aan Sleen. Zoals heel Vlaanderen nu ondertussen weet, werd hij op 30/12/'02 tachtig, net op de dag dat in de kranten van de VUM-groep de laatste strook van *Zilveren tranen* het epos Nero afsloot. *"Een passend eerbetoon voor een levende legende"*, zegt Frank Daniëls, directeur Postzegels en Filatelie bij De Post, zelf stripliefhebber en vriend van Sleen. Sleen en De Post onderhouden trouwens al langer goede banden. In 1989 vormde Nero, uitgedost als brievenbesteller, het thema voor de jaarlijkse stripzegel van De Post. De nieuwe uitgiften zijn verkrijgbaar vanaf 02/01/'03 en worden gepresenteerd in een velletje van 10 als prior-zegel, waarde 0,49 euro per zegel (je weet wel, die zegel die een brief zogezegd vlugger bij de bestemmeling brengt -pffff). Hierop staat Nero afgebeeld met zijn geniale zoon Adhemar, (oplage 3 miljoen exemplaren). Anderzijds een blaadje met een zegel van 0,82 euro, met hierop de vermaarde wafelenbak die ieder verhaal afsluit (oplage 700.000 exemplaren). Op de zegel heffen Nero en Marc Sleen zelf het glas, samen met Adhemar. Het is wel uitzonderlijk dat een nog levende persoon op een postzegel verschijnt. Een ongeschreven wet bepaalt immers dat alleen staatshoofden levend afgebeeld worden. Eerdere uitzonderingen zijn Eddy Merckx en Toots Thielemans. Dat met ridder Sleen een lid van de adel geëerd wordt, zal het hof allicht bevallen. Maar ook nieuwe topman Johnny Thijs en voogdijminister Rik Daems waren het project zeer genegen.

Zelden kregen een uittredend dagbladverschijnsel en zijn tekenaar zoveel aandacht van de media. De week tussen kerst en nieuw wijdden alle tijdschriften wel één of ander artikel aan Marc Sleen en zijn stripfiguur **Nero**. Met als klap op de vuurpijl het afscheid van Nero dat uitgebreid in beeld gebracht werd door de kranten van de VUM-groep op 31/12/'02 : Het Volk, Het Nieuwsblad en De Gentenaar brachten het als voorpaginanieuws. Zij brachten zelfs de laatste strook van *Zilveren tranen*, het 217de en meteen laatste Nero-verhaal, op pagina twee als waardig afscheid. Alleen De Standaard, eveneens behorend tot bovenstaande groep deed het beter.
Nero behield hier zijn vaste stek, maar diverse artikelen werden opgefleurd, niet door een foto maar door tekeningen geplukt uit verscheidene Nero-albums of speciaal voor deze uitgave ontworpen tekeningen van Dirk Stallaert. De 80ste verjaardag van Ridder Sleenwerd uitgebreid gevierd in de gebouwen van de Vlaamse Uitgeversmaatschappij (30/12/'02). Tweehonderd vrienden, kennis-sen, collega's tekenaars en journalisten kwamen de nestor van het Vlaamse stripverhaal eer betuigen.
Urbanus, een fan naar eigen zeggen, bracht Sleen een muzikale ode als stripfiguur Urbolleke. Sleen liet het zich welgevallen en trakteerde iedereen op champagne, frieten van bij Jan Spier en wafels. Marc Sleen sloot zijn carrière af zoals het in zijn stripverhalen de gewoonte was.

In De Standaard van 31/12/'02 verscheen eveneens het bericht dat **Marc Sleen** een retrospectieve verdient. Wij kunnen dit bericht alleen maar toejuichen. Initiatiefnemer is Sleen-fanaat Luc De Rore uit Sint-Martens-Latem. Voor die overzichtstentoonstelling wil hij wel zorgen.

Van het Gentse stadsbestuur krijgt hij eind 2003 twee maanden lang de Sint-Pietersabdij ter beschikking voor "Marc Sleen 80. Een monument van de Vlaamse stripgeschiedenis". Luc De Rore: *"het wordt een prestigieuze expo met voornamelijk originele tekeningen en tekenplaten die een goed beeld moeten geven van wat de man verwezenlijkt heeft"*. Koken kost geld maar De Rore is er gerust in : *"Ik maak me sterk zeker 50.000 euro bijeen te krijgen. Daarmee moeten we een aantal ideeën zoals levensgrote decors van onder andere de schuit van Kapitein Oliepul, het frietkot van Jan Spier en de traditionele wafelenbak kunnen uit-werken"*. De meeste originele schilderijen en tekeningen zitten bij verzamelaars, die De Rore wel over de brug denkt te krijgen *: "Ik ken enkele grote verzamelaars die hun collectie ter beschikking willen stellen. Zelf bezit ik ook één en ander, zoals een serie tekenplaten van Sleens Neuske-strip"*.

Tekenaar-scenarist Marc Legendre, vooral bekend van stripfiguur **Biebel**, heeft een nieuw onderkomen gevonden bij The House of Books. Daar verscheen zopas zijn jeugdboek Screamteam. Enkele maanden geleden bleek dat Biebel, de jonge stripheld met het cactushoofd, zou verdwijnen. Verdwijnen zal hij echter niet. Dat heeft Legendre bekendgemaakt, maar hij zal niet langer in het middelpunt van de belangstelling staan. Vanaf 2003 zal hij nadrukkelijk aanwezig zijn, maar het is niet aan mij om hierover iets te vertellen. We hoeven evenwel niet bang te zijn dat Biebel in een jeugdboek terechtkomt. Dat heeft de auteur op zijn communiezieltje beloofd.

Nederlanders hebben wel eens vaker goede commerciële ideeën. Een aantal organisatoren van stripbeurzen gaan samen een jaarlijkse Stripkalender uitgeven. Deze Stripkalender is een eerste stap in de richting van nauwere samenwerking om de door hen georganiseerde beurzen kwalitatief op niveau te houden. De organisaties waar het om gaat zijn : De Stripdagen, Het Brabantse Stripspektakel, Het Kamper stripspektakel, De Fameuze Fanclub en Strip 2000, die samen negen beurzen voor hun rekening nemen in Nederland. Daartoe behoren onder andere het prestigieuze nog jonge initiatief in Eindhoven en de oude vergane glorie van Den Bosch. De Stripkalender bestaat uit een strip op de voorzijde en op de achterkant een heel duidelijk jaaroverzicht van de beurzen. Voor deze kalender wordt de strip verzorgd door **Gerard Leever**, bekend van Otoknopie. Niet alleen kunnen onze noorderburen ons voor een keer inspireren tot eenzelfde initiatief; het interessante is dat hij gratis wordt aangeboden aan alle vaste klanten van de stripspeciaalzaken. Ook bij ons. In magazine 103 hebben onze leden een exemplaar gevonden. Wie hem gemist heeft, kan hem ook gratis laten toesturen. Gewoon je naam en adresgegevens doormailen naar: info@strip2000.nl en erbij vermelden dat het om de Stripkalender gaat.

Niet alle tekenaars zijn striptekenaars. Sommigen besteden hun kunnen aan het illustreren van kinderboeken en een kindertijdschrift. Zo iemand is de 25-jarige **Caroline Heens**, die afstudeerde als grafisch vormgever. Haar eindwerk, een kinderboekje over vrolijke hond Patouf, werd in 13 talen vertaald en ging wereldwijd 80.000 keer over de toonbank. Ze inspireerde zich hiervoor op de konijnen, kikkers en de hond bij haar thuis. Ze brengt Patouf op een plezante manier: hij heeft een sympathiek kopje, is een deugniet maar ook een actief beestje. Het werk aan Patouf duurde drie maand en ondanks haar dyslexie, tekent Caroline niet alleen, maar schrijft ze zelf de teksten. Ze maakt ook tekeningen voor het tijdschrift *Kinderen creatief* en voor andere kinderboeken. *Jaap Krokodil* bijvoorbeeld, een boekje over tandverzorging. Een voormiddag per week geeft ze tekenles aan jongeren. Voor Amerika moest ze de 25.000 exemplaren aanpassen. De rode cover moest worden omgevormd tot een rustig groen parkje. Ook de drolpagina waar Patouf zijn behoefte doet, moest overgedaan worden. De strontjes mochten blijven liggen, maar de daad mocht niet zichtbaar zijn. Zelf bekijk ik het boekje niet meer, ik heb intussen genoeg Patouf gezien. Patouf, uitgeverij Clavis, 14,95 euro.

Het stripalbum Gilles de Geus "90-60-90, in beeld gebracht door **Hanco kolk** en **Peter de Wit**, dat zich voor een groot deel afspeelt in Breda tijdens de Tachtigjarige oorlog, krijgt naast een Nederlandse versie ook een Bredase variant. Theo Borghouts en Theo Melis gaan de vertaling verzorgen. Niet echt makkelijk naar verluidt, want er wordt formele, bijna middeleeuwse tekst gebruikt. Als alles fonetisch wordt gebracht, is het geheel immers moeilijk om lezen. Toch ziet Borghouts, die samen met Melis al jarenlang cursussen "Bredaos" geeft, het wel zitten. Het Bredase Gilles de Geus-album verschijnt in kleur in een oplage van 2000 exemplaren, bij uitgeverij Silvester .

Bij het verschijnen van het 21ste deel in de serie **Jessica Blandy,** *De grens* hebben de auteurs Renaud en Dufaux in overleg met Dupuis besloten de covers van deze serie te restylen. Ze worden aangepast aan de vaak sombere sfeer van de verhalen. Voorlopig verschijnt alleen bovenstaand deel in een nieuw jasje. Maar het is de bedoeling ook de vorige delen uit de reeks van een nieuwe outfit te voorzien. De aanpassing begint tweede kwartaal 2003 en zal omstreeks 2005 afgerond worden. Tekenaar Renaud zal nieuwe omslagen ontwerpen die beter harmoniëren met die nieuwe look. Verzamelaars van Jessica Blandy kunnen alvast beginnen sparen.

De serie **Meneer Johan** bracht een ommekeer in de strip. Je leven op een hilarische, niet vervelende manier vertellen is een kunst. Vermoedelijk hadden ze er te Brussel een eensluidend idee over. Want wat blijkt? Na Suske en Wiske, Dommel, Victor Sackville en diverse ander stripfiguren heeft Brussel er een nieuwe stripmuur bij. Op 17/12/'02 werd de stripmuur, getooid met Meneer Johan, onthuld in bijzijn van zijn geestelijke vaders Dupuy en Berberian. Meneer Johan kan men bekijken in de Bogaardenstraat 28 te Brussel.

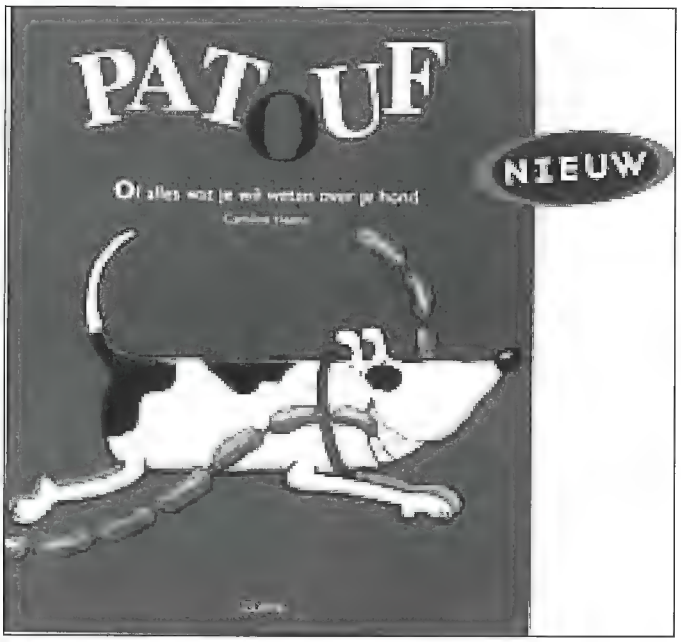

In het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal te Brussel werd onlangs een stripverhaal voorgesteld dat de werking van het Europees Parlement (EP) en de rol en de activiteiten van een parlementslid bij jongeren en volwassenen moet duidelijker maken. Het EP wou een verhaal over een concreet geval. Er werd gekozen voor waterbeleid, een geschikt kader voor communautaire maatregelen. Uit het script moest duidelijk naar voren komen wat de belangrijkste bevoegdheden zijn van het EP en vooral welke rol het Parlement speelt in het wetgevingsproces. Dat resulteerde in een stripverhaal met als titel *Het wenende water* van scenaristen Cristina Cuadra en Rudi Miel van het communicatiebureau Concerto. De strip is getekend door **Dominique David**, die haar sporen verdiende met vijf albums in de reeks Jimmy Boy (Dupuis) en drie albums in de serie Lipstick (uitgeverij Talent). Het verhaal gaat over een Europees Parlementslid. Zij vormt het middelpunt van een intrige waarin de activiteiten van het EP zijn verweven, met alle ingrediënten van een klassieke detective. Haar avonturen worden verteld in een stripformaat van 32 bladzijden in kleur en wordt door het EP aangevuld met 5 pagina's achtergrondinformatie. Van de oorspronkelijk in het Frans geschreven versie van *Het wenende water* zijn voorlopig 150.000 exemplaren uitgegeven in het Frans (Les eaux blessées) en het Engels (Troubled waters). Van de eerste druk zijn 25.000 exemplaren met harde kaft verschenen. Negen andere versies in de overige officiële talen, waaronder het Nederlands, zijn in voorbereiding en zullen in de loop van 2003 verschijnen. Hiermee zal de totale oplage op 1.250.000 exemplaren verschijnen. Er wordt ook nog gedacht aan nog eens elf versies in de talen van de toetredende landen, waarmee het totaal aantal Europese talen op 22 zou komen. Het stripalbum is gratis en is vanaf januari 2003 verkrijgbaar, voorlopig enkel in het Frans en Engels in het InfoPoint van het EP te Brussel.

Tekenaar **Luc Morjaeu** is gedreven met zijn beroep bezig. Regelmatig belandt op onze tafel wat nieuws van zijn hand. Is het geen nieuw stripalbum, dan wel een eigen stripkrantje met nieuws over zijn figuren of gewoon een leuk kaartje. Met eindejaar keken we wel verrast op, want het altijd wel bijzondere kerstkaartje was dit keer een echt stripalbum! Biep & Zwiep, *Kerst en nieuwjaar met Biep & Zwiep door de eeuwen heen!!*, telt 31 pagina's. Het is een verzameling van alle Biep en Zwiep -eindejaarsgags uit de Jommekeskrant. Het album, met een oplage van 750 genummerde en gesigneerde exemplaren, verscheen op formaat A5 en kost 8 euro. Fantastisch tof.

Van professioneel televisiesloper *Bob De Kerpel* zijn al een tijdje geen nieuwe albums verschenen, zodat de meeste stripliefhebbers denken dat auteur **Fritz Van den Heuvel** tegenwoordig op non-actief staat. Niets is echter minder waar, de man is nog altijd bezig, maar dan vooral als tekstschrijver voor radio en tv, als stand-up comedian en als docent aan de Gentse academie. En toch nog als striptekenaar, maar zijn fraaie gagstrips in Menzo of Exploot genieten spijtig genoeg niet meer van dezelfde megaexposure als die Humo hem indertijd bood. Een vernieuwde kennismaking met Fritz op www.fritz.be

Voor een bijzondere vuilniszak, inderdaad je leest het goed, kan je terecht bij de stad Kortrijk. Deze stad is niet echt aan zijn proefstuk toe op dit gebied. In het voorjaar van 2002 lanceerden ze reeds huisvuilzakken met poëzie. De stad hoopte dat deze zakken met een gedicht van Tom Lanoye beschikbaar zouden zijn tot voorjaar 2003. Ze zijn inmiddels zo goed als uitverkocht, ze verkochten dubbel zo snel als de gewone grijze huisvuilzakken. In bepaalde verkooppunten werden enkel nog witte zakken met poëzie gevraagd en verkocht, aldus schepen van Leefmilieu Philippe De Coene. Zelfs op de vuilniswagens prijkten gedichten van Herman De Coninck, Guido Gezelle, enz. Voor de opvolging van het project boden zich zelfs al nieuwe dichters aan. Maar er werd resoluut gekozen voor strips. Vanaf volgend jaar sieren strips van **Cowboy Henk** en cartoons van **ZAK** de Kortrijkse huisvuilzakken. Er werd een overeenkomst gesloten met tekenaars Kamagurka en Herr Seele en cartoonist ZAK. Er komen een half miljoen zakken met ZAK cartoons en een half miljoen met Cowboy Henk. Net als dat met de gedichten het geval was, verschijnen er eveneens strips en cartoons op de vuilniswagens.

Hugh MacLeod. De naam klinkt in Vlaanderen en Nederland niet echt bekend in de oren. Toch brengt deze in 1997 in New York aanbelande publiciteitstekenaar echte zwart-wit pareltjes op de markt. Tijdens zijn trip door New York, op zoek naar werk, kreeg Hugh zoveel naamkaartjes in de hand gedrukt dat het hem letterlijk zwart werd voor de ogen. Overal waar hij terechtkwam, in cafés, wachtzalen, bij sollicitatiegesprekken werd kwistig met de kaartjes omgesprongen. Eerder toevallig haalde hij zijn tekenpen boven en begon op de achterkant van die kartonnen dingetjes te kribbelen. Sindsdien maakte hij er zowat zijn handelsmerk van. Zijn kunstwerkjes kan je bewonderen op zijn site www.gapingvoid.com. Hier kan je terecht voor het bekijken van honderden kunststukjes. Zijn zwart-wit werkjes zijn een reflectie op het leven in de grootstad. Het leuke bij deze site is dat je kan inschrijven op een wekelijkse cartoon. Bij inschrijven mailt de kunstenaar je terug, met enkele vraagjes : hoe ontdekte je mijn site, wat wil je doen met mijn cartoons, enz. Leuk, vooral bekijken.

De mist omheen Steven Spielberg klaart langzaam maar zeker op. Waarom zou net hij Kuifje gaan verfilmen? Spielberg zou net datgene meer kunnen geven om Kuifje te laten doorbreken in Amerika. Want geloof het of niet, **Kuifje** is weliswaar een held in vier continenten, maar kan in de VS niet optornen tegen fenomenen als bijvoorbeeld Superman of Harry Potter. Elk jaar gaan er nog steeds bijna twee miljoen exemplaren van de Kuifjesstrip over de toonbank in 58 talen, maar slechts 100.000 worden in de USA aan de man gebracht. "*In Amerika staan we inderdaad nergens",* verklaart Nick Rodwell : *"Wij willen via de film uit dit getto weg".* De onderhandelingen tussen Spielberg en de erfgenamen van Hergé zouden kunnen leiden tot een reeks films. Beter nog zou zijn als alle 23 verhalen verfilmd zouden worden. Er zou zelfs kunnen afgeweken worden van een getrouwe verfilming van de verhalen. Naar verluidt zou Rodwell voor een zwaargewicht als Spielberg wel wat door de vingers willen zien. Een akkoord tussen Spielberg en Moulinsart zou er in principe volgend jaar kunnen komen. Het wordt dan nog wel even wachten op de eerste film, die pas over drie of vier jaar in de bioscoop zou zijn.

De Post brengt meer dan eens hulde aan een Belgisch beroemd iemand. Op 27/01/'03 wordt Henry van de Velde (1863-1957) een Vlaams architect, schilder en decorateur, vereeuwigd met een uitgifte van drie postzegels, gepresenteerd in velletjes van tien en een blaadje. De drie postzegels tonen steeds zijn portret, naast een belangrijk gebouw van zijn hand. La nouvelle maison uit Tervuren, het paviljoen van de Wereldtentoonstelling in Parijs en de Boekentoren te Gent. Het blaadje geeft een beeld van de Art nouveau kunstenaar : een trap en kast uit 1902; de vrouw die de trap opgaat is Marie Séthe, zijn vrouw. De reeks werd in beeld gebracht door **François Schuiten**, bekend van de stripserie *Duister Steden* (Casterman).

De Bibliotheekschool van Gent richt een studiedag in over strips. We geven u het persbericht integraal mee. Waarom heeft de strip het zo moeilijk om als volwaardig en volwassen medium erkend te worden? Waarom halen nog vele leerkrachten en bibliotheekmedewerkers hun neus op voor het **beeldverhaal**? Pascal Lefevre, docent en publicist, tracht in het inleidende betoog van de studiedag op zaterdag 29 maart 2003 daar een antwoord op te geven. Daarna heeft de deelnemer een ruime keuze aan workshops: ze gaan onder meer over strips als leermiddel in onderwijs en basiseducatie, over collectievorming van strips in de bib, over historische strips, de totstandkoming, het uitgeven en recenseren van strips. Voor en door onderwijs- en bibliotheekmensen, jeugdwerkers, uitgevers en handelaars, striptekenaars en uiteraard de geïnteresseerde leek/kenner. Tot slot is er een debat over de toekomst van de strip in en rond Vlaanderen en het Vlaamse stripbeleid. Patrick Van Gompel, VTM-journalist, voorzitter van de Bronzen Adhemarstichting en auteur van *Strips, Aha !*, kruist de degens met Ronny Matton, stripuitgeverij Talent, stripauteurs en vertegenwoordigers van het beleid. Napraten kan in de afsluitende receptie met een hapje en een drankje. De studiedag gaat door op zaterdag 29 maart 2003 in het Don Bosco-college van Zwijnaarde. Een folder en uitgebreide informatie is te verkrijgen op onderstaand adres: Bibliotheekschool, Antwerpsesteenweg 573, 9040 St-Amandsberg (Gent), tel: (0032)-(0)9/228.89.72 of e-mail: bibschool@vspw.be , web: http://www.bibliotheekschool.be

In Knack Focus een bijlage van Knack weekblad (nr. 50, 11 tot 17 december 2002) brengt Gert Meesters in "Wafels dicht" een eerbetoon aan **Marc Sleen** in tien bedrijven. We noemen ze even op, met een korte greep uit het geschrevene. 1: De thema's. Sleens verhalen zijn van een hoogst persoonlijke spontaniteit, wat veel verklapt over de auteur. De dood duikt vaak op, en geen enkele Vlaamse tekenaar heeft zo vaak en zo gevarieerd het oerwoud als decor 4gebruikt. 2: De knotsgekke cast. Die personages zijn vaak nevenfiguren die het verhaal sturen zoals het groene mannetje Kweetnie, of Bompanero,de grijsaard. Nero's geestelijke toestand blijft overigens wankel. Enige megalomanie is hem niet vreemd. 3: Een echte krantenstrip: De auteur is altijd voor de krant blijven schrijven. Zelfs zijn allerlaatste verhalen hebben nog dat ritme van een halve bladzijde per keer, met eventueel een samenvatting van gisteren en een *cliffhanger* op het einde. 4: Een ludieke wereldgeschiedenis. Sleen krijgt vaak te horen dat je dankzij de verwijzingen naar de politiek een hele geschiedenis van

het naoorlogse België kan samenstellen door alle Nero's uit te pluizen. 5: Voer voor volwassenen. Sleen heeft verhalen geschreven voor de krantenlezer, van jong tot oud. Door de band met de actualiteit, door de absurde krantenhumor en de cast van middelbare leeftijd is Nero nooit een strip voor kinderen geworden. 6: De grafiek van Sleen. De allereerste verhalen tonen nog een charmante maar onbeholpen grafiek. Later zou de stijl volgens G. Meesters wat verstarren, en in de jaren 70 en 80 iets te diagrammatisch worden. Ook de komst van Stallaert in 1992 kan de jaren vijftig niet terugbrengen. 7: Absurde kolder troef, de verhalen van Nero zijn avonturenverhalen, maar dan avonturen die zichzelf niet au sérieux nemen. 8: De kalender grijpt in. Rond Sinterklaas komt de ezel, soms ook met Sint en Piet, de helden uit de penarie halen. Nero wenst zijn lezers vaak een gelukkig nieuwjaar. 9: Hoezo continuïteit? Doordat onze jarige zelden of nooit zijn oudere verhalen herleest, zitten er interne inconsistenties in de reeks. Zo was Nero al eens eerder gesignaleerd met twee kinderen en met nog een andere baby, voordat hij zijn enige zoon Adhemar kreeg. 10: Zelfbewustzijn. De personages in Nero zijn zich sterk bewust van hun rol in een strip. Niets voor niets prijkt op het naambordje aan Nero's deur het beroep "dagbladverschijnsel".

Met al de heisa omheen 50 jaar Donald Duck weekblad verloren we even het 35-jarig bestaan van het weekblad **Tina** uit het oog. Tina wordt waarschijnlijk weinig of niet verzameld door lezers van het mannelijke geslacht omwille van de typisch meisjesgerichte inhoud. Ooit begonnen als de Nederlandse vertaling van het Engelse Princess Tina in 1967, evolueerde het tijdschrift voor meisjes van stripblad tot hippe hartsvriendin. Een vriendin die alles weet van liefdesverdriet, tampons en bh's, maar vooralsnog liever haar pony borstelt dan met haar vriendje vrijt. Pas in 1983 verschijnt het eerste model van vlees en bloed op de cover, maar wel met een getekend aapje op de arm. Het blad is vooral gericht op meisjes van 9 tot 15 jaar. Gedurende al die jaren evolueerde het blad van breipatronen over suikerzakjes verzamelen tot een modern tijdschrift met foto's van boysbands en ultrahippe vj's. Maar er zijn dingen die nooit veranderen. De stripheldin Noortje figureert inmiddels al 25 jaar in Tina, is altijd verliefd, maar heeft in al die jaren niet één keer seks gehad. En als het aan hoofdredacteur Ingrid Kluvers ligt, wordt Noortje ook de komende tien jaar niet ontmaagd. Behalve het tijdschrift is er een heuse shoplijn met fotolijstjes, vriendinnenboeken, en Tina-schoolspullen. In de startblokken staat nog een ondergoed- en nachtkledinglijn, maar zonder bodystockings en jarretels, zover is het Tina-meisje nog niet. Kennismaken met Tina kan via: www.tina.nl

Nog tot 17 februari 2003 kan men terecht te Charleroi in het Palais des Beaux-Arts, Place du Manége voor de tentoonstelling *Munoz –Breccia. L'Argentine en noir & blanc.* Van **José Munoz** verschenen enkele albums bij de Nederlandse uitgeverij Sherpa (Alack Sinner) en bij uitgeverij Zet-El verscheen *Lichtspel*. Casterman heeft zijn belangrijkste strip heruitgegeven in het Frans. Van wijlen **Alberto Breccia** verscheen bij Zet-El *Mort Cinder,* De loden ogen. Beiden zijn Argentijnen en twee grootmeesters in zwart-wit en volwassenen strip. In het museum springt de grafische kracht van hun werk in het oog. Tijd dus om hun werk van nabij te leren kennen en waarderen. Info: (0032)(0)71/ 86.22.74. Open dinsdag t/m zondag van 10 tot 18 u, maandag gesloten. Inkom 3 euro. Website: www.munoz-breccia-argentine-charleroi.com

Hoewel tekenaar **Jan Kruis** zijn geesteskinderen "*Jan,Jans en de kinderen* afstond aan Studio Jan Kruis, blijft de tekenmicrobe nog steeds kriebelen. Na een succesrijk eerste deeltje voor de Nederlandse Leprastichting, gaat hij verder met tekenen voor deze stichting. Twee deeltjes staan al op het programma. Deze gaan zich afspelen in Brazilië en Suriname. De strips zullen handelen over de verspreiding van lepra en de slavenhandel. Je hoeft nog niet te mailen of te schrijven voor een exemplaar naar de Lepra Stichting, ze zouden pas verschijnen in 2005. Dat is het jaar dat de Lepra Stichting heeft uitgeroepen tot "Wereld lepravrij jaar".

Een nieuwe reeks wordt voorgesteld. **Standaard** lanceert de serie *Orphanina*, het resultaat van de samenwerking tussen twee broers en een vriend. Luc Vincent werkte aan het scenario, het decor en de inkleuring. Zijn broer Michaël zorgde voor de figuren, net als hij reeds eerder deed voor de stripreeks De Boeboeks van Marc de Bel. De derde man is Ivan Adriaenssens als scenarist betrokken bij de reeks Pit en Puf van Steven Dhondt en Marc de Bel. Het trio hoopt dat hun serie een vliegende start maakt, en als opwarmertje voor nog te verschijnen albums kan men terecht op de uitgebreide aantrekkelijke site die de nieuwe stripreeks al meteen meekreeg. Benieuwd naar al dit leuks, klik dan naar: www.orphanimo.be

Nog tot 29 juni 2003 kan je terecht op de muziektentoonstelling **Music Planet** te Brussel. Muziek heeft toch niets met strip te maken? Toch wel, volgens Diests lid Marc Brans, tevens de voorzitter van de Belgische fanclub van Deep Purple. Hij is terecht fier dat hij een dubbe-le bijdrage mocht leveren voor de opbouw van de stand van de Britse rockgroep. Pronkstuk is een kopie van een teke-ning van Marc Sleen, waarop drie muzikanten van Deep Purple als figuranten poseren. Het verhaal van het fragment uit de Nero-strip *De verdorven stad*, dat door de bandleden van Deep Purple gesigneerd werd, brachten we vorig jaar al. De tekening staat nu te kijk op de tentoonstelling naast een persoonlijke brief van de striptekenaar. Music Planet, Brouwerij Belle-Vue, Henegouwenkaai 43, 1080 Brussel, dagelijks van 10.00 tot 18.00 u(toegang tot 17.00 u). Info: tel: (0032)(0)2/412.58.58. of www.euroculture.be

Tijdens het internationaal stripfestival te Angoulême (23-26/01/'03) werd de voetgangerszone Marengo en Saint-Martial, één der belangrijkste straten in het hart van Angoulême, officieel omgedoopt tot ***Rue Hergé.*** De inhuldiging vond plaats tijdens de opening van het stripfestival. De gemeenteraad van deze Franse striphoofdstad keurde unaniem het voorstel goed. Het is voor het eerst dat Angoulême een straatnaam wijdt aan een stripauteur. Geen Rue Hergé zonder een blijvende passende hulde. In de straat komt er een borstbeeld van de schepper van Kuifje ontworpen door beeldhouwer Chang.

Niet alle animatiefilms van **Disney** blijken een schot in de roos. In België werd op 11/12/'02 de animatiefilm *Treasure planet* in roulatie gebracht, gebaseerd op het verhaal *Schateiland* van Robert Louis Stevenson, maar overgoten met een sciencefiction saus. De film doet het niet echt goed en bracht zelfs enige paniek teweeg bij Disney. Deze volledig met de hand getekende film vergde een investering van 180 miljoen euro, waarvan Disney vermoedt dat ze 74 miljoen euro nooit meer zal terugzien. Zelfs in Amerika werd de tekenfilm een flop. De eerste week bracht hij daar "slechts" 16,5 miljoen euro op. Na de leuke animatiefilm *Monsters en Co* en de tekenfilm *Lilo en Stitch* slaan ze weer de weg in die ze zonder succes met *Atlantis* namen. Dat was de reden waarom de maatschappij al had besloten om meer op veilig te spelen met vervolgen op Assepoester en Sneeuwwitje. Opnieuw lijken decors belangrijker dan het verhaal en de personages. Hebben wij het verkeerd voor, of was vroeger dan toch alles veel beter en mooier? Toch zal er waarschijnlijk weinig veranderen aan het schema van de komende Disney-releases, maar je weet nooit. In februari 2003 mag je *Jungle Book 2* verwachten. Omstreeks juni komt de eerste Winnie the Pooh-prent *Piglet's Big Movie* in de bioscoop. En eind 2003 laat Pixar de computer-animatiefilm *Finding Nemo* op ons los. Wie denkt dat Disney zich zal laten wegdrummen op het gebied van animatie, mag dus dringend zijn mening herzien.

De uitgever van Dick Bruna's werk stapt naar de rechtbank omwille van het misbruik van de tekeningen uit de **Nijntje**

verhalen. De rel ontstond toen de Nederlandse "Stichting Ideële Reclame" afgelopen zomer een campagne begon met het bekende Nijntje. Deze cam-pagne moest de jeugd normen en waarden bijbrengen. Helaas werd het een omgekeerd effect. Scholieren pikten de tekeningen op en verzonnen er teksten bij met kwaad-aardige inslag, die ze daarna via het internet verspreiden. Er werd gespot met Marokkanen, pedofilie, homo's en poli-tici. Ook in België dook dit soort van e-mail reeds op. Dick Bruna zit wat in zijn maag met de hele heisa omheen zijn figuurtjes, hij vindt de parodies helemaal niet grappig en ervaart het als een zware inbreuk op zijn jarenlang integer werk.

Op 29 november startte What > één, een tentoonstelling van visuele cultuur in de vroegere stadsbibliotheek, te Leuven (Vanderkelenstraat 28). De ietwat rommelige, niet echt aansprekende tentoonstelling loopt nog tot 16 februari 2003 en dit van dinsdag tot zaterdag van 10 tot 17 u., zondag van 14 tot 17 u., gesloten op maandag, gratis toegang. De tentoonstelling richt zich niet specifiek op strips, maar biedt een waaier van kunst, gaande van Leuvens erfgoed, een boekenlandschap, de 91 Finse kerstkabouters tot, en dit is eigenlijk het doel van dit item, de prentkaarten *Leuvens-gewijs* van striptekenaar **Bart Schoofs**. Prentkaarten uitgevoerd in zwart-wit en in een oplage van 500 exemplaren, die men zich kan aanschaffen voor 5 euro, in stripwinkel Het Besloten Land, Parijsstraat 16, te Leuven.

Op vrijdag 16/11/'02 werd tekenaar **Merho**, die in Zoersel woont, uitgeroepen tot ereburger van zijn gemeente. Het Laatste Nieuws (regio Mechelen 15/11/'02) nam de gelegenheid te baat om de stelling van de gemeente "Hij verdient de titel omdat hij onze gemeente uitdraagt in zijn albums" eens aan de werkelijkheid te toetsen. Frank Jagers en Geert Van Gheluwe trokken met Merho langs enkele plaatsjes in de gemeente die hij in zijn albums gebruikt. Zoals het kasteel van Halle-Zoersel in het album *Lang zullen ze leven.* Burgemeester Katrien Schrijvers vertelde onlangs aan Merho dat haar dochter op een dag vertelde dat haar bureau in Kiekeboe stond. Het kasteel is namelijk in gebruik als gemeentehuis. Het oude voetbalveld van KFC Halle figureert als thuisbasis van FC De Doelgroep in album *De Incabouter* (19/02/'03). Op de Zoerselsesteenweg figureert het huisje van kunstschilder Géne Van Vliet, ouderlijk huis van dichter Eddy van Vliet als woonst van nonkel Vital in *De S van pion.* Net buiten grondgebied Zoersel ligt het fort van Oelegem, gebruikt als het huis van de babyvampier. In dit gelijknamige album komt ook het interieur van een babywinkel in Sint-Antonius terug. De voorlaatste stop op deze rondrit is villa "De alkloof", waar men kamers verhuurt. Ooit gebruikt voor een louche zaak waar de baas van Kiekeboe ooit eens op bezoek ging. Als laatste locatie, de krantenwinkel vlakbij dancing "De Toverfluit". Deze winkel dook op in het album *In het spoor van Dédé*, tot grote vreugde van de eigenaar. Tijdens de viering van het ereburgerschap van Merho, werd

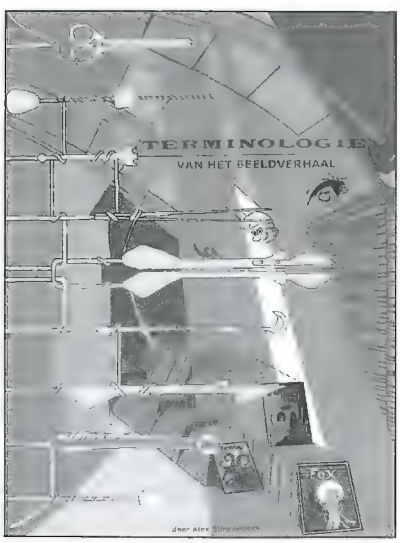

eveneens bekend gemaakt dat het nieuwe speelplein aan De Reiger (Zoersel) gedoopt wordt tot het Marcel Kiekeboe sport & speelplein.

Nijntje had zich de voorbije feestdagen wel heel vreugdevoller voorgesteld. De mediapolitie wil het tv-programma "De wereld van Nijntje" een boete geven van 25.000 euro. Reden: de KRO, die het programma in april uitzond, zou er één grote reclamespot voor **Nijntje** van gemaakt hebben. Manager jeugdzaken Willem Bult van de KRO ontkent dat er iets onrechtmatig is gebeurd : *"De regels voor kinder-tv kloppen gewoon niet. Dit maakt me verdrietig. De KRO zal de boete naar verwachting gaan aanvechten".*

De Nederlandse striptekenaar en illustrator **Joost Swarte** werd gevraagd om een scenario te schrijven voor het Kuifje-museum dat vermoedelijk in 2006 in Louvain-la-Neuve de deuren zal openen. Swarte werd samen met Thierry Groensteen en Philippe Godin gekozen voor deze opdracht. Bedoeling van dit scenario is dat de scenaristen bepalen wat er in de verschillende zalen van het museum getoond moet worden. Dit scenario dat in februari 2003 af zou zijn, wordt dan overgedragen aan de Franse architect Christian de Portzamparc (ongetwijfeld gekozen vanwege zijn naam), die op basis van dit scenario zijn ontwerp van het Kuifje-museum zal tekenen.

Bij **Lombard** worden voor 2003 enkele verrassende wendingen aangekondigd.
Biggles vertelt over...Saint-Exupéry. Laverdure en Durant brengen het levensverhaal van de op geheimzinnige wijze verdwenen luchtvaartpionier. Verhaal voorheen aangekondigd bij Miklo, nu bij Lombard. Naar we vernamen, zou vanaf bovenstaand verhaal de gewone reeks bij Lombard verschijnen. Miklo blijft echter wel de speciale reeksen zoals Biggles Heritage en Biggles presenteert verder uitbrengen. Begrijpen wie kan. Nog een serie verrijst uit haar as, met name **Capricornus 8**: *Tunnel*, Andreas brengt een futuristisch avonturenverhaal. De vorige vijf verhalen verschenen in hardcover of als luxe bij de Nederlandse uitgeverij Sherpa, als vertaling van een reeks, die al sinds het begin bij Lombard verscheen in collectie Troisiéme Vague. Nu bij Lombard in Derde Stroming in softcover.Delen vijf en zes verschijnen in de toekomst.

Lid Alex Sliepenbeek verraste ons met het eerste standaard woordenboek van de **Terminologie van het Beeldverhaal** in de Nederlandse taal. In deze eigen uitgave heeft de samensteller alle striptermen op een rijtje gezet die hij in de loop der jaren aantrof in stripinformatiebladen en andere vakliteratuur op stripgebied. Het klopt inderdaad dat nogal wat termen door elkaar gebruikt worden en niet noodzakelijk altijd in de juiste betekenis. Alex Sliepenbeek hoopt terecht dat dit een aanzet kan zijn tot het opnemen van veelgebruikte striptermen in de grote woordenboeken van de Nederlandse taal. Een degelijk werk, zelfs wij staan er in vermeld. We zullen alleszins ons best doen om voortaan de nieuwe standaardtermen te verwerken in deze pagina's. Te bestellen (22 euro+verzendingskosten) via a.sliepenbeek@hetnet.nl.

Met dank aan Alex Benoit, Koen Van Rompaey, Joop Schreurs, Wallie Hakkens, André Wijntjes, Herwig Plateau, Stripwinkel Gobelijn & Stripwinkel Het Besloten Land.

Heb je een leuk item, stuur je info naar: Koffieklets, Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com.

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

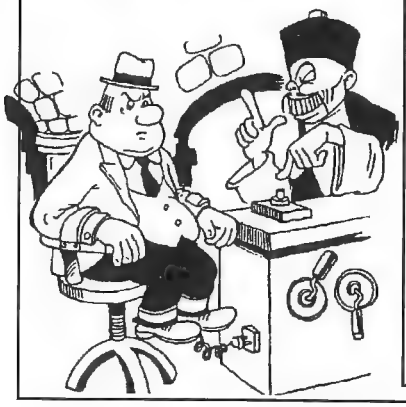

ERIK
DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29
Open : maandag,woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

http://www.tistjendop.be e-mail: info@tistjendop.be

STRIPFESTIVAL MIDDELKERKE

13/7-6/8

GOUDEN POTLOOD
26 juli casino

Jommeke specials
1) Jommeke 1956
2) Het Paradijseiland
3) Het Staartendorp
4) Wie zoekt die vindt
5) Apen in huis
6) Het Wonderdrankje
uitgifte: gekartonneerd op 75 exemplaren – groot formaat + klein formaat Jef Nys – 75 jaar

Standbeeld SUSKE EN WISKE

Informatie: 0495/20.56.73
Antiek stripmarkten13/7 – 10/8

150 tekenaars

thema strip 2002 : SUSKE EN WISKE
trilogie: verleden – heden – toekomst
De Tartaarse Helm
De Rhinoramp
Het Heilig Bloed
Luxe-editie: 500 ex. Suske en Wiske
75 auteurs ex. Rode Rug

tentoonstelling rond
Willy Vandersteen
Paul Geerts
Marc Verhaegen

1.de purperen pillen
uitgifte: op 50 exemplaren met blauwe rug + originele plaat!!!

1.de 7 schaken
uitgifte: gewoon formaat – slappe kaft speciaal "witte kaft" op 1500 ex.

2.De Spokenjagers
"witte kaft" op 1500 ex.

+ gratis verrassing voor de leden van Brabant strip en Reclamestripclub op vertoon van lidkaart tijdens strip Middelkerke 13/7 – 6/8

Nieuwe strips

verschenen vóór eind november

Willem

Uitgeverij Silvester

Dirkjan 6: tek & scen: Mark Retera, sc 6,99, kleur, genre: humor. Dit album bevat een reclamefolder met een kijkje op de nog te verschijnen uitgaven van uitgeverij Silvester. Dirkjan doet weer zijn best, op zijn eigen melige manier. De meeste stroken van dit album werden voorgepubliceerd in Veronica Magazine.

Dirkjan 6: tek & scen: Mark Retera, hc 13,99, kleur, genre: humor. Dit album is de luxe editie van Dirkjan 6 en bestaat uit 500 genummerde en gesigneerde exemplaren. De eerste 250 albums hebben bovendien een Dirkjan-kabouterspeldje.

Eugéne 1: *Kopzorgen*, tek & scen: Jan Dirk Barreveld, sc 6,99, hc 19,99 kleur, genre: humor. Hoe kan een mens zich staande houden in een wereld vol malloten? Door het onheil recht in de ogen te kijken en het uit te lachen, zou Eugéne zeggen. De verhalen verschijnen sinds 1999 wekelijks in het dagblad Metro.

Sidi & Smook 1: *De razende rovers*, tek: Kees de Boer & scen: Rolf Hartog van Banda, sc 5,99, kleur, genre: humor. Dit verhaal verscheen eerder in afleveringen in het weekblad Donald Duck.

De Muziekbuurters 2: *Door dik en dun*, tek: Ben Westervoorde & scen: Hanco Kolk & Evert Gerards, sc 5,99, kleur, genre: humor. Deze afleveringen zijn voorgepubliceerd in Taptoe. Een aantal jongeren beleven de dolste avonturen.

Oktoknopie 3: *Deelt uit*, tek & scen: Gerard Leever, sc 5,99, kleur, genre: humor. Deze afleveringen zijn voorgepubliceerd in Taptoe. Gags over een jongentje en zijn octopus, voor hem een levend figuur, voor zijn omgeving een doodgewone oude lappenpop.

Gilles de Geus 9: *90-60-90*, tek : Hanco Kolk & scen : Peter de Wit & Hanco Kolk, sc, oblong uitgave, 12,50, zwart-wit, genre: humor. Deze zwart-wit uitgave van Gilles de Geus 90-60-90 is uitgegeven in een door Hanco Kolk en Peter de Wit gesigneerde oplage van 1000 exemplaren.

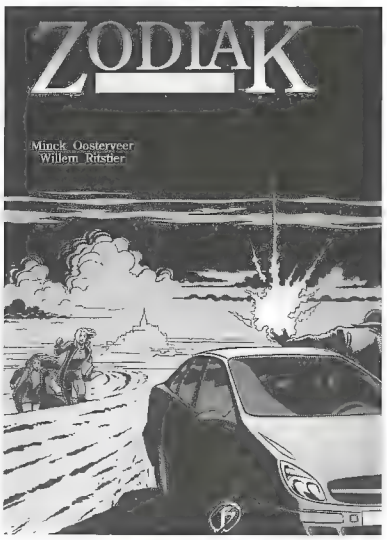

Uitgeverij Arboris

Alzéor Mondraggo 1: *De witte steen*, tek: David Caryn & scen: Pierre Makyo, sc 6,95, kleur, genre: fantasy/ridderstrip. Alzéor is geschapen voor het ongeluk. Hij wil dolgraag ridder worden maar stapelt de ene blunder op de andere. Tot hij de reden van zijn ongeluk ontdekt. Zijn beschermgeest Udd Ifase blijkt in de afgelopen tijd wat fouten gemaakt te hebben. Udd neemt contact op met Alezor en mag zijn fouten herstellen.

Magika 2: *De verzen van vuur*, tek: Tacito & scen: Angleraud, sc 6,95, kleur, genre: geweld/misdaad. In de rioleringen ontmoet de niets ontziende slachter Vlad Tepes een nieuwe bongenoot: New Jezus, een ware machtswellusteling. Justine Gallagher, een politieagente, raakt verstrikt in het web van het kwaad. Wie zal de strijd overleven?

De regelaar 1: *Ambrosia*, tek: moreno & scen: Corbeyran, sc 6,95, kleur, genre: heroic-fantasy. Aristide Nyx is een regelaar of beter gezegd een doder in dienst van een organisatie die de regering omver wil werpen.

Collectie Buitengewesten 18: Kwaïdan 2: *Setsuko*, tek & scen: Jung, sc 6,95, kleur, genre: Japanse legende.

Uitgeverij Boumaar

Zodiak 7: *De poort naar alles 1*: Lexus, tek & scen: Minck Oosterveer & Willem Ritstier, sc 6,95, zwart-wit, genre: avontuur. Van dit album is ook een gelimiteerde gebonden uitgave verschenen in een oplage van 150 exemplaren. Deze door de auteurs gesigneerde uitgave is bestelbaar bij de uitgever of tijdens de beurzen te koop. De goede en kwade krachten strijden nog steeds om de veren van het heden, het verleden en de toekomst in handen te krijgen. Van deze veren hangt de toekomst van Zodiac af. Wie ze in handen krijgt wordt oppermachtig.

Uitgeverij M

Agent 327: Dossier 17: *Hotel New York*, tek & scen: Martin Lodewijk, sc 6,50, kleur, genre: humor/detective. Agent 327 ontmoet oude bekenden in de misdaad. Ze willen zich allen wreken op Nederlands meest gekende geheimagent. Bekenden waaronder Kolonel Bauer, Dritta Reich en vooral niet te vergeten Wu Manchu. Allen hebben ze nog een appeltje te schillen met 327. De eerste druk verscheen in september 2002, maar werd naar slechte gewoonte sporadisch geleverd in België.

Belgisch Centrum van het Beeldverhaal & De Post

Kerststerren van de 9de kunst, diverse tekenaars en scenaristen, gewone hc, 22,00, formaat A5, kleur, genre: kerstverhalen. Jean Auquier voor de teksten. Bevat volgende kortverhalen: *Een popje voor Leila* (Dany), *Kertkameraden* (Fournier), *Vanavond komt de engel* (Dupa), *Snoesjes kerstavond* (Macherot), *De kerstgasten* (Hausman), *De lady en de vagebond* (Will &Zidrou), *Stam en Pilou* (4 gags door De Marck en De Wulf). Dit album werd uitgegeven naar aanleiding van de uitgifte van de kerstpostzegel van 2002. (Bevat het kerstvelletje van Stam & Pilou). De nederlandstalige oplage is beperkt tot 1250 exemplaren, genummerd van 1 tot 1250

Standaard uitgeverij

Orphanimo!!: 1: *Inpakken en weg wezen*, scenario & decor: Luc Vincent, scenario & layout: Ivan Adriaenssens, figuren: Michaël Vincent, sc 4,50, kleur, genre: avontuur. Alice en haar wezen binden de strijd aan tegen een corrupte bouwpromotor.

De klassieke avonturen van Nero 43: *De witte parel*, tek & scen: Marc Sleen, sc 4,90, zwart-wit, genre: humor/ avontuur. Met één pagina dossier.

De klassieke avonturen van Nero 44: *De driedubbel gestreepte*, tek & scen: Marc Sleen, sc 4,90, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Met vier pagina's dossier.

De avonturen van Urbanus 97: *De zabberlipgekte*, tek: Linthout & scen: Linthout & Urbanus, assistentie Steven De Rie, sc 3,99, kleur, genre: humor.

Suske en Wiske 277: *De verdwenen verteller*, tek & scen: Marc Verhaegen, sc 3,60, kleur, genre: humor/avontuur.

Suske en Wiske 277: *De verdwenen verteller*, tek & scen: Marc Verhaegen, 36,95, kleur, genre: humor/ avontuur. Luxe-album, verpakt in krimpfolie, met wikkel, een genummerde en gesigneerde vierkleuren zeefdruk en vier bladzijden schetsen. Hommage van Marc Verhaegen aan Paul Geerts als dank voor diens vele jaren bij Studio Vandersteen. Van de volledige opbrengst van dit Suske en Wiske-album gaat 7500 euro naar Lucia, vereniging voor kansarme kinderen onder het peterschap van Paul Geerts

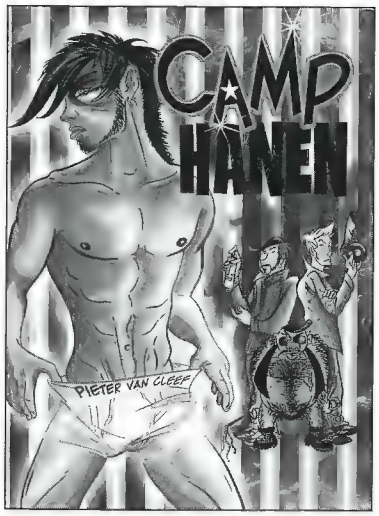

F.C. De Kampioenen 25: *Sergeant Carmen*, tek & scen: Hec Leemans, medewerking Tom Bouden, sc 3,99, kleur, genre: humor. Carmen wordt ontslagen als kuisvrouw bij Boma. Haar ambities na het ontslag: dienst nemen in het Belgische leger. Maar of dit een goed idee is.

De rode ridder 194: *De Golem*, tek & scen: Karel Biddeloo, inkting Urssla Lundmark & Karel Biddeloo, sc 3,50, kleur, genre: ridderstrip. De joodse gemeenschap in Warschau mag haar getto niet verlaten. Om het getto te beschermen wordt er een golem gekneed uit leem. Johan, de Rode Ridder, probeert de vrede tussen de Joodse en Poolse bevolking te bewaren. Toch haalt de Golem vernietigend uit.

Jerom 50jaar: tek & scen: Willy Vandersteen, hc, formaat 26,5 x 34,5, 49,95, zwart-wit, bladen per twee afwisselend rood of blauw, genre: humor/avontuur. Gekartonneerd met linnen rug. Deze trilogie werd gerealiseerd in een beperkte oplage van 500 genummerde exemplaren en bevat drie verhalen: 1: Suske en Wiske 22: *De dolle musketiers* (november 1952), 2: Suske en Wiske 24: *De tamtamkloppers* (april 1953), 3: Suske en Wiske 25: *De Knokkersburcht* (augustus 1953).

Marc Sleen 80. De enige echte, hc 14,95, kleur & zwart-wit, genre: huldeboek. Inhoud: In vogelvlucht over het vroegere werk, Een getekend huldewoord, Nero het levenswerk, Een warm dankwoord van vrienden. Dit boek werd opgesteld door diverse medewerkers en sympathisanten en bevat weinig onbekend materiaal. In het boek werd opgenomen het Nero-verhaal: *De verdwenen Nero.*

Studio 100

Samson & Gert 29: *De draak van Drakenstein*, tek: Jean-Pol & Wim Swerts & scen: Danny Verbiest, Gert Verhulst & Hans Bourlon, sc 3,95, kleur, genre: humor/ televisiefavoriet. Met volgende kortverhalen: *De draak van Drakenstein, De lijfwacht, De verjaardag van Gert*

Illupress

Camp Hanen, tek & scen: Pieter van Cleef, sc 6,95, kleur, genre: homostrip. De one-shots in dit album verschenen tussen 2000 en 2002 in de Gaykrant, Pagina's 21, 35 en 43 verschenen in Expreszo. Homo's onder elkaar blijken ook geen lieverdjes. Net als hetero's is geen zee hen te diep om hun geliefde te veroveren. Alle middelen zijn goed: roddel, leugenachtige valsheid, achterklap, en het prijskaartje aan het designshirt zijn de belangrijkste wapens van de camp-haan.

Sanoma uitgevers

Speciaalreeks 47: *Een vrolijke kerst met Donald Duck*, diverse tekenaars & scenaristen niet vermeld, sc 3,50, kleur, genre: kerstverhalen. Met volgende verhalen: Donald Duck: Kolibties voor kerst, De grote boze wolf (zonder titel), Mickey Mouse (zonder titel), Donald Duck (zonder titel), Dombo (zonder titel), De zware jongens: De ware kerstgedachte, Donald Duck (zonder titel).

De Harmonie

Op stap met de razende reporter, tek & scen: Willem, sc 17,88, zwart-wit, genre: reisverslagen. Dit album bevat 11 reisverslagen van de Nederlandse tekenaar Willem Holtrop. Veelal reizen in opdracht van het Franse dagblad Libération. Tijdens deze reizen maakte hij getekende en handgeschreven reportages. Deze reportages verschenen oorspronkelijk in Libération, Charlie Hebdo, Vrij Nederland en HP/De Tijd.

Fokke en Sukke: *Het afzien van 2002*, tek & scen: Reid Geleijnse & Van Tol, sc 8,60, zwart-wit, genre: jaaroverzicht in cartoons. Fokke en Sukke blikken met een kritische en niet altijd optimistische blik terug op 2002. Deze cartoons verschenen eerder in NRC Handelsblad, VPRO-gids, Vrij Nederland, Rendement, Zone 5300 en diverse andere tijdschriften.

De Harmonie/Oog & Blik

Sigmund *tiende sessie*, tek & scen: Peter de Wit, sc 8,15, zwart-wit, genre: humor. Dit boek bevat een selectie uit de stroken die van 26 maart 2001 tot april 2002 in de Volkskrant zijn gepubliceerd. Sigmund gaat net als in de vorige albums onverdroten verder met zijn patiënten dieper in de put te duwen. Al krijgt hij van sommige patiënten eens flink lik op stuk.

Uitgeverij Talent

Collectie 500: nr 165: Frank Lincoln 2: *Off shore*, tek & scen: Marc Bourgne, hc 13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: avontuur. Frank Lincoln wordt ingeschakeld om een moordenaar op te sporen op een boorplatform. Na de doder uitgeschakeld te hebben, wordt hij per helikopter naar zijn aartsvijand gevoerd, die hij er nog steeds van verdenkt zijn vrouw ontvoerd te hebben. Deze vertelt echter een ander verhaaltje. Dit verhaal treft Frank als een mokerslag.

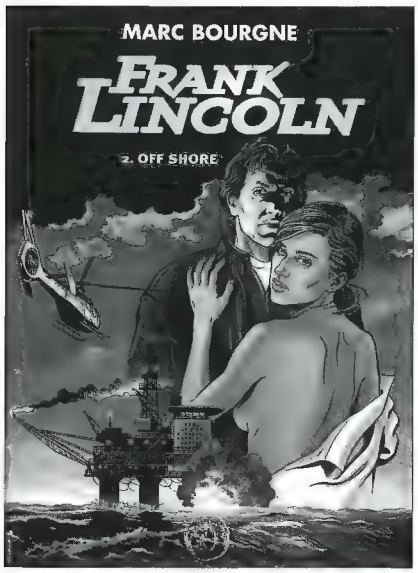

Collectie 500: nr 166: Sofaletta 6: *Londen...69 Everton Cottage*, tek: Arnoux & scen: Hé, hc 13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: historisch/avontuur. Een doder, genre Jack de Ripper, doodt meisjes van lichte zeden. De politie jaagt onverpoosd op de seriemoordenaar.
De Haas van Mars 7: tek: Parras & scen: Cothias, hc13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: avontuur. David Rutherford wil terug naar basis 51, ondanks het feit dat iedere veiligheidsdienst hem op de hielen zit. Om zijn doel te bereiken plaats hij een annonce in de krant, met vermelding dat de Amerikaanse strijdkrachten buitenaardse wezens verbergen in de basis. Duizenden mensen stromen naar de basis.
De Haas van Mars 8: tek: Guéra & scen: Cothias, hc 13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: avontuur.
Vae Victus 12: *Adua, een wolvin huilt in Avaricum*, tek: Mitton & scen: Rocca, hc 13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: historisch/avontuur.

Uitgeverij Talent: Fonds Carré

Collectie Carré 1: *De Dérisoire*, tek : Olivier Supiot & scen : Eric Omond, hc 20,00, kleur, genre : fantasy. Le Dérisoire is een roestig en nooit afgebouwd schip, dat het vertikt te zinken. Het is bevolkt met al jaren dode spookmatrozen, die lachen met de autoriteit van hun kapitein. Tot passagier Constance het schip verlaat, waarna de kapitein het schip tot zinken brengt.
Collectie Carré 3: *Meneer Khol*, tek: Emmanuel Moynot & scen: Dieter, hc 20,00, kleur, genre: fantasy. Meneer Khol is iemand die niet wil opvallen. Hij is zelfs zo onopvallend dat hij geen gezicht heeft.
Collectie Carré 5: Akarus 1: *Niets of bijna niets*, tek & scen: Fréderic Pontarola, hc 20,00, genre: futuristisch.
Collectie Carré 6: **Ada Enigma 1**: *De spoken van Caïro*, tek:Vincent Dutreuil & scen: François Maingoval, hc 20,00, genre: detective/avontuur. Ada vindt een job als kinderverzorgster, maar het kind blijkt niet het eerste de beste. Een vreemde sekte besluit dat het kind de vrucht is van de sekteleidster en satan. Ada wil het kind beschermen tegen deze sekte.
Collectie Carré 7: Ada Enigma 2: *Het dubbele leven van Ada Enigma*, tek: Vincent Dutreuil & scen: François Maingoval, hc 20,00, genre: detective/avontuur. Ada blijkt er een liederlijk leven op na te houden in Indonesië. Haar vader wordt hiervan op de hoogte gebracht. Is het roddel of is het werkelijkheid?
Collectie Carré 8: Ada Enigma 3: *Een duivels verhaal*, tek: Vincent Dutreuil & scen: François Maingoval, hc 20,00, genre: detective/avontuur.

Talent: Fonds Blitz

Collectie Millennium 48: *Septenitryon*, tek & scen: Houot, hc 17,50, met stofomslag, kleur, genre: sciencefiction. Alhoewel overal aangeduid als behorend tot de Collectie Millennium, staat er op het schutblad: Collectie Metro.
Collectie Millennium 52: Esmeralda 1: *Opus delicti*, tek: Jean Marc Stalner & scen: Achdé, hc 17,50, met stofomslag, kleur, genre: avontuur.
Collectie Millennium 53: Esmeralda 2: *Allegro quasi monstro*, tek: Jean Marc Stalner & scen: Achdé, hc 17,50, met stofomslag, kleur, genre: avontuur.
Collectie Millennium 54: Esmeralda 3: *Requiem in Sol Klein*, tek: Jean Marc Stalner & scen: Achdé, hc 17,50, met stofomslag, kleur, genre: avontuur.

Talent Fonds Blitz: Collectie Metro

Xoco 4: *De draak en de tijger*, tek: Palma & scen: Mosdi, hc 13,95, kleur, genre: fantasy.

De Striep/Brunet

De vijfde man: tek: Patrick Van Oppen & scen: Ivan Claeys, sc gewone uitgave 8,75, sc speciale editie, genummerd & gesigneerd, met flap aan cover, oplage 500 exemplaren, met gesigneerde ex-libris, oplage 250 exemplaren 13,95, kleur, genre: avontuur. Het album bevat 16 pagina's: *Beestig Brugge*, een exclusieve, informatieve, interessante en geestige wandelgids. Gangsters zetten Brugge in vuur en vlam. Een viertal jongeren draagt bij tot de opsporing van verdwenen diamanten.

Tijdschriften

Zozolala 127: tweemaandelijks stripinformatieblad, december 2002/januari 2003, gratis in diverse stripwinkels. Dit nummer bevat info over Vittorio Giardino, Zep en Dylan Horrocks.
Penthouse Comix nr 46, december 2002/ januari 2003, diverse tekenaars & scenaristen, sc, prijs België 4,69, prijs Nederland 4,50, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: erotiek.
Pandarve: *Het Don Lawrence Magazine, nr 12*: december 2002, jaargang 4, sc 2,95, gratis voor leden DLF. Bevat info over: De wereld van Don Lawrence komt tot leven in Schöppingen, Terugblik op 20 jaar Don Lawrence Fabckub, Op zoek naar Herod the Great, achter de pagina's.

Ten huize van ... FERRY!

Een huis rond een dorpsplein ergens in Oost-Vlaanderen, achtereenvolgens in het salon, de tekenkamer (lees : bibliotheek, privé-museum en rariteitenkabinet), de slaapkamer, de badkamer, de hall en uiteindelijk terug de tekenkamer, had ik een boeiend gesprek met Ferry.
Ferry? Tekenaar van de onvolprezen serie "Ian Kaledine", geestelijke vader van "De kronieken van Panchrysia" ; laureaat van de Prijs "Grafisch Talent" toegekend door de Belgische Kamer der Experten in Stripverhalen en winnaar van de gegeerde "Bronzen Adhemar" ; deeltijds docent striptekenen aan het Sint-Lucasinstituut.

- Kurt Govaerts -

Kleinzoon van een klompenmaker die zich al gauw specialiseerde in het artisanaal vervaardigen van toeristenklompjes, die zijn dochter dan beschilderde....
Het métier zit dus ontegensprekelijk in de genen van Ferry. Hij vertelt dat zijn familie quasi volledig bestond uit kunstenaars. De enige vreemde eend in de bijt was ergens een oom die, begot, onderwijzer was geworden!
Een gesprek met Ferry is uitbundig. Zijn interessesfeer is dermate uitgebreid dat je nooit zonder gespreksstof komt te zitten. Na ruim twee uur kom ik tot de vaststelling dat we het hebben gehad over geschiedenis, boeken *("ik ben gepassioneerd door boeken, ik zou eerder een paar dagen minder eten om toch maar dat dure boek te kunnen kopen"*), filosofie, poëzie *("voor intimi zet ik oude franse verzen op band"*), vrouwen, erotiek en oude stripverhalen van Vandersteen, maar niet over zijn - tot dusver - Magnum Opus : *De Kronieken van Panchrysia*

Ferry aan het werk

Bij het bekijken van Ferry's boekenverzameling komen we in alle uithoeken van zijn huis terecht. Zijn boeken (*"mijn vrienden"*) zijn inderdaad alomtegenwoordig maar ook andere snuisterijen blijken een plaats in Ferry's hart te hebben veroverd.
Een slagzwaard uit Praag, gesmeed volgens Middeleeuwse technieken (*"De mensen keken nogal op toen ik daarmee in Praag het openbaar vervoer nam"*), glazen bollen in diverse formaten (*"Ik vind ze leuk, ik zie er de straat mee ondersteboven"*), een sextant, de dodecaëder, een kadertje met de staartpuntje van zijn eerste hond, unieke uitgaven van Sanderus, echt teveel om allemaal op te noemen. Maar alles heeft zijn verhaal.
Dit is Ferry ten voeten uit, een hartelijke verteller zonder capsones, een aimabel iemand met wie je uren over de dingen des levens kunt praten.
Wat me eraan doet denken om nog eens een afspraak te maken om eindelijk eens over "De kronieken van Panchrysia" te praten ...

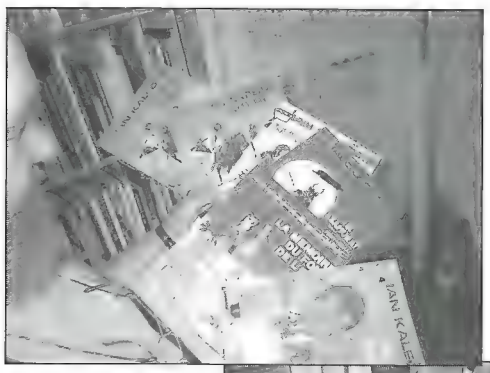

Ferry bekijkt zijn titels

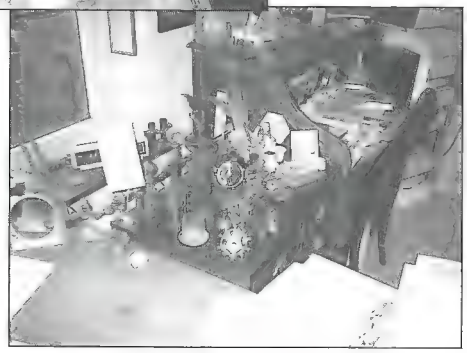

Wat staat er op mijn bureau?

Neen, dit wist je (nog) niet ...
- Ferry maakt zijn strips in het Frans
- zijn echtgenote kleurt zijn strips in
- Ferry is de eerste die een strip in Rusland uitbracht (oplage 2 x 100.000 ex.)
- Kaledine wordt uitgesproken als [kaledien]
- Ferry kreeg een bod van 12.394 • voor de eerste 35 albums van Suske & Wiske.
Hij weigerde.
Een man naar ons hart.

Een kijk op...
Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub, Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302
nieuwe (!) email : Reclamestripclub@Skynet.be

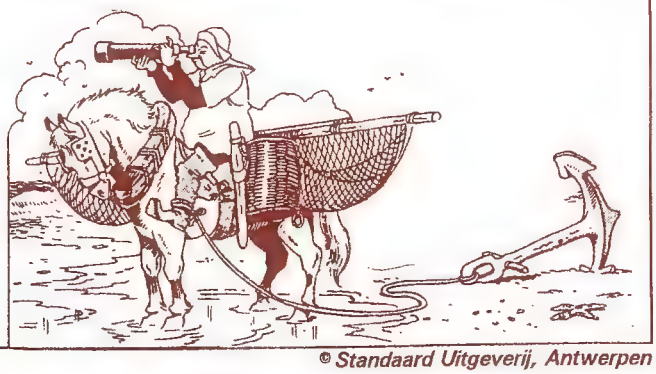

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Nieuwigheden

door Stefaan

Curiosa

Suske en Wiske: de firma Informex verzond eind 2002 naar alle garages en carrosseriebedrijven die bij hen aangesloten zijn, een exclusieve Suske en Wiske-nieuwjaarskaart. Ook de envelop is voorzien van een tekening van Suske en Wiske. De kaart op A5-formaat verscheen in kleur, op glanzend papier en in een beperkte oplage van 3.700 exemplaren. Deze exemplaren bevatten op de achterzijde 16 mee-gedrukte handtekeningen van werknemers van Informex. Dit met uitzondering van 500 exemplaren, bestemd voor persoonlijk gebruik binnen de firma, waarbij op de achterzijde deze handtekeningen niet werden meegedrukt. Een mooie kaart. Toch een minpuntje: de tekeningen zijn niet bepaald het beste tekenwerk te noemen dat ooit van Suske en Wiske werd gepubliceerd. Eerder verschenen van de firma Informex al eindejaarskaarten van onder andere de Smurfen en Guust Flater. Voor de volledigheid: de firma Informex zorgt ervoor dat schadebestekken tengevolge van aanrijdingen op een snelle manier opgemaakt kunnen worden en dit via computer.(B)

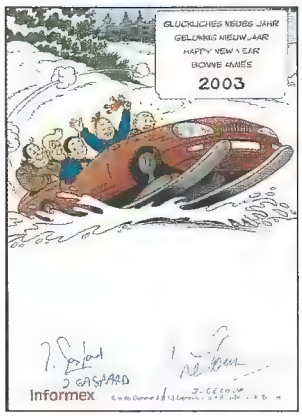

De achterzijde van 1 van de 500 ex.

Als je de kaart openvouwt, staat binnenin nog een grote tekening

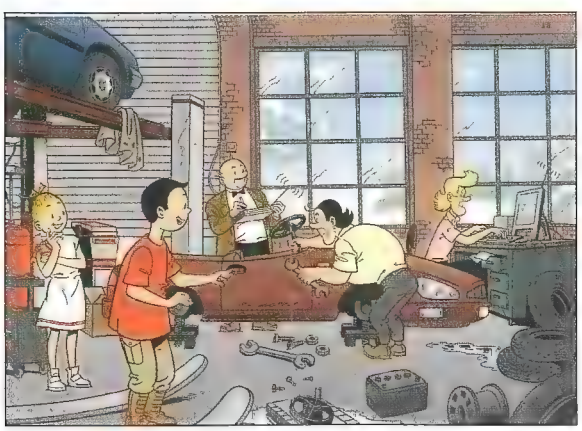

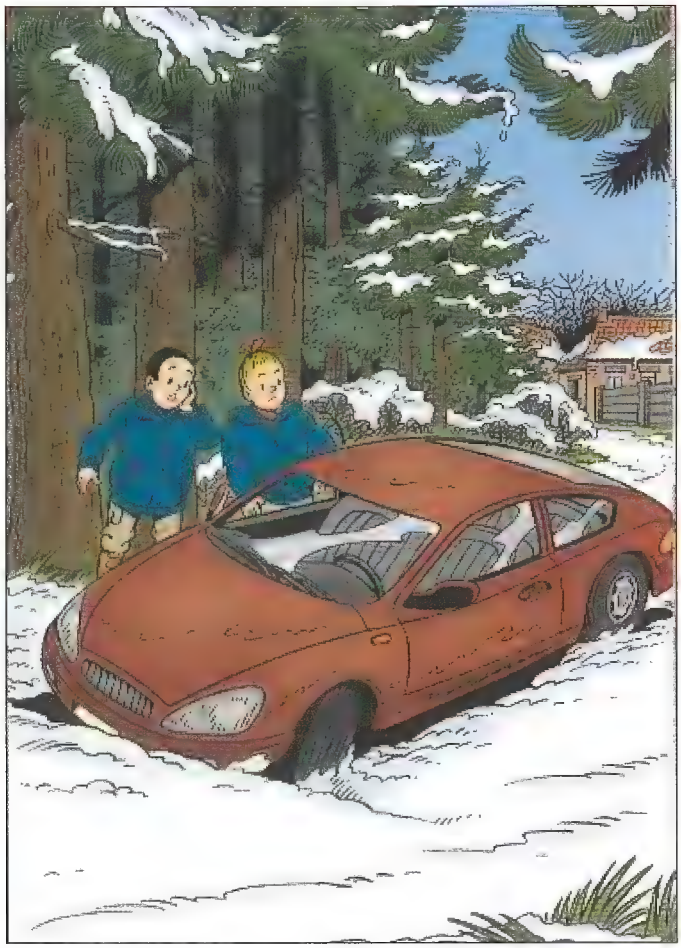

Suske en Wiske: in België liep in de maand november bij de Marca kledingwinkels een actie met de Levenslijn-uitgave 'De ludieke les' van Suske en Wiske: Wie bij hen het album kocht aan de gereduceerde prijs van 2,50 euro, kreeg er een sticker bovenop. Tevens stortte Marca nog eens 7,50 euro aan Levenslijn per verkocht boekje er bovenop. Diverse kleurplaten en een affiche ondersteunden deze actie .(B)

In Nederland werd er een kaartje met als titel "De LPF" verdeeld waarrond nogal wat heisa ontstond. Niet omdat deze kaart tegen de LPF-politiek protesteerde, maar wel omdat er een tekening werd gebruikt die nogal deed denken aan de tekeningen van Dick Bruna. De werkelijke tekenaar (met als pseudoniem Mikey Mo) is evenwel onbekend. (NL)

De LPF
Dit is de LPF
Zij willen geen centjes geven aan scholen
Zorginstellingen krijgen ook geen centjes van ze
"Bezuinigen moeten wel" roepen ze
Overal moet op bezuinigd worden
Ministers krijgen wel een nieuwe Bentley
"Zo heeft Pim het gewild" roepen ze
Made by Mikey Mo

Praxis: deze grote Nederlandse bouwmarkt, te vergelijken met Gamma of Hubo in België, bestaat 25 jaar. Speciaal voor deze gelegenheid maakte Toon van Driel een unieke scheurkalender voor 2003. Deze scheurkalender, in kleur, kan enkel verkregen worden bij Praxis zelf en dit voor de prijs van 1,99 euro.(NL)

Biep en Zwiep: net zoals vorig jaar verscheen ook dit jaar een kalender opgefleurd met tekeningen van Biep en Zwiep. Deze kalender bevat de opdruk "Rom koffiebranderij N.V." en is gratis bij deze firma te bekomen mits aankoop van een bepaalde hoeveelheid. Tekeningen en realisatie van Luc Morjaeu. Waarschijnlijk bestaan er twee versies van deze kalender, doch de exacte gegevens hieromtrent ontbreken ons voorlopig nog.(B)

Biep & Zwiep
2003
januari • janvier 2003
Z/D M/L D/M W/M D/J V/V Z/S
1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31
Veranco
Confiserie
Kinder SURPRISE

Gelegenheidsuitgaven

Sammy: naar aanleiding van de 40-jarige tekencarrière van Jean-Pol in 2003, wordt er door de Culturele Vereniging Spirit en het Gemeentelijk Cultureel Centrum Temse een grote viering georganiseerd op 2 februari 2003 te Temse. Deze gelegenheid wordt tevens benut om van het nieuwste album van Sammy, getiteld "Lady 'O'", een luxe op de markt te brengen. Het gaat hier om een groot formaat hardcover-album (26 x 34 cm) met linnen rug en uitgegeven in zwart-wit. De oplage bestaat uit 250 genummerde en gekartonneerde exemplaren, waarvan elk exemplaar gesigneerd door Jean-Pol en Cauvin. De verkoopprijs is vastgesteld op 25 euro.(B)

Portfolio Quack: uitgave van de nieuwe Lierse stripbeurs en verkocht ten voordele van vzw Ichtyosis Stichting België aan 10 euro het stuk. Deze portfolio, in een beperkte oplage van 100 genummerde exemplaren, is werkelijk mooi gepresenteerd en bevat een selectie van het beste werk van deze striptekenaar/cartoonist, waaronder de afdruk van een volledige strippagina in zwart-wit waaraan Pom, auteur van Piet Pienter en Bert Bibber, destijds op ludieke wijze zijn medewerking verleende. Quack, pseudoniem van Danny de Haes, was trouwens lange tijd leerling van Pom, wat nog altijd duidelijk te zien is aan zijn tekenstijl. Van hem werd onder andere de strip "Marsmannen van Venus" van "Merlina" gepubliceerd. Van deze portfolio verschenen ook een aantal luxe-exemplaren.(B)

Reclamestrips

Stripkaart Amersfoort: deze Nederlandse gemeente heeft eind 2002 een speciale stripkaart uitgebracht en dit in een beperkte oplage van 750 exemplaren. Deze stripkaart bestaat uit een stripgag (twee stroken) in kleur en werd door het gemeentebestuur gratis geschonken aan de inwoners die zich het afgelopen jaar ingezet hadden voor vrijwilligerswerk in de stad Amersfoort. Deze kaart werd ze als kleine attentie per post toegestuurd.(NL)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

AOB: bij de start van het nieuwe schooljaar in september 2002 ging AOB, een tweewekelijks verschijnend onderwijsblad, onverdroten verder met het opnemen van een strippagina. Het eigenaardige is dat deze strip voorheen de hoofding 'Ab O.' voerde, maar nu wisselde naar 'Bob & Ab'. De figuren die optreden in de strip blijven evenwel hetzelfde. Waar voorheen de strip geen signatuur meekreeg van de auteur, prijkt nu zijn naam bovenaan de pagina. Wim Stevenhagen staat zowel in voor het scenario als de tekeningen. Strips verschenen op 7 september, 5 oktober, 19 oktober en 2 november 2002. AOB staat trouwens voor

34

Algemene OnderwijsBond Nederland en hun blad kent een oplage van 77.000 exemplaren.(NL)

Innovisie: gratis blad voor bedrijven in Nederland, verspreid door Syntens, het innovatienetwerk voor ondernemers. Hoofdthema's van dit magazine zijn productverbetering en uitvindingen. In het laatste nummer zat een 'Agendaformulier' bijgevoegd met daarop een aantal bijeenkomsten. Niets bijzonders, ware het niet dat het ook het volgende bevat: een stripgagstrook in kleur getiteld "Jaap Kraft & Zn Uw moderne bladenman! Gaat digitaal!" en dit naar aanleiding van hun campagne "Nederland gaat digitaal". Tekst en tekeningen ons onbekend, maar wel heel mooi gedaan.(NL)

Don Bosco Vlaanderen: vanaf het nr. 1 van januari-februari 2003 (107de jaargang), van dit tweemaandelijks tijdschrift voor de beweging rond Don Bosco, werd in dit blad de strip ingevoerd. Het geplaatste stripje bestaat uit drie plaatjes met als titel "Knobbel" en is van de hand van Door.(B)

Flashback: naar aanleiding van het 50 jarig jubileum van het Donald Duck weekblad, plaatste het magazine Flashback, een blad over de jaren 60/70 en 80, in het nummer 1 van 2003 het kerstverhaal van Donald Duck, zoals verschenen in het Donald Duck nummer 10 uit 1952, in het midden van het nummer. Let wel! Het betreft hier geen aparte bijlage! Het verhaal werd gewoon in het midden van het blad meegedrukt. Kostprijs van dit nummer van Flashback: 3,50 euro.(NL)

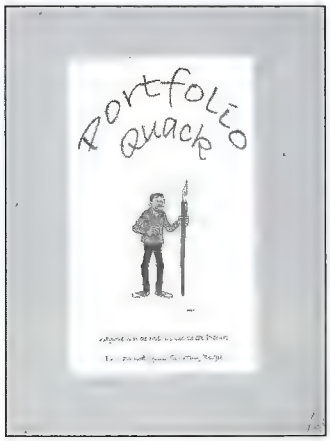

Nero: dinsdag 31 december 2002 was het de laatste dag dat het dagbladverschijnsel Nero werkte. Zo werd het alvast in de krant 'De Standaard' aangekondigd. Heel wat kranten besteeden dan ook nogal wat aandacht aan het stopzetten van deze klassieker. De krant 'De Standaard' pakte op dinsdag 31 december 2002 uit met een speciale Nero-krant waarbij het bol stond van de tekeningen omtrent de figuur Nero. Ook 'Het Nieuwsblad' en 'Het Volk' besteedden die dag veel aandacht aan deze gebeurtenis, onder andere door een grote tekening van Nero op de voorpagina.(B)

Peter Pontiac: in de VPRO-gids van de week 4-1 tot en met 10-1, verscheen een heel verhaal over Peter Pontiac en tevens een tekening van hem op de omslag.(NL)

Hein de Kort: voor de Nederlandse kerstkrasloten stelde Hein de Kort zijn tekenkunst tentoon (voor zover dat woord hier gepast is). Vier verschillende krasloten (7klappers) kon je zo kopen met elk een andere kerst-tekening. Deze kerst-krasloten werden verkocht aan 1,25 euro het stuk.(NL

Humo: naar jaarlijkse gewoonte zat er bij Humo (enkel voor de abbonees) een kerstkaart, getekend door Ever Meulen.(B)

Spotlite: boekje verschenen als cadeautje bij de Lijsters in 2002, een uitgave van Wolters - Noordhoff Groningen. Het boekje bevat uitsluitend cartoons van onder andere 'Fokke & Sukke' door Reid, Geleinse en Van Tol, die ook de omslag verzorgden, de 'Familie Doorzon' van Gerrit de Jager, Peter van Straaten, Jan Dick Barreveld en Wim Stevenhagen van studio Comic House. Verder bevat het wat teksten van "Loesje", zie ook bij www.loesje.nl.(NL)

Zone 09/: in het nummer 8 (week 50 - 2002) van dit gratis stadsmagazine voor Gent staat een pagina-groot interview met de stripauteurs van de nieuwe reeks "Orphanimo!!", namelijk Luc Vincent, Ivan Adriaenssens en Michaël Vincent en dit onder de titel "Striptekenaars staan op de bres voor historische stadsziel".(B)

Met dank aan Wallie Hakkens, Dirk Mertens, Erik Callaerts, Hans Matla, Kees Uittenhout, Martin van Meenen, Rob den Houter, Sascha Van Laeken, Joop Schreurs, Willem Gay, Patrick Vranken, Patrick van de Kerkhof en Jean-Pierre Legein.

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alle bijzondere uitgaven waarover je anders pas zou horen als het te laat is. Alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.

Nuttige adressen : het hoofdkwartier, zie de hoofding Het **Nederlands secretariaat** : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941 e-mail : De.Reclamestripclub@iae.nl

Wie nieuwtjes inzake reclamestripmateriaal opmerkt, kan deze steeds doorsturen naar Stefaan.lezy@advalvas.be. Zo houden we samen deze rubriek zo volledig en zo actueel mogelijk.

Ook de moeite waard: onze eigenste **reclamestrip-webstek, te vinden op http://home.iae.nl/users/nuenen**

Uitgelezen

Moordenaar gezocht

Op achtenveertig pagina's, slechts acht pagina's aandacht besteden aan je hoofdfiguur Sofaletta, je moet het maar durven. Vermoedelijk hadden tekenaar en scenarist niet echt zin om zich verder te verdiepen in de Russische revolutie en wensten ze eens een detective te brengen. Na haar redding door Sofaletta uit Sint-Petersburg en een woeste achtervolging door zogenaamde proletariërs (beschreven in album 5), ontsnapt de Britse Kitty MC Daniels via Finland aan het oorlogsgeweld. Sofaletta blijft ondanks herhaald aandringen van Kitty achter. Bij aankomst in haar huis te Londen blijkt dat haar doodgewaande vriend, de reporter Duane, eveneens de Russische oorlogsdans ontsprongen is. Maar er is iets zoek in hun relatie. Er is een scherm van kilte en afstoting tussen de vroegere geliefden. Duane verlaat zelfs iedere avond de woonst en keert pas in de vroege morgen terug. Zijn levenswijze maakt hem verdacht bij zijn inwonend personeel en de politie omdat net op dat moment in Londen, een aantal moorden op prostituees gepleegd worden. De dader blijft onvindbaar, de politie zoekt sluitende bewijzen tegen Duane, maar ze tasten voorlopig in het duister. Kitty raakt stilaan overtuigd van haar vriends schuld. Zij stelt zich op als lokaas, nauwlettend in het oog gehouden door de politie. Wanneer Duane dit verneemt, stormt hij, blind van woede, haar kamer binnen, vindt er haar dagboek en de tegen hem geuite beschuldigingen. Als een gek stormt hij haar achterna.
Het album is een stijlbreuk met de vorige, ondanks Sofaletta, die als rode draad doorheen het verhaal loopt. Zij is tenslotte de aanleiding van de breuk tussen Kitty en Duane. Toch draagt haar aanwezigheid helaas niets toe aan de Russische geschiedenis omstreeks 1917. Wat overblijft is een uitstekende politiethriller. *Willem.*

Collectie 500: nr 166: Sofaletta 6:
Londen...69 Everton Cottage
Erik Arnoux & Dominique Hé
Uitgeverij Talent, hc 13,95.

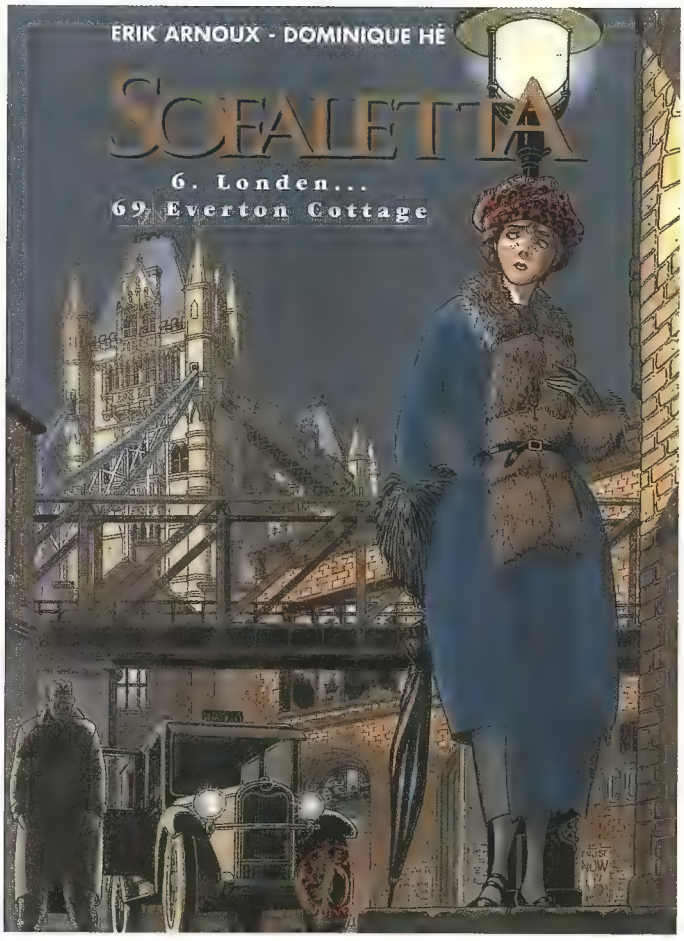

Een strijdvaardig clubje

Standaard uitgeverij laat al een tijdje een frisse wind waaien doorheen zijn uitgavenbeleid. Nieuwe series zagen het licht, waaronder Astroboy, De Boeboeks, Pit en Puf. Kortom een stripbeleid meer gericht op een jongere generatie van striplezers. Orphanimo past uitstekend in dit rijtje. Opgedoken uit het niets en meteen als eersteling al een voltreffer. Geen klungelwerk of ondoordachte figuren, wel een strip waarbij tijdens het lezen de vraag rijst of er reeds meerdere albums van verschenen zijn. Laten we eerlijk zijn. De tekenaars en scenaristen verdienden reeds hun sporen bij de stripseries De Boeboeks en Pit en Puf"van jeugdschrijver Marc De Bel. Orphanimo werd ooit ontworpen voor animatie maar om alleen voor de auteurs bekende redenen, nooit uitgevoerd. Gelukkig maar. Via de strip bereik je immers een breder publiek en belandt je minder snel in de vergetelheid. Maar dit terzijde. De cast van de strip bestaat uit Alice en haar vijf wezen. Met name Vic, Thrish, Jay Jay, Sharp, Gri-Gri en Bruno, een pratende hond en manusje van alles. Gaande van chauffeur, butler, tot professioneel buitenwipper van ietwat opdringerige bezoekers, die dagelijks Alices deur platlopen om toch maar haar Victoriaanse huis in handen te krijgen. Niet om het tot cultureel erfgoed te bombarderen, maar gewoon om het op te nemen in een gigantisch hoogbouw project. Alle middelen zijn goed om haar onder druk te zetten, ook gangsterpraktijken. Tot op heden komt Hanz, rechterhand van bouwpromotor Hari Vallalkozo, steeds van een kale reis terug. Zoals steeds veroorzaakt actie tegenreactie : de bengels ondernemen een nachtelijke raid op de gebouwen van Vallalkozo. Het resultaat: gebouwen vol graffiti en een bijna van woede springende bedrijfsleider. De volgende ochtend echter is de tegenzet reeds uitgevoerd, Alice's huis werd vakkundig, zonder dat ook maar iemand iets merkte, uitgegraven en hangt door middel van een buizenconstructie boven een gapend gat. Het vervolg op deze letterlijke cliffhanger is te lezen in album twee dat zal verschijnen juni 2003 in *Oost west kluit best.* *Willem.*

Orphanimo!! 1: *Inpakken en weg wezen*
Luc Vincent, Ivan Adriaenssens & Michaël Vincent
Standaard uitgeverij, sc 4,50.

Deja-vu gevoel

Scenarist Makyo schudde ooit wel eens wat beters uit zijn mouw. Hij brengt iets wat reeds velen hem voordeden : een jongeman is in het bezit van een verwaarloosd kasteel, met als vriend Obie, een kreupele dwerg. Hij droomt ervan ooit tot ridder geslagen te worden. Om dit simpele gegeven draait bijna het hele verhaal. Gelukkig is er nog de nodige humor, waardoor het geheel nog wat te pruimen valt. Alzéor lijkt wel geboren voor het ongeluk, maar na een bezoek aan het goddelijke kind, komt hier verandering in. Deze ziener voorspelt dat zijn pech zal ophouden op de dag die in het teken staat van de witte steen. De dag blijkt nabij. Wanneer Mustine en haar zus Roos, dochters van de Graaf van Amonie, naakt een bad nemen in de rivier, worden ze bespied

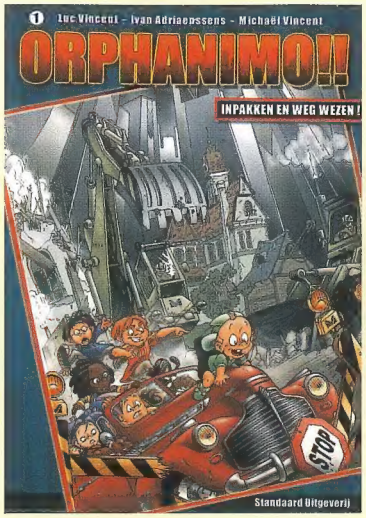

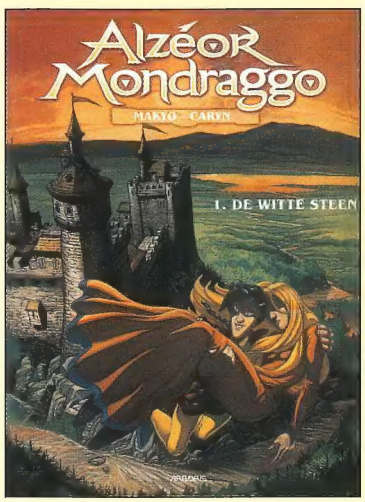

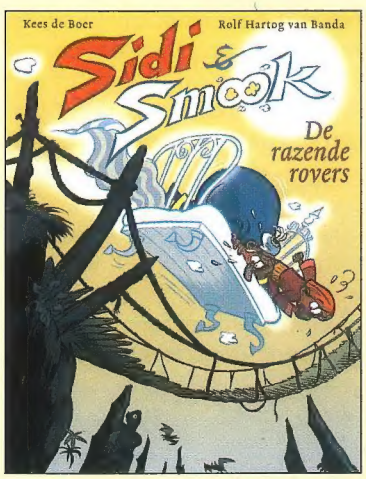

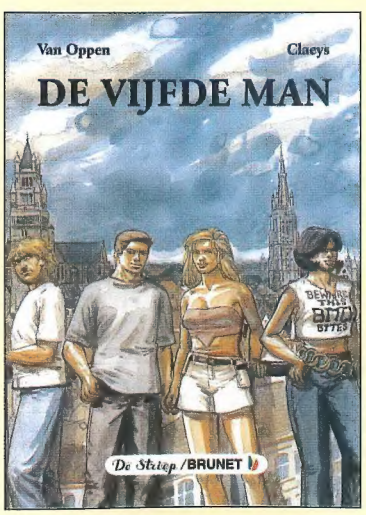

door Obie. Betrapt door Alzèor, tuimelt hij uit zijn schuilplaats. Opgeschrikt door het gedruis in het struikgewas, gooien de meisjes met stenen. Een witte steen, hoe is het mogelijk, treft onze held tegen het voorhoofd. Niet zo erg, ware het niet dat de steen gevolgd wordt door een schare tot de tanden gewapende soldaten. Beschuldigd door Obie, wordt Alézor, na een stevige knokpartij, ietwat beschadigd achter-gelaten door de soldeniers. Na deze zoveelste pechdag trekt hij moedeloos naar huis. Een blikseminslag brengt een ommekeer in zijn miserabele leventje. Zijn beschermgeest biedt zijn hulp aan.

Geen scenario om echt van wakker te liggen ware het niet dat David Caryn, inderdaad zoon van Francis Caryn, (Victor Sacville) het geheel mooi in beeld brengt. Hij tekent zijn figuren in een vloeiende stijl en zijn decors lijken levensecht. De gezichten van de hoofdfiguren, met uitzondering van Obie, zijn fijn en glad getekend, wat een leuk contrast biedt met de smoelen van wapenknechten en hooggeplaatste heren, geheel vervuld van zichzelf. *Willem.*

Alzéor Mondraggo 1: *De witte steen*
Makyo & Caryn
Uitgeverij Arboris, sc 6,95.

Puur ontspanning

Voor een uurtje pure ontspanning zit je goed bij de Nederlandse uitgeverij Silvester. Deze nog jonge uitgeverij brengt strips als Gilles de Geus, De Muziekbuurters, Scribbly, Dirkjan of Oktoknopie. Verhalen die bijna allen hun oorsprong vinden of vonden in een dagblad of striptijdschrift.

Zo ook volgende uitgave, die ooit verscheen in het nog immer populaire weekblad Donald Duck. Sidi en Smook werd waarschijnlijk geïnspireerd op Aladdin en zijn wonderlamp.In een stadje, uiteraard ver van hier, slaan razende rovers hun slag. In een spanne van enkele nanoseconden plunderen ze een gans dorp leeg, slechts aan de bewoners een lendendoek, of enkele nagels van hun spijkerbed overlatend. Tijd dus voor Sidi en oom Ali Ben Bluf om tot actie over te gaan. Gedwongen actie eigenlijk. De koning van de stad, nog gespaard gebleven van de rovers, is de heldenverhalen van Ali Ben Bluf beu. Ons duo wordt met enige zachte aandrang verzocht de rovers op te sporen. Nog maar pas vertrokken, valt hen een olielamp voor de voeten. De eigenaar ervan is niet echt tevreden over de geest die erin vertoeft. Die is nogal aan de luie kant, wat nog zacht uitgedrukt is, en verzot op wonderolie. Via deze drank kan Sidi hem verleiden tot het uitvoeren van de meest waanzinnige opdrachten. En waanzinnig gaat het er aan toe. De ene gekke situatie is nog niet voorbij of de helden belanden in nog nauwere schoentjes en in nog absurdere situaties. Stripliefhebbers die houden van wervelende humor, voorzien van een scheutje overacting en doldwaze figuren, vinden in dit album zeker hun gading. *Willem.*

Sidi & Smook: *De razende rovers*
Kees de Boer & Rolf Hartog van Banda
Uitgeverij Silvester, sc 5,99.

Brugge die schone

Brugge laten fungeren als locatie van een stripverhaal en meteen een functie meegeven als toeristische gids? Moet kunnen, dachten tekenaar en scenarist. Ze pakken het wel subtiel aan. Ze laten de spanning en opbouw van het verhaal primeren boven het aanprijzen van de diverse leuke locaties in hun verhaal. Als stadsbewoner is het leuk om zijn stad te herkennen in een strip. Als stripverzamelaar is het misschien plezierig om met de strip in de hand de wandelgids "Beestig Brugge" (bij dit album gevoegd), eens aan de werkelijkheid te toetsen. Maar genoeg geleuterd. Over naar het verhaal. Wanneer Stijn tijdens een fietstochtje, bij het oversteken van de rijweg, door een voor de politie vluchtende wagen van zijn sokken wordt gereden, weet hij nog niet dat dit het begin is van een groots avontuur. De wagen rijdt te pletter tegen een touringcar, slaat hierbij over de kop en komt bruusk tot stilstand, waarna de gangsters vluchten, achtervolgd door politie-inspecteurs Vermeulen en Leblanc. Twee gangsters worden gevat. Stijn die zich op de vluchtweg van de derde bevindt, krijgt een fikse klap op het oog, waarna de gangster met een zak diamanten ontkomt. De dag erop ontmoeten Stijn en zijn broer Sven, Valerie en Eva in stripwinkel "De Striep". Ze zoeken er een Vlaamse strip in het Russisch vertaald. Die vinden ze niet, wel het adres van een Russisch stripliefhebber. Daardoor raakt het viertal betrokken bij de speurtocht naar de diamanten. Wanneer ze aankloppen bij de verzamelaar, worden ze ruw opzij geduwd door een man. Hun komst redde de verzamelaar het leven. Hij trof de derde gangster dood aan. Van de buit geen spoor. Is hij de dader? Het verloop van het verhaal zal het uitwijzen. De jacht breekt los, ons viertal gaat op zoek naar de buit, niet bewust dat ze op hun beurt achtervolgd worden door inspecteur Vermeulen. Het verhaal wordt gebracht door twee rijzende talenten. En laten we eerlijk zijn : ze brengen het er goed vanaf. Hier en daar kan het scenario wat beter uitgediept worden, of valt af en toe de stijlbreuk in de tekeningen op, maar het is een kniesoor die hierover valt. *Willem.*

De vijfde man
Patrick Van Oppen & Ivan Claeys
De Striep /Brunet, sc 8,75, luxe sc met flap 13,95.

AGENDA Stripevenementen

Van 21 januari tot 18 mei 2003 **BCB Brussel**
Retrospectieve Hermann
(Zie voor meer info de agenda van magazine 97)

1 en 2 feb 2003 **Temse**
Viering van 40 jaar Jean-Pol door de Culturele Vereniging Spirit en het Gemeentelijk Cultureel Centrum Temse. Op zaterdag 1 februari wordt er een stripquiz over de reeks Sammy gegeven. Dit voor ploegen van 2 personen. Op zondag 2 februari wordt het nieuwste album van Sammy Lady "O" als luxe-album op 250 gesigneerde exemplaren voorgesteld op het gemeentehuis van Temse. Er komt ook een overzichtstentoonstelling over het werk van Jean-Pol. Inlichtingen: **mercatorstripbeurs@yahoo.com** of bel 0486/744.899

16 feb 2003 **Lichtervelde**
Brabant Strip ledendag in zaal "Ten Boomgaerde" te Lichtervelde en dit van 14h tot 18 h. Zie inzet.

16 feb 2003 **Opwijk**
Jaarlijkse stripbeurs georganiseerd door jeugdclub "De Nijdrop". OPGELET!! Nieuwe locatie, nl. het GEMEENSCHAPS CENTRUM HOF TEN HEMELRIJK Kloosterstraat 7. Beursinfo: tel. 052/35 61 65, fax 052/35 19 47, e-mail **nijdrop@skynet.be**, of surf naar **www.nijdrop.be.** ***Brabant Strip is aanwezig.***

22 en 23 feb 2003 **Rijswijk**
5de grote stripbeurs in de Darling Market georganiseerd door Strip2000. Meer info op **www.strip2000.nl** **Brabant Strip is aanwezig.**

02 maa 2003 **Peisegem/Merchtem**
4° stripbeurs van 10.00 tot 18.00 u in de gemeentelijke tuinbouwschool , Molenbaan 54. Volgende tekenaars hebben alvast hun medewerking toegezegd : Marvano, Leemans, Ilah, Kim Duchateau, Steven Dupré, Luc Morjeau, Studio Max. Tekenaars signeren van 13.30 u tot 17.30 u.Inkom: 2 euro / kinderen -12 jaar : gratis. Leden Brabant Strip : inkom : 1.50 euro op vertoon van een lidkaart. ***Brabant Strip is aanwezig.***
Beursinfo: Lomme Filip : 02/452.50.08. of e-mail : **filip.lomme@pandora.be** . Surf ook eens naar **www.users.skynet.be/svo/**

08 en 09 maa 2003 **Wilrijk**
15de editie van stripdagen te Wilrijk, in het Valaarhof, Letterkundestraat 135. Open van 10u tot 17u. ***Brabant Strip is aanwezig.*** Info: Bogaerts Frank 03/827.31.10 of frankb@stripcentrum.org of De Vlieger Eric 03/828.41.34 of ericdv@stripcentrum.org

09 maa 2003 **Leiden**
De 17de Leidse Stripdag wordt gehouden in de centrale Bibliotheek van Leiden, Nieuwstraat 4. De stripdag is voor het publiek geopend van 12.00 tot 17.00 uur. Henk Kuijpers komt signeren, en er is eveneens een tentoonstelling van zijn werk. Uniek is dat deze stripdag gratis te bezoeken is. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij: Leidse Stripshop, telefoon 071-512.18.02; email info@leidsestripshop.demon.nl

15 maa 2003 **Zwolle**
De Zwolsche Stripbeurs, De regionale stripbeurs van Oost-Nederland te Zwolle. Een organisatie van Strip2000.
Meer info op **www.strip2000.nl**

21 apr 2003 **Delft**
De Delftse stripdag, een zeer gezellige en karakteristieke regionale stripbeurs. Een organisatie van Strip2000.
Meer info op **www.strip2000.nl**

11 mei 2003 **Houten**
2e Grote Stripbeurs van Midden Nederland, in het Euretco Center te Houten. De grootste dagstripbeurs van de Benelux. Een organisatie van Strip2000.
Meer info op **www.strip2000.nl**

27 apr 2003 **Leuven**
Jaarlijkse stripbeurs georganiseerd door stripclub Tafelrond in zaal "Het Bad" gelegen Martelarenlaan te Kessel-Lo, net achter het station van Leuven. Stripverzamelaars en sympathisanten voor de ruilbeurs kunnen hier terecht van 10 tot 17 uur. **Info & inschrijvingen: Hendrickx Jean-Pierre, tel: 016/23.65.97.**

18 mei 2003 **Antwerpen**
3de strips- platen en Cd beurs in sportzaal Schijnpoort, Schijnpoortweg 55 (achterkant sportpaleis). De organisatie berust bij vzw De Stripvrienden. Verdere info i.v.m. de geplande activiteiten volgt. ***Brabant Strip is aanwezig.***
Beursinfo: Frank Van Bergen: 0486/31.45.88, e-mailadres **info@stripsmeteenhart.org**, of surf naar **www.stripsmeteenhart.org**.

15 juni 2003 **Kalmthout**
6de stripbeurs in de gemeentelijke sporthal GITOK gelegen in de Vogelenzangstraat, en dit van 10u tot 17u. Zijn alvast voorzien: een exclusieve veiling en een speciale uitgave van Suske en Wiske.
Beursinfo: 011/72.65.63 (Danny) of 03/666.67.83 (Jan); Surf eens naar **www.stripkalmthout.cjb.net** en mailen kan naar **stripkalmthout@hotmail.com**

16 aug 2003 **Kampen**
Het 5de Kamper stripspektakel van 10u tot 17u. Locatie: Oudestraat/Winkelpromenade te Kampen. Tekenaars worden verwacht. Beursinfo: Organisatie Stichting Promotie Kampen, p/a "Erwin Bastiaans" strip- en boekantiquariaat. Tel. 00 31 38 3320997, fax 00 31 38 4600874,
e-mail: **e.bastiaans@home.nl**

30 en 31 aug 2003 **Valkenswaard**
18de Stripspektakel in het Sportcentrum Valkencourt, pastoor Heerkensdreef 15. Beide dagen van 10-17.00 uur. Inkom 2.5 • kinderen tot 1.5 mtr. 1 •. Gratis parkeren en striptas. Dagelijks veiling - grote ruilbeurs 500 mtr. signerende auteurs en speciale uitgaven

14 sep 2003 **Mechelen**
Stripbeurs georganiseerd door Comic Strips in C.C. Spinoy "Onder den Toren" van 10 tot 18 u. Voor beursinfo : **vhammee@pandora.be** of Comic Strips 015/420650 ('s namiddags). ***Brabant Strip is aanwezig.***

20 en 21 sep 2003 **Arnhem**
Voor de 3e maal groot stripfestival in Arnhem. Een organisatie van Strip2000. Meer info op **www.strip2000.nl**

16 nov 2003 **Vilvoorde**
Jaarlijkse stripbeurs in zaal STAR, Nowlet de Brauwerestraat. Meer info : 02 252 21 68 (Eric Silverans). ***Brabant Strip is aanwezig.***

16 februari
Brabant Strip ledendag
West-Vlaanderen
Lichtervelde

Op **16/2/2003** kan je weer terecht in zaal "Ten Boomgaerde" in de Boomgaarstraat van 14 tot 18u voor een gezellige ledenbijeenkomst.
Voor leden van Brabant strip is zowel de toegang als het gebruik van tafels om ruilmateriaal uit te stallen gratis, met dien verstande dat de beschikbare ruimte verdeeld wordt over alle deelnemers.
Reservatie : Filip Vanderper (051/724136)
E-mail: filip.vanderper@skynet.be.

Elke maand weer de compleetste agenda van stripactiviteiten!
Organisatoren sturen info schriftelijk naar :
Brabant Strip Agenda, p/a Michel Sels,
Kreupelstraat 144 te 1980 Eppegem,
tel : 015/62.33.89
e-mail: **michel.sels@pandora.be**
De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.

MAX
STRIPZOLDER
AANKOOP - VERKOOP STRIPVERHALEN
Nieuw, antiek, tweedehands, luxes, curiosa,...
alles op stripgebied!
Eerste en laatste dinsdag van de maand
van 16.00 - 21.00 uur
Alle andere dagen open op afspraak
ZEMSTBAAN 55 2800 Mechelen
015/41.27.99

Stripantiquariaat
De ijzeren kolonel
Berlarij 46
2500 Lier
Volledig stripantiquariaat
(van Alex tot Zwartkijken)
verzamelalbums Robbedoes-Kuifje-Wham-Wordt vervolgd - compleet ;
stripinformatie en -documentatie jaren '60, '70 en '80
van Stripschrift tot Humocovers
Open : dinsdag t/m zaterdag van 14 tot 19 uur.

Speciaalzaak strips

Plouvier A. - Mahy C.

PHILBO

Boek- en papierhandel

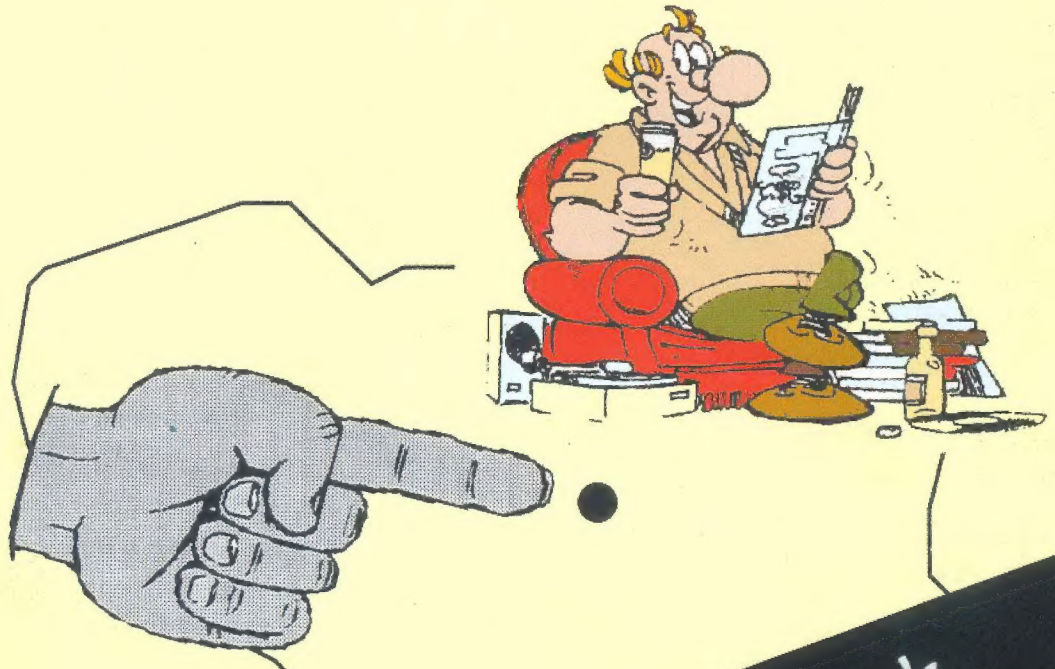

J.B. Nowélei 52 - 1800 Vilvoorde

Tel. 02/251 91 86 / Fax. 02/253 45 94

HRB 570.358 - BTW BE 578.679.630

Artis - Historia en Soubry Ruilcentrum

Ontwerp Drukkerij Dupress 02/253 62 19